THE ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES

OFFICIAL REPORT.

Seventh day of the Second Session of the Andhra Pradesh Legislative Assembly.

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Monday, the 2nd December, 1968.

The House met at Half-Past-Eight of the Clock.

(Mr. Speaker in the Chair)

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS.

SPLITTING OF JOINT PATTAS

121—

* 379 (6589) Q.—Sri K. Govinda Rao (Anakapalli) :—Will the hon. Minister for Revenue and Civil Supplies be pleased to state :

(a) whether there is any proposal to disband the work relating to the splitting up of joint pattas in our State :

(b) if so, for what reasons ; and

(c) what is the expenditure incurred by the Government so far on this work ?

The Minister for Revenue and Civil Supplies (Sri V.B. Raju) :- (a) No, Sir.

(b) Does not arise.

(c) Rs. 28.56 lakhs upto end of August, 1968.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :—రాష్ట్రం మొత్తంమీద జాయంటు పట్టాల స్ప్లిట్టింగు కోసం మొత్తం ఎంత సిబ్బంది పనిచేస్తున్నారో చెప్పగలరా? ఎన్ని యూనిట్లు పని చేస్తున్నాయి?

శ్రీ వి. బి. రాజు :—డిప్యూటీ తహసిల్దారు, కొంతమంది క్లార్కులు, సర్వేయర్లు ఈ రకంగా వేస్తున్నారు. There are no details of the numbers Sir.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య (ఎర్రగొండిపాలెం) :—ఇంతవరకు 28 లక్షల చిల్లర ఖర్చు చేసారు. ఎన్ని జాయంటు పట్టాలు విభజన చేసారో చెప్పగలరా?

Sri V. B. Raju :—Upto end of August, 1968 as against the estimated number of 3 lakhs of joint pattas in the State, 2,43,423 cases have been disposed by the Revenue Officers and 3,41,143 sub-divisions have been made. The number of sub-divisions may go up to 80 to 90 lakhs. Out of 80 to 90 lakhs sub-divisions 3,41,143 sub-divisions have been made till now.

శ్రీ జి. శివయ్య (షట్టూరు) :— చిత్తూరు జిల్లాలో తీసుకుంటే ఈ కార్యక్రమం ఇంతవరకు ప్రారంభమే కాలేదు. స్కెలిటన్ స్టాఫ్ తప్ప ఇంతవరకు అడిషనల్ స్టాఫ్ లేదు. లాండ్ రెవెన్యూ చట్టం ప్రకారం విభజన జరిగితే చాలా మందికి ఎగ్జెంప్షన్ వస్తుంది. ప్రభుత్వం ఎక్కువ మంది సిబ్బందిని వేసి అయినా ఈ పనిని పన్నులు వసూలు చేయడనికి ముందే పూర్తిచేయగలరా? లేక కావాలనే ఆలస్యం చేస్తున్నారని అనుకోవాలా?

శ్రీ వి. బి. రాజు :—చితూరు జిల్లాలో ఇంతవరకు 34,188 సబ్ డివిజన్స్ చేయబడ్డాయి. తక్కిన జిల్లాలతో పోల్చి చూస్తే చిత్తూరు జిల్లా వెనుకబడి లేదు. అక్కడ జరిగిన కార్యక్రమం తక్కిన జిల్లాలలో మాదిరిగానే ఉంది. ఈ పెర్ఫైనాన్సింగ్ కార్యక్రమానికి 6, 7 సంవత్సరాలు పడుతుంది.

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి (రాజంపేట) :—కడప జిల్లాలో సర్వేడిపార్టుమెంటుతో సంబంధం లేకుండా రెవెన్యూ డిపార్టుమెంటు వారే జాయంటు పట్టాలు విభజన చేస్తున్నట్లు తెలుస్తోంది. సర్వే డిపార్టుమెంటును డిస్‌బాండ్ చేసి రెవెన్యూ డిపార్టుమెంటు పేపరుపై విభజన చేస్తున్నదా?

శ్రీ వి. బి. రాజు :—అట్లా కాదు. ముందు రెవెన్యూ డిపార్టుమెంటువారు కార్యక్రమాలు పూర్తిచేసిన తరువాత సర్వే డిపార్టుమెంటువారు ప్రవేశిస్తారు. డిప్యూటీ తహసిల్దారు ఎవార్డు ఇచ్చిన తరువాత నోటీసు ఇచ్చిన తరువాత నోటీసుపిరీడ్ పూర్తి అయిన తరువాత అబ్జక్షన్లు ఐన తరువాత సర్వే పార్టివారు సర్వే చేస్తారు. ఈ కార్యక్రమం సింప్లిఫై చేయడానికి కాలవ్యవధి తగ్గించడానికి సర్వే తీసివేయడం కాకుండా గ్రామ కరణం నోటీసు తయారు చేసుకుని వచ్చి డిప్యూటీ తహసిల్దారు సంతకం తీసుకుని జారీచేసి డిప్యూటీ తహసిల్దారు ఎవార్డు ఇచ్చిన తరువాత చేసే పద్ధతి పెట్టాలని అనుకుంటున్నాము. 25 పర్సెంటు కరణమే కొలువగలడు. 80, 90 లక్షల సబ్ డివిజన్లు కొలవాలంటే చాలా టైం తీసుకుంటుంది. అంతేకాని సర్వే వారిని పూర్తిగా తీసివేయడం కాదు.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య (చీరాల) :—ప్రస్తుతం ఉన్న పద్ధతిలో జరిగితే ఈ కార్యక్రమం పూర్తికావడానికి 6, 7 సంవత్సరాలుకాక 10 సంవత్సరాలు పట్టినా పట్టవచ్చును. అట్లా కాకుండా త్వరగా పూర్తిచేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా?

శ్రీ వి. బి. రాజు :—తగ్గించాలనే ప్రయత్నం ఉంది. ఇప్పుడే మనవిచేసాను. నోటీసు పిరీడ్ 90 రోజులనుంచి 30 రోజులకు తగ్గించాము. టిప్ స్కెచ్ గ్రామాధికారులు తయారుచేసే కార్యక్రమం తలపెట్టబడింది. చాలావరకు అబ్జక్షన్లు లేకుండా వెళ్ళిపోతుంది. ఎక్కడయినా అబ్జక్షన్లు ఉంటేనే ఎంక్వయిరీ.

శ్రీ వి. సి. కేశవరావు (సంతనూతలపాడు) :—పట్టాల విభజన కార్యక్రమం నత్తనడకగా ఉంది. స్పీడ్ అప్ చేస్తారా?

శ్రీ వి. బి. రాజు :— ఇప్పుడు చెప్పిన జవాబు దానికే. ప్రభుత్వం ఇప్పటి వరకు 22 లక్షల చిల్లర ఖర్చు చేసింది, ప్రభుత్వానికి వసూలయినది లక్ష కంటె తక్కువ.

శ్రీ కోన ప్రభాకరరావు (బాపట్ల) :—జాయింటు పట్టాలకు సంబంధించిన రైతులు తామే ప్రయివేటుగా సర్వే చేయించుకొని సబ్ డివిజన్లు తయారు చేయించి రికార్డు ఇస్తే తహసిల్దారు ఏకన్ఫర్మ్ చేసే పద్ధతి ప్రవేశపెడతారా? దానివల్ల ఆలస్యం తగ్గుతుంది.

శ్రీ వి. బి. రాజు :—చాలా సంతోషం. ఆ పని చేసుకు వస్తే స్వీకరిస్తారు.

శ్రీ ఆర్. మహానంద (దర్శి) :—హరిజనులకు సంబంధించిన సబ్ డివిజన్లకు చార్జెస్‌నుండి మినహాయించే ఆలోచన ఏదైనా ఉన్నదా?

శ్రీ వి. బి. రాజు :—అటువంటి ఆలోచన లేదు.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు (కాకినాడ) :—80, 90 లక్షల సబ్ డివిజన్లు ఉంటే ఇప్పుడు జరిగినవి మూడు లక్షలు మాత్రమే. ఈ రకంగా జరిగితే నాలుగైదు పంచవర్ష ప్రణాళికల కాలం పడుతుంది. ప్రభాకరరావుగారు సూచించినట్లు ప్రజలే సబ్‌డివైడ్ చేసుకుంటే ఆఫీషియల్ ముద్ర వేస్తారా?

శ్రీ వి.బి. రాజు :—ఇది ఒక మాస్ కాంపెయిన్‌గా తీసుకురావాలనే ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తోంది. మొదట మందగొడిగానే ఉంటుంది. తరువాత త్వరగా జరుగుతుంది. పట్టాదారుల సహకారంకూడా కావాలి.

శ్రీ సి. హెచ్. సత్యనారాయణ (పొందూరు) :—జాయింటు పట్టాలు విడతీయకపోవడంవల్ల శిస్తు కట్టడానికికూడా ప్రతిబంధకంగా ఉంది. ఎన్నో సందర్భాలలో క్రయ చీట్లు ఐనప్పటికి పట్టాదారుల మీదనే డిమాండు చేయవలసి వస్తోంది. ఇందుకు స్పెషల్ స్టాఫ్ వేసి త్వరగా పూర్తిచేయిస్తారా?

శ్రీ వి. బి. రాజు :—అదే మనవి చేసాను. ఇప్పటికే 22 లక్షలు పైగా ఖర్చు ఐనది.

శ్రీ డి. వెంకటేశం (కుప్పం) :—జాయింటు పట్టాల విభజనకు డిప్యూటీ తహసిల్దారును వేసాం అంటున్నారు. ప్రతి జిల్లాలోను ఎంత మందిని వేసారు?

శ్రీ వి. బి. రాజు :—ఆ వివరాలు లేవు. ఎంత విభజన ఐనదో ఉన్నది.

శ్రీ ఎస్. రాఘవరెడ్డి (నక్రెకల్) :—గ్రామ కరణమే చేయాలంటే మాసం లోపలనే ఐపోతుంది. గ్రామానికి 20, 30 కంటె ఉండవు. ఇట్లా అయిన తర్వాత సర్వే చేయవచ్చును. ఆ పద్ధతి అవలంభిస్తారా ?

శ్రీ వి. బి. రాజు :—రాఘవరెడ్డిగారు చెప్పినట్లు గ్రామ కరణమే రఫ్ స్కెచ్ తయారు చేయవచ్చు. అసలు పట్టాదారులే వాలంటరీగా వచ్చి దరఖాస్తులు పెట్టుకుని చేసుకునే అవకాశం బి. ఎస్. వో. లో ఉన్నది. వారు చెప్పిన పద్ధతి ప్రభుత్వం అవలంబించబోతోంది.

శ్రీ సి. వెంగయ్య (మార్కాపూర్) :—అధ్యక్షా, ఈ కార్యక్రమం ప్రారంభమై ఒకటిన్నర సంవత్సరాలైనది. మంత్రిగారు ముందు ప్రారంభించినప్పుడు మందగాడిగా సాగిందన్నారు. కాని ముందు చురుకుగా ప్రారంభించారు. ఇప్పుడు చాల మందగాడిగా ఉందని బాధపడుతున్నాము. కనీసం మూడు సంవత్సరాలలో పూర్తి చేస్తామని మంత్రిగారు శపథం పడతారా ?

శ్రీ వి. బి. రాజు :—అధ్యక్షా, నా ధ్యేయం అదే. మూడు నాలుగు సంవత్సరాలలోపల యీ కార్యక్రమం సంపూర్ణంగా పూర్తి ఐపోవాలని కన్సల్టేటివ్ కమిటీవారు విచారిస్తున్నారు. తప్పకుండా ప్రయత్నం జరుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య (సత్తెనపల్లి) :— జాయింటు పట్టాల డివిజను కోసం దరఖాస్తు పెట్టినప్పుడు ఎంత డబ్బు వసూలు చేస్తారు ? కొలతల ప్రకారం వసూలు చేస్తారా ? లేక బ్లాకుగా వసూలు చేస్తారా ?

శ్రీ వి. బి. రాజు :—రూల్సులో ప్రతి సబ్ డివిజనుకు ¼ రూపాయలో ఎంతో ఉంది.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— కొలతలు ఒకచోట మూడు వస్తాయి, ఒకచోట నాలుగు వస్తాయి. ఇదివరకు కొలత ప్రకారం ఉండేది. అ ప్రకారం చేస్తారా ?

Sri V. B. Raju :—This is related to sub-division.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— ఇదివరకు సబ్ డివిజను కావాలంటే నలుగురిలో ఒకరికి 6 కొలతలు వస్తాయి. ఒకతనికి మూడు కొలతలే వస్తాయి. ఇదివరకు కొలతనుబట్టి వసూలు చేసేవారు. ఇప్పుడు ఆ విధముగా చేస్తారా ?

Sri V. B. Raju :—I am not aware of the details at the Patwari level.

శ్రీ కె. మునుస్వామి (సత్యవేడు) :—అధ్యక్షా, జాయింటు పట్టాల విషయంలో ముఖ్యమైన ఉద్యోగి చైన్‌మాన్. కొలిచేటప్పుడు ఉపయోగపడుతారు. వారిని ఎప్పాయింట్ చేశారు. వారికి వర్కు ఉంటేనే కూలి యిస్తున్నారు. అది లేనప్పుడు వారు చాలా బాధపడుతున్నారు. గూడూరులో యిద్దరు ఆత్మహత్య చేసుకున్నారు.

శ్రీ వి. బి. రాజు :—అది వెనుక చరిత్ర. రివిన్యూవారు ముందు పూర్తి చేస్తేగాని సర్వేవారు ముందుకు పోవడానికి వీలయేది కాదు. ఇప్పుడు రివిన్యూవారు చాలా అడ్వాన్సుగా ఉన్నారు. కాబట్టి సర్వే వర్కు త్వరితంగా జరుగుతుంది.

శ్రీ పి. గున్నయ్య (పాతపట్టణం) :—అధ్యక్షా, పట్టాలు విడదీయడానికి నాలుగయిదు సంవత్సరాలు పడుతుందని మంత్రిగారు శలవిస్తున్నారు. కాని గ్రామ కరణాలు, రివిన్యూ యినస్పెక్టర్లు, గ్రామ మునసబులు సర్వే ట్రెయినింగు అయిన వారు ఉన్నారు ఆంధ్ర దేశంలో. అలాంటప్పుడు గ్రామ కరణానికి రివిన్యూ యినస్పెక్టరుకి ఆ ఏరియా అంతా అప్పచెప్పినట్లయితే ఒక సంవత్సరంలో పని అంతా పూర్తి అవుతుంది. అంతా సర్వే వారే చేయాలంటే త్వరగా పూర్తి కాదు. అందుచేత కరణాలకు యీ పని అప్పచెబుతారా ?

శ్రీ వి. బి. రాజు :—సమాధానం చెప్పాను. గ్రామోద్యోగులకు యిచ్చి పూర్తి చేయడానికి ప్రయత్నం జరుగుతుంది.

ఒక గౌరవ సభ్యులు :—జాయింటు పట్టాలు ఉండడంవల్ల బాకీలింపు ఉన్న వాళ్లు పన్నుల విషయంలో తక్కినవారికి అన్యాయం చేస్తున్నారు. కాబట్టి త్వరగా జాయింటు పట్టాల విభజన చేస్తారా ?

శ్రీ వి. బి. రాజు :—అన్యాయం జరుగుతుందనే విభజన జరుగుతుంది. తొందరగా అవుతుంది.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు (నెల్లూరు) :—సర్వే స్టాఫ్‌ను బదిలీ చేస్తున్నారు, మంత్రి గారికి తెలుసునా ?

శ్రీ వి. బి. రాజు :—అది వెనకటి మాట. రివిన్యూ వర్కు పూర్తి కానిదే సర్వే వారిని ఎందుకు అప్పాయింట్ చేశారని అన్నారు. అందుచేత కొంతమందిని తగ్గించడం జరిగింది. ఇప్పుడు పని సక్రమంగా ప్లాన్డు పద్ధతిలో జరుగుతోంది.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :—వారు వేసిన స్కేలిటను స్టాఫ్‌కి, సర్వే స్టాఫ్‌కి టి.ఏ., మెజర్మెంటు అలవెన్సు కొన్ని సంవత్సరాల నుంచి యివ్వకుండా పని చేయాలని చెబుతున్నారు. ఆ యిబ్బంది తొలగించడానికి కృషి చేస్తారా ?

Sri V. B. Raju :—I will go into the matter.

శ్రీ వి. రామారావు (విజయనగరం) :—జాయింటు పట్టాల విభజన అప్లికేషను పెట్టినవారికి చేస్తారా ? ఏ ప్రాతిపదిక మీద చేస్తారు ?

శ్రీ వి. బి. రాజు :—అప్లికేషను పెట్టుకునేవారి విషయం బోర్డు స్టాండింగ్ ఆర్డరు 34 ఉంది. అది జరుగుతూనే ఉంది. ఈ కార్యక్రమం ప్రభుత్వం యినిషియేటివ్ తీసుకుని గ్రామాధికారి దగ్గరనుంచి లిస్టు తీసుకుని నోటీసులు యిచ్చి చర్య తీసుకోవడం జరుగుతోంది.

JEEPS TO TAHSILDARS

122—

*483 (7196) Q.—Smt. J. Eswari Bai (Yellareddi) :—Will the hon. Minister for Revenue and Civil Supplies be pleased to state :

whether there is any proposal with the Government to provide jeeps to all Tahsildars, who are mostly revenue collecting agency with executive work ?

Sri V. B. Raju :—No.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—తహసీల్దారు రివిన్యూ కలెక్టు చేసే యింపార్టెంటు మ్యాన్. గిర్దావర్లు ఉన్నప్పటికి అవసరమైనప్పుడు తహసీల్దారు కూడా పోవలసి వస్తుంది. డబ్బు లేకున్నా ఫరవాలేదు. సమితి జీపులు సమితి డెవలెప్మెంటు ఆఫీసరు, ప్రెసిడెంటు యూజు చేయడం లేదు. అవసరం ఉన్నప్పుడు రివిన్యూ కలెక్షనప్పుడైనా యివ్వగలరా ?

శ్రీ వి. బి. రాజు :—అధ్యక్షా, కలెక్టరుగారికి అధికారం యివ్వబడినది. రివిన్యూ కలెక్షన్ను విషయం గాని, డ్రాట్ కండిషన్సులో పనులు చేయించే విషయం గాని కొన్ని తప్ప రిక్విజిషను చేసి పంపించడానికి కలెక్టరుగారికి అధికారం ఉంది.

DUES FROM RANGARAYA MEDICAL COLLEGE

123—

*276 (6281) Q.—Sri R. Mahananda :—Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state :

(a) whether there are any dues from Rangaraya Medical College, Kakinada in regard to expenditure incurred by the Government in providing clinical teaching facilities for the College students from July, 1960 ;

(d) if so, how much is due till to-day ; and

(c) whether the Government propose to waive this amount in view of the poor financial position of the College ?

The Minister for Health and Medical (Sri Mohd. Ibrahim Ali Ansari) :—(a) Yes, Sir.

(b) Rs. 10,08,759

(c) The matter is under consideration.

Sri R. Mahananda :—From how long it is under consideration?

Sri Mohd. Ibrahim Ali :—The request of the president was turned down. He has represented again last month. The Director has been asked for his specific remarks.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—అధ్యక్షా, మెడికలు కాలేజీకి టీచింగ్ స్టాఫ్‌కి డబ్బు యిస్తున్నందుకుగాను ఆ కాలేజీలో గవర్నమెంటుకు ఏమయినా పది సీట్లు డిస్క్రిషనుకు వదిలిపెట్టారా ?

Mr. Speaker :—The question is : we are providing funds to the college ; it is a private college. In return is the Government given discretion to fill up ten seats, i. e., are ten seats placed at their disposal. That is the question.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—రంగారాయ మెడికలు కాలేజి, కాకినాడకు గవర్నమెంటు సబ్సిడీ యివ్వడం వలన 10 సీట్సు డిస్క్రిషనుకు వదిలినట్లు తెలుస్తున్నది. అది నిజమైతే ఆ సీట్సు ఎవరికి యిస్తారు.

శ్రీ మహమ్మద్ ఇబ్రిహీం అలీ :—గవర్నమెంటు ఏమీ సబ్సిడీ యివ్వడం లేదు. We are not giving any funds to the college. The Government are asking for the return of the amount which had been spent in the previous years. On that account Rs. 10 lakhs is due.

Sri P. Subbaiah :—The college is due to give the amount to the Government, and we are giving funds for the running of the college. Is the Government given 10 seats to be filled at its discretion ? I am told 10 seats are given to the Government.

(No reply).

Sri V. C. Kesava Rao :—May I know whether there is any proposal before the Government to take privately the managed medical college.

Sri Mohd. Ibrahim Ali Ansari :—Not at present.

శ్రీ ఆర్. మహానంద :—అధ్యక్షా, ఈ కాలేజీలో ప్రతి స్టూడెంటు దగ్గర నుంచి కొన్ని వేల రూపాలు వసూలుచేస్తేనే అడ్మిషను ఉంది. లేకపోతే లేదు అని తెలుస్తున్నది. Withuot going into the merits of the students they are collecting thousands of rupees for each seat.

Sri Mohd. Ibrahim Ali Ansari :—Government have no information, Sir.

Sri K. Prabhakara Rao :—Will the Government consider the proposal before the end of this academic year ?

Sri Mohd. Ibrahim Ali Ansari :—We are considering, Sir.

Sri C. V. K. Rao :—I would like to know from the hon'ble Minister whether the Government is aware that the management used to collect capitation fee of Rs. 6,000 from each student and then it has been raised Rs. 8,000 and again it has been raised to Rs. 10,000 from each student and also clandestinely Rs. 12,000 is taken from each student. If that is the position, is the college meant only for the rich to be educated and what is the Government going to do to run it on equitable lines. Along with this are the accounts being audited before the amount due swells up ?

Sri Mohd. Ibrahim Ali Ansari :—Just now I submitted that the Government has no information that they are collecting these amounts. Regarding the audit, the Government will get the whole thing audited and then you know that is what.

Mr. Speaker :— Will the Government take steps and see that all accounts are properly audited ?

Sri Mohd. Ibrahim Ali Ansari :—Certainly, we will do it.

Sri Pragada Khotaiah :—I would like to know whether there is any reservation atleast for the Scheduled Castes and Scheduled Tribes in that Rangaraya Medical College or is it meant only for the rich ?

Sri Mohd. Ibrahim Ali :—There is no reservation, Sir.

"Culex Fatigans" in River Musi

124—

*264 (6147) Q.—Sri Badrivishal Pitti (Maharajgunj) :—Will the hon Minister for Health and Medical be pleased to state :

(a) whether the Government are aware that "Culex Fatigans" has increased from 3% to 12% in Musi River in Hyderabad on account of stagnation of water, release of drain water, rubbish, etc., into the river and cultivation in the river bed ; and

(b) if so, the steps proposed to control the spread of "Culex Fatigans" ?

Sri Mohd Ibrahim Ali :—(a) 'Culex Fatigans' breeds in almost any collection of water especially where there is a high degree of organic matter.

On account of stagnation due to drain water in the river bed, Musi has become a breeding ground for "Culex Fatigans"

(b) Weekly anti-larval measures are carried-out in the river bed such as treating water surfaces by malarial oil and also by preventing stagnation of water.

Harijan Hostels receiving Government grants

125—

*665 (6107) Q.—Smt. J. Eswari Bai : -Will the hon. Minister for Social Welfare be pleased to state :

(a) the number of Boys' and Girls' Harijan Hostels receiving grants from the Government so far during the current year and whether any inspection of these hostels was undertaken ; and

(b) the number of bogus hostels, if any, found ?

The Minister for Social Welfare (Sri A. Ramaswamy) :— (a)

Boys' Hostels.	466
Girls' Hostels.	305

Inspections are done by the Officers.

(b) Nil during current year.

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి :—ఈ సోషల్ వెల్‌ఫేర్ హాస్టల్స్ స్టూడెంట్స్ గత నెల 27 వ తేది ముఖ్యమంత్రిగారికి ఒక మెమొరాండం ఇచ్చారు. వారికి food

charges క్రింద నెలకి 30 రూపాయలు ఇస్తున్నది 40 రూపాయలకు పెంచమని కోరారు. ఆ విషయం ఏమి ఆలోచించారు ?

శ్రీ ఎ. రామస్వామి :—అది ఆలోచనలో వుంది.

MARINE BASED INDUSTRIES

126—

*615 (5099) Q.—Sri C. V. K. Rao :—Will the hon. Minister for Exise & Prohibition be pleased to state :

(a) whether the Government has any blue print for marine based industries all along the 600 mile Andhra Coast ; and

(b) if so, the estimated cost of the scheme and whether a copy of the blue print be placed on the Table of the House ?

The Minister for Exise and Prohibition (Sri V. Satyanarayana Rao) :— (a) No, Sir.

(b) Does not arise.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—లాభసాటి అయిన సముద్ర ప్రాంతం వుంది. లక్షలాది ఫిషర్‌మెన్ వున్నారు. 600 మైళ్ళ సముద్రతీరం వున్నప్పటికు ప్రభుత్వం చేతకానితనంగా ఎందుకు ప్రవర్తిస్తున్నది ?

శ్రీ వి. సత్యనారాయణరావు :—చేతకానితనం కాదు. దానికి ప్రత్యేకంగా ఒక ప్లేస్‌కు ఒక స్కీము వుంది. మాస్టర్ ప్లాన్ ఫర్ డెవలపింగ్ ఆఫ్ ఫిషరీస్ కోనసీమకు వుంది. మాస్టర్ ప్లాన్ ఫర్ డెవలపింగ్ ఆఫ్ ఫిషరీస్ విశాఖపట్టణంకు వుంది, కొల్లేర్ లేక్‌కు వుంది. దివి సీమకు వుంది. కాకినాడకు వుంది. కొన్ని అమలు జరుగుతున్నాయి. కొన్ని గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా పర్మిషన్ వచ్చి అవసరమైన స్కీములు వున్నాయి.

FISHING IN VIZAG SEA COAST

127—

* 696 (6268) Q·—Sri R. Satyanarayana Raju (Narsapur) :—Will the hon. Minister for Excise and Prohibition be pleased to state :

(a) whether there is any proposal with the Government to take up the scheme of fishing in Visakhapatnam sea coast ;

(b) whether investigation regarding this scheme has been made ; and

(c) if so, the particulars of the same ?

Sri V Satyanarayana Rao :—(a) & (b) Yes, Sir.

(c) A team of experts of International Bank for Reconstruction and development visited Vizag, and prepared a scheme for development of Deep Sea Fishing for operation at Vizag. The scheme envisages

operation of 40 vessels spread over a period of 4 years, establishment of preservation and shore facilities etc. at a total cost of Rs. 1 4.00 lakhs, which includes foreign exchange of Rs. 53.02 lakhs.

శ్రీ ఆర్. సత్యనారాయణరాజు :—ఈ పథకాన్ని చేబడితే ప్రభుత్వానికి ఎంత ఖర్చు అవుతుంది ?

శ్రీ వి. సత్యనారాయణరావు :—దానికి లోకల్ కరెన్సీ 90 లక్షలు కావాలి. Government of India ను అడిగాము దానిలో 25% మాత్రమే మనం పెట్టుకోవలసి వస్తుంది.

ఒక గౌరవసభ్యుడు :—5 మైళ్లు దాటి పోకూడదనటంవల్ల వలలు పాడై పోతున్నాయి, చిరిగిపోతున్నాయి కనుక 5 మైళ్లు దాటి deep fishing చేయటానికి ప్రభుత్వం ఏర్పాట్లు చేస్తుందా ?

శ్రీ వి. సత్యనారాయణరావు :—Deep fishing కు 5 మైళ్లు అనే restriction లేదు.

SUB-REGISTRARS

128—

* 360 (6290) Q—Sri S. Vemayya (Sarvepalli) :—Will the hon. Minister for Revenue and Civil Supplies be pleased to state :

(a) number of first grade and second grade Sub-Registrars working in the State now;

(b) number of persons belonging to Scheduled Castes and Tribes out of clause (a) above;

(c) the requisite qualifications for the promotion as first grade Sub-Registrar from the second grade ; and

(d) whether any rule of reservation is being applied for promotion from second to the first grade to the Scheduled Castes and Tribes persons in the State now; if not, the reasons for the same ?

Sri V. B. Raju :—(a) Sub-Registrars Grade I = 80
Sub-Registrars Grade II = 94

(b)	Scheduled Castes	Scheduled Tribes
Grade I	6	—
Grade II	17	3

(c) No additional qualfications are prescribed for the promotion of Grade II Sub-Registrar as Grade I Sub-Registrar.

(d) The rule of reservation does not apply for promotion of Grade II Sub-Registrars as Grade I Sub-Registrars, as the Andhra Pradesh Registration Sub-ordinate Service Ruls do not provide for it.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు :—అధ్యక్షా, నెల్లూరులో ఏడిషినల్ రిజిస్ట్రారుగా వుండే ఆయన ప్రమోషన్ విషయంలో గోల్‌మాల్ అయి ఆయన అప్పీలు పెట్టుకొంటే

ఆయన సీనియర్ అయినప్పటికీ అదే ఐడెంటికల్ ఫాక్ట్స్ వుంటేవారిని ఎలా చేసి ఈయనది ఎలా చేయలేదు. దీనికి పొలిటికల్ కన్సిడరేషన్స్ ఏమైనా వున్నాయా ?

శ్రీ వి. బి. రాజు :—ఈ ప్రశ్న షెడ్యూల్ కాస్ట్స్, షెడ్యూల్ ట్రైబ్స్ ఎంత మంది వున్నారు అనేది. ఇండివిడ్యువల్ కేసేదైనా వుంటే వ్రాస్తే విచారణ జరిపిస్తాము.

• శ్రీ ఎ మాధవరావు :—పొలిటికల్ కన్సిడరేషన్‌మీద ప్రమోషన్ జరగలేదు.

శ్రీ వి. బి. రాజు :—పొలిటికలో, ఎడ్మినిష్ట్రేటివో నాకు తెలియదు.

శ్రీ టి. సి. రాజన్ (పలమనేర్) :—సబ్-రిజిష్ట్రారు ఆఫీసుకు సంబంధించి టూరింగ్ ఆఫీసు ఏర్పాటు ఒక్కొక్క ఫిర్కాలో ఒక్కొక్క రోజు రిజిష్టరు జరిపే పద్ధతి ఏదైనా ఆలోచనలో వున్నదా ?

శ్రీ వి. బి. రాజు :— మొబైల్ యూనిట్స్. దానిగురించి డిటైల్స్ కావాలంటే వేరే ప్రశ్న వేయండి.

శ్రీ పి. గున్నయ్య :— షెడ్యూల్ కాస్ట్ వారు చాల తక్కువగా వున్నారు. వారు దరఖాస్తులు పెట్టలేదా ? లేక వారికి ప్రమోషన ఇవ్వడంలో ప్రభుత్వం చిన్న చూపు చూస్తున్నదా ?

శ్రీ వి. బి రాజు :—గ్రేడ్ రెండు సబ్-రిజిష్టార్స్ రిజర్వేషన్‌లో గవర్న మెంటు రూల్స్ ఏ విధంగా వున్నాయో ఆ ప్రకారంగా రిక్రూట్‌మెంట్ కాని, ఎప్పాయింట్‌మెంట్ కాని జరుగుతుంది.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—అధ్యక్షా ! ఈ tribes కు సంబంధించినంతవరకు వాళ్లు చాలా తక్కువగా వున్నారు. Tribes వాళ్ళు అసలు వచ్చేదే చాలా కష్టం. చాలా అరుదు. అందుచేత యిప్పుడున్నటువంటి rules ను సడలించి వారికి కొంత easy గా promotion యిచ్చేదానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తుందా ండి ? Tribes కు సంబంధించినంతవరకు ఆలోచన చేస్తారా ?

శ్రీ వి. బి. రాజు :—లేదండి. ఇప్పుడు ఆ rules మొదట ఏ విధంగా వున్నాయో ఆ విధంగానే ఉంటాయి. కాని ఒకదానికి మారిస్తే అన్నిటికీ కూడా మార్చాల్సి వస్తుంది. ఒక్క డిపార్ట్‌మెంటే కాదు కదా ; అన్నీ మార్చాలి. అందువల్ల ఆ విధంగా చేయడానికి అవకాశం. లేదు.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—నేను ట్రైబ్స్‌కు సంబంధించినంతవరకూ మాత్రమే అని అడిగినాను.

శ్రీ వి. బి. రాజు ;—ఆ ఒక్కటీ మారిస్తే అన్నీ మార్చాలి. ఆ tribes సంబంధించి ప్రస్తుతంమటుకు ప్రభుత్వం ముందర అటువంటి ఆలోచన ఏమీ లేదండి.

Sri G. Sivaiah :— It is reported in many places that when the property is transferred in the name of somebody they are undervaluing the property to escape stamp duty. A number of people have been asked to explain. There are also certain allegations that the

Officer is also Co-operating in this matter. Are there any steps that are being taken by the Government even to take these sub-registrars to task.

Sri V. B. Raju :— I earnestly submit to you that this supplementary has no relation to the main question We cannot have all pervasive knowledge.

Mr. Speaker :— This relates to the Registration Department which is also in your portfolio. So whatever pertains to that Department is brought under the supplementary.

Sri V. B. Raju :—Sir, any slip of the tongue will be taken as a privilege issue.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :— ఇప్పుడు ఈ డిపార్ట్‌మెంట్లో, మన రాష్ట్రంలో వున్నటువంటి Sub-Registrars ఆఫీసులన్నీ tour చేసి inspect చేసి అక్కడ పని ఎట్లా జరుగుతున్నదో లేదో వసూళ్ళు అవీ సరిగా జరుగుతున్నాయా లేదా అనేవి చూడడానికి కొత్తగా ఒక Officer ను వేసినమాట నిజమేనా ? Inspector of Regisation అనే ఆఫీసరును.

Sri V. B. Raju :—Notice Sir.

MISAPPROPRIATION OF FUNDS BY KARNAM AND MUNSIFF OF KADULURU

129—

* 378 (6534) Q.—Sri K. Muniswamy :—Will the hon. Minister for Revenue and Civil Supplies be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the Karnam and Munsiff of Kaduluru village, Sullurpet taluk, Nellore district had misappropriated some amount and that the Karnam has been dismissed and arrested subsequently on 23rd even after the repayment of the amount ;

(b) whether it is also a fact that one Sri Rajiah, the Village Munsiff who is a Harijan has been dismissed and an arrest warrant was issued even though he paid an excess amount of Rs. 1,600; and

(c) the reason why the Government have failed to take action against the persons who are evading the payments in the same taluk?

Sri V. B. Raju :—(a) Yes, Sir.

(b) Sri M. Rajaiah, formar Village Munsiff misappropriated an amount of Rs. 3,193-48 collected towards loan and land Revenue and that the entire amount was recovered and remitted into the State Bank. But no excess amount was recovered and the delinquent was not yet arrested.

(c) Steps have been taken and are being taken to recover Government dues from all the defaulters.

శ్రీ కె. మునిస్వామి :— అధ్యక్షా ! Recent గా ఆ వ్యవహారాన్ని పరిశీలించి నప్పుడు, Collector, Tahsildar కూడా పరిశీలించినప్పుడు కూడా, అతడు

excess గా 1,800 కట్టినట్లుగా ఒక వార్త వచ్చింది. అధ్యక్షా ఆ విధంగా శిక్షించుకున్న తరువాతనైనా అతనిమీదవున్నటువంటి ఈ కేసు తీసేసి మళ్ళీ అతనిని re-appoint చేయడానికి ప్రభుత్వం ఏమైనా ఆలోచిస్తుందా ? Because he is the only Harijan in the state as V. M.

శ్రీ వి. బి. రాజు :—అధ్యక్షా ! Excess గా వసూలు చేసినట్లుగామటుకు Collector గారు ఏమీ report చేయలేదండి. Excess గా వసూలు చేయలేదని చెప్పారండి. Criminal prosecution అనేది అందరికీ Harijan, కు non-Harijan కు అనే question లేదండి. Everybody is equal before law.

శ్రీ ఆర్. మహానంద :—V.Ms ను క్రొత్తగా appoint చేసేటప్పుడు మీరు security deposit కట్టమంటున్నారట. అది నిజమేనా ?

Sri V. B. Raju :—Separate question, Sir.

శ్రీ ఆర్. మహానంద :—అధ్యక్షా. ఈ misappropriation report అయినప్పుడు, ఇది finalise చేయడానికి ఏమైనా time fix చేశారా ? తరువాత సుప్రీం కోర్టు వారు ఒక తప్పు కు double punishments వుండకూడదన్నారు—యిటు departmental గా కాని, criminal గా కాని, double punishments వుండకూడదని. దాని విషయంలో Government యొక్క అభిప్రాయం ఏమిటి ?

శ్రీ వి. బి. రాజు :—ఇపుడు దీనికి time limit ఏమీలేదండి. ప్రభుత్వానికి రావలసిన డబ్బు వసూలు చేయడానికోసమని చెప్పి ప్రతిదానికీ కూడా. దేనికి దానికి విధానాలున్నాయి. వాళ్ళదగ్గర డబ్బులేకపోతే property attach చేస్తారు. అంత డబ్బూ వాళ్ళదగ్గర వసూలు చేయక తప్పదనుకోండి. మరి Supreme Court చెప్పినదేమిటో నాకు తెలియదుగాని double punishment అయితే High Court కాని, Supreme Court కాని, క్రింది కోర్టుకాని ఆపే చూస్తాయి. Double punishment కు విరుద్ధంగా పోవు. Court వ్యవహారం యిది.

ADDITIONAL BEDS IN HOSPITALS

130—

* 854 (7162) Q.—Sarvasri R. Mahananda and P. Venkata Reddy :—Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state :

(a) the No. and names of Hospitals in which additional beds were sanctioned in 1966-67 and 1967-68 in the State; and

(b) whether the Government will give preference to sanction beds in the back-ward and remotely situated taluk headquarters ?

Sri Mohd. Ibrahim Ali :—(a) A statement is laid on the Table of the House.

(b) Yes, Sir.

STATEMENT PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE

Vide Clause (a) of L. A. Q. No. 7162 (starred). [*130]

STATEMENT SHOWING THE NAMES OF THE HOSPITALS AND THE NUMBER OF BEDS INCREASED DURING 1966-67.

Sl. No.	Name of the Hospital	No. of beds increased during 1966-67
1.	Government General Hospital, Guntur	60
2.	Government General Hospital Kurnool	150
3.	Radium Institute & Cancer Hospital, Hyderabad	25
4.	Government Hospital, Vijayawada	25
5.	Government Headquarters Hospital, Eluru	50
6.	Government Headquarters Hospital, Anantapur	50
7.	Government Headquarters Hospital,Khammam	50
8.	Government Headquarters Hospital, Nalgonda	50
9.	Government Headquarters Hospital, Mahaboobnagar	20
10.	Government Headquarters Hospital, Sangareddy	18
11.	Government Headquarters Hospital, Adilabad	20
12.	Government Headquarters Hospital, Nizamabad	50
13	Government Taluk Headquarters Hospital, Palakonda	16
14.	Government Taluk Headquarters Hospital, Vizianagaram	6
15.	Government Hospital, Chodavaram	16
16.	Government Hospital, Srungavarapukota	4
17.	Government Hospital, Razole	14
18.	Government Hospital, Kothapet	18
19.	Government Hospital, Peddapuram	4
20.	Government Hospital, Tiruvur	6
21.	Government Hospital, Avanigadda	16
22.	Government Hospital, Challapalli	16
23.	Government Hospital, Proddatur	12
24.	Government Hospital, Sircilla	8
25.	Government Hospital, Huzurabad	8
26.	Government Hospital, Sultanabad	8
27.	Government Hospital, Mulug	10
28.	Government Hospital, Narsampet	10
29.	Government Hospital, Pakal	4
30.	Government Hospital, Wardhanapet	10
31.	Government Hospital, Kamareddy	18
32.	Government Hospital, Yellandu	8
33.	Government Hospital, Bhadrachalam	8
34.	Government Hospital, Nadigudem	4
35.	Government Hospital Ramannapet	10
36.	Government Hospital, Jogipet	10
37.	Government Hospital, Alampur	6
38.	Government Hospital, Zan lur	10

There is no increase of bed strength during the year 1967-68 due to paucity of funds.

Sri R. Mahananda :—Instead of increasing the strength of the existing hospitals, is there any proposal with the Government to have increased bed strength in all the taluk headquarters hospitals where there are none at present. Will the Government give preference to the backward areas ?

Sri Mohd. Ibrahim Ali :—Certainly we will give preference to the backward areas. Next year we are providing funds. We will certainly take it up.

Sri P Subbayya :—When we see the paper laid on the Table we find only 38 hospitals are increased. What is the criteria or the procedure adopted for raising the bed strength of these hospitals only and not others.

Sri Mohd. Ibrahim Ali : —It is very difficult to take up all the hospitals at one time.

Sri P. Subbayya : —But what is the procedure while selecting those hospitals.

Sri Mohd. Ibrahim Ali :—Much depends upon the number of in-patients. As and when they increase in a particular hospital we give priority to that hospital.

Sri T. Nageswara Rao (Mangalagiri) :— The Guntur General Hospital Advisory Committee has stressed the need for additional beds. Will the Government consider and do the needfull ?

Sri Mohd Ibrahim Ali :—We will consider.

Sri B. Rathnasabhapathi :—There are taluks where we do not have hospitals at all. I mean in the sense that there are no minimum beds required. Is there any prososal from the Government first to have the buildings constructed in such taluk headquarters and provide beds.

Mr. Speaker :—It is a phased programme. The policy of the Government is to have, gradually, a Government hospital in every taluk headquarters. It is a phased programme which they have taken. Gradually they are doing one after another.

Sri Mohd Ibrahim Ali :— As the hon Speaker has rightly mentioned, we are taking up a phased programme —much depending upon the funds available.

Sri B. Rathnasabhapahti :—Within what time are they going to complete this phased programme ?

Sri Mohd. Ibrahim Ali :—It all depends upon the funds which we get.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—తాలూకా హాస్పిటల్స్ అన్నీకూడా 25 bedded hospitals గా చేస్తామని చెప్పారు. ఇప్పుడు ఆ స్కీము క్రింద ఎన్ని తీసుకున్నారు ? ఈ సంవత్సరం ఎన్ని తీసుకోవాలనుకుంటున్నారో చెప్పగలరా ?

శ్రీ మహ్మద్ ఇబ్రహీంఆలీ :— ఈ సంవత్సరం అన్నీ 96 తీసుకున్నాం.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— ఏ ఏ ఊళ్ళలోవో చెప్పగలరా ?

Sri Mohd. Ibrahim Ali :—Guntakal, Pathapatnam, Satyaveedu, Paderu, etc.

Sri P. Venkata Reddy (Kanigiri) :—Is there any proposal with the Government to provide beds in Primary Health Centres to meet the needs of the rural population ?

Sri Mohd. Ibrahim Ali :— At present there is no proposal.

Sri C. V. K. Rao :— With regard to Kakinada General Hospital, a new building has been constructed for new wards. Can I be enlightened on this point-whether the necessary equipment and all that has been provided or not.

Sri Mohd. Ibrahim Ali :—Separate question, Sir.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—చెప్పండి. మీరు మొన్న వెళ్ళారుగా కాకినాడ ఏమైనా మీరు promise చేశారా ?

Sri V. Palavelli :—Is there any proposal pending with the Government to open maternity centres in each and every taluk headquarters ?

Sri Mohd. Ibrahim Ali :—As it is there is no definite proposal. As and when the funds permit, we will take up.

శ్రీ ఎస్. రాఘవరెడ్డి :—ఈ బెడ్సు పెంచుతున్నారుగాని అసలు వచ్చినచిక్కు ఏమిటంటే ఏదైన ప్రమాదకరమైన జబ్బు వచ్చిన రోగి ఆస్పత్రికి పోతే, మందులు లేవు, మందులు కొనడానికి వీలులేదు అనిచెప్పి పంపించడం జరుగుతున్నది, కనీసం ఎమర్జెన్సీ క్రిందనైనా కొన్ని మందులు కొనేటటువంటి ఏర్పాటు ఆస్పత్రిలో ఉండేటట్లు చేస్తారా ?

Sri Mohd. Ibrahim Ali : This has nothing to do with the bed strength. Separate question may be put.

శ్రీ జి తిమ్మారెడ్డి (ఆళ్లగడ్డ) :—ప్రతి తాలూకా కేంద్రములోను లేడీ డాక్టర్సును అపాయింటు చేయడానికి ప్రభుత్వము ఆలోచిస్తున్నదా ? అయితే ఎప్పుడు చేస్తారు ?

Sri Mohd. Ibrahim Ali :—Separate question, Sir.

శ్రీ ఎస్. రాఘవరెడ్డి :—అసలు ఎమర్జెన్సీ క్రింద మందులు కొనే ఏర్పాటు చేస్తారా అని అడిగాను. అది వారు చెప్పవలసిందే.

Sri Mohd. Ibrahim Ali :—We will certainly do it. We will take action and see that medicines are provided.

TRAINING SCHOOL FOR SANITARY INSPECTORS

131—

*793 (6915) Q.—Sri K. Muniswamy :—Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state :

(a) whether there is any proposal with Government to establish a training school for Sanitary Inspectors in each district ;

(b) if so, from when ; and

(c) if not, the reasons therefor ?

Sri Mohd. Ibrahim Ali :— (a) No Sir.

(b) does not arise.

(c) Already training facilities exist in the three Medical Colleges of Guntur, Visakhapatnam and Hyderabad.

శ్రీ కె. మునుస్వామి :—ప్రతి పంచాయితీలోను శానిటరీ ఇన్‌స్పెక్టరు ఉద్యోగాలు చాలా ఖాళీ ఉన్నాయి. ఏమంటే ట్రెయిండ్ క్యాండిడేట్సు దొరకడంలేదని సమాధానం యిస్తున్నారు. దీనిని అనుసరించి, కనీసం ఈ నిరుద్యోగ సమస్యనైనా పరిష్కరించడానికి, ఎం.బి.బి.ఎస్.కు సీట్సు రానటువంటి వారికి ఈ శానిటరీ ఇన్‌స్పెక్టరు కోర్సుకు తీసుకొని వారిని శానిటరీ ఇన్‌స్పెక్టర్సుగా వేయడానికి ఆలోచిస్తారా?

Sri Mohd. Ibrahimali Ansari :—As it is with the facilities available in these three colleges we are able to meet the demands.

శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు :—ఇప్పుడు ఉన్న సీట్సు డిమాండ్సుకు సరిపోవడం లేదు. సీట్సు నంబరు ఎక్కువ చేయడానికి ఏమైనా ఆలోచన ఉన్నదా ?

Sri Mohd. Ibrahimali Ansari:—The existing strength is 100 in each Medical College. So far we were taking in just 50. From this year we have ordered that they should take full strength i.e., 100 in each Medical College.

HOUSE-SITES TO HARIJANS

132—

*644 (5740) Q.—Sri Y. Suryanarayana Murthy (Pithapuram) :— Will the hon. Minister for Social Welfare be pleased to state :

(a) whether the Government are aware of the fact that the Harijans of Penumarthi village, Kakinada taluk, East Godavari district, have submitted an application 3 years back to the Collector of East Godavari district and the hon. Minister requesting for the sanction of house-sites for 50 persons and grant of financial aid for the construcrion of houses ;

(b) whether it is a fact that no reply has been given so for ;

(c) if so, whether immediate steps will be taken in this regard ; and

(d) the reason for the delay made so far ?

Sri A. Ramaswamy :—Patt s have been distributed to Harijans on 16th July, 1968.

(ఎ) నుండి (డి) వరకు—1958 జూలై 16 వ తేదీన హరిజనులకు పట్టాలు పంపకం చేయబడినవి.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—ఎంతమంది హరిజనులకు పంపకము చేయబడినదండి?

శ్రీ ఎ. రామస్వామి :—42 కుటుంబాలకు.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :— ఎంతమంది దరఖాస్తులు పెట్టుకొన్నారు? ఎంత మందికి ఇచ్చారు, ఇంక ఎంతమందికి ఇస్తారు?

శ్రీ ఎ. రామస్వామి :—44 మంది వ్యక్తులనుండి 31-8-1966 వ తేదీన, 10-10-67 తేదీన దరఖాస్తులు ఆఫీసర్లకు అందినాయి. ఆక్షేపణలు తెలుపుకో వలసిందిగా కోరుతూ ఎ-1 నోటీసు గ్రామాలలో ప్రచురించబడింది. ఎట్టి ఆక్షేపణలు అందలేదు. పెనుమర్తి గ్రామ పంచాయతీ హరిజనులకు ఇళ్ళ స్థలాలుగా పోరంబోకు భూమి మంజూరు చేయబడింది. ఆ తీర్మానాన్ని ఆమోదించి లేఅవుట్ ప్లాన్లు కూడా తయారుచేయబడినాయి. 16-7-68 వ తేదీన 42 కుటుంబాలకు పట్టాలు యివ్వ బడినాయి.

FISH CURING CENTRE AT TADA

133—

*778 (6820) Q.—Sri K. Muniswamy :—Will the hon. Minister for Exise and Prohibition be pleased to state :

(a) whether there is any proposal with the Government to start a 'Fish curring Centre' at Tada, Sullurpet taluk, Nellore district where fish is available in plenty ;

(b) if so, from when ; and

(c) if not, the reasons therefor ?

Sri V. Satyanarayana Rao :— (a) No, Sir.

(b) Does not arise.

(c) A fish curing yard is already existing at Pulingerikuppam, which caters to the needs of the Fishermen at Tada.

శ్రీ కె. మునుస్వామి :— పులింజేరికుప్పంలో ఉండేటటువంటి ఫిష్ క్యూరింగ్ సెంటరును నిలిపివేశారని తెలిసింది. ఇంతకుముందు చెప్పుతూ తడలో ఉన్నటువంటి సీఫుడ్స్ ఫ్యాక్టరీనికూడా వేలం వేసేటటువంటి పరిస్థితి వచ్చిందని అన్నారు. ఈలాంటి క్యూరింగ్ సెంటరును అక్కడ ఓపన్ చేసినట్లయితే ఫిష్ ప్రొక్యూర్ చేయడానికి అవకాశాలు ఉంటాయి. ఇది ఫెయిల్ కావడానికి కారణం మలబారునుండి ఫిష్ తెప్పించడం. అక్కడ దొరుకుతున్నటువంటి ఫిష్ మద్రాసువాళ్ళు తీసుకువెళ్ళడం జరుగుతున్నది. దానిని రిస్ట్రిక్టు చేసినట్లయితే ఆ సీ ఫుడ్స్ ఫ్యాక్టరీ బాగా జరగ డానికి అవకాశాలు ఉంటాయి. మనకు లాభదాయకంగా ఉంటుందికదా!

శ్రీ వి. సత్యనారాయణరావు :— ఈ ఫిష్ క్యూరింగ్ యార్డు ఎప్పుడు కూడా సముద్రపు ఒడ్డున ఉండాలి. ఈ తడా సముద్రానికి 10 మైళ్ళ దూరములో ఉందండి. అందువల్ల అది ఫీజిబిల్ కాదని మానివేశాము. ఇక్కడ పెట్టినటువంటి క్యూరింగ్ యార్డు మూసివేస్తే వెంటనే ఇంకొకటి ఓపన్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తామండి.

LEASE OF SHELL PITS AND QUARRIES AT SULLURPET

134—

*635 (5577) Q.—Sri K. Muniswamy :—Will the hon. Minister for Excise and Prohibition be pleased to state :

(a) to whom the shell pits and quarries at Sullurpet taluk, Nellore district were leased out for the year 1967-68 ; and

(b) the amount secured by our State by this lease ?

Sri V. Satyanarayana Rao :— (a) Pulicat Lake Fishermen Co-operative Marketing Society Limited, Tada.

(b) Rs. 1.45 lakhs.

దీంట్లో కొన్ని స్టేస్ ఉన్నాయండి. హైకోర్టులో స్టేస్ అన్నీ కాన్సల్ అయి పోయినాయి. మళ్ళీ గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియా స్టే యిచ్చిందండి దీనికోసం.

శ్రీ కె. మునుస్వామి :—ఈ షెల్ పిట్స్ రెండు రకాలుగా ఉన్నాయి. ఈ పులికాట్ లేక్ తీరంలో ఉండేటటువంటిదాంట్లో గుల్ల దొరుకుతుంది. దానితో పిక్ లైమ్ తయారుచేస్తారు. అంతేకాకుండా స్టోన్ దొరుకుతుంది. పోలిరెడ్డిపాలెం, సూళ్లూరు పేట ఏరియా అంతాను ఎవరికి వేలం వేశారు అనేది ప్రశ్న.

శ్రీ వి. సత్యనారాయణరావు :—మొత్తం అంతా కలిసి ఒక మార్కెటింగ్ సొసైటీకి ఇచ్చారండి. సెపరేటుగా లేదండి.

COLLECTION OF LAND REVENUE

135—

*1003 (6531-L) Q.—Sri P. Mahendranath (Put by Sri C. V. K. Rao) :—Will the hon. Minister for Revenue and Civil Supplies be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the Tahsildar of Achampet taluk in Mahabubnagar district is forcibly collecting land revenue for the year 1965 6 without issuing the notice No. 6 as per the provisions of the Andhra Pradesh Land Revenue (Enhancement) Act and without any orders from the Government ; and

(b) if it is true, what is the action to be taken by the Government ?

Sri V. B. Raju :— (a) No, Sir.

(b) Does not arise.

CONTINUANCE OF V. O. & HEADMAN IN MADUGULA ESTATE

136—

*382 (6604) Q.—Sri Vavilala Gopalakrishnaiah :—Will the hon. Minister for Revenue and Civil Supplies be plesed to state :

(a) whether the proposal to continue the Village Officer and Headman and Talayari each to 21 villages in Ex-Madugula Estate area, Visakhapatnam district was extended from 29-2 1968 ; and

(b) if not, when it will be extended ?

Sri V. B. Raju :— (a) Yes, Sir.

The Government sanctioned in G. O. Ms. No. 553, Revenue dated 20th May, 1968 the retention of the staff (Headman and Talayari each to 21 villages in Ex-Madgula Estate) from 1-3-1968 to 28-2-1969.

(b) Does not arise.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— అసలు మధ్యలో ఖాళీగా ఉంచారండి. కొన్నాళ్ళు అపాయింట్ చేసి మళ్ళీ మీరు రాటిఫై చేయనందువల్ల కొన్నాళ్ళు ఖాళీగా ఉండి పని ఆగిపోయింది.

శ్రీ వి. బి. రాజు :— అటువంటి ఇన్ఫర్మేషన్ ఏమీ లేదండి. కంటిన్యుటీ ఉన్నట్లుగానే కనపడుతుంది.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— కంటిన్యుటీ లేదండి. జాయంటు కలెక్టరు నుండి మీకు ఒక రిపోర్టు వచ్చింది. ఏజన్సీస్ మీద........

శ్రీ వి. బి. రాజు :— అది కనుక్కొంటానండి.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— అది ఇప్పుడైనా కనీసం ఇంటరప్షన్ లేకుండా కంటిన్యూ అయ్యేటట్లు ఏర్పాటు చేస్తారా?

శ్రీ వి. బి. రాజు :— ఇప్పుడే గవర్నమెంటు ఆర్డర్సు మనవిచేశాను. 1-3-68 నుంచి 28-2-69 వరకు ఇచ్చినాము. ఇది కంటిన్యుటీ తప్పకుండా ఉంటుంది.

DEVELOPMENT OF GOVERNMENT HEADQUARTERS HOSPITAL, SRIKAKULAM

137—

* 274 (6219) Q.—Sri P. Gunnayya :—Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state :

(a) whether any schemes have been prepared by the Government for the development of Government Headquarters Hospital, Srikakulam ; if so, the details of the scheme ;

(b) the amount of expenditure incurred towards the new buildings of the Hospital at Srikakulam town ;

(c) the bed strength of the same ; and

(d) the time by which the said building will be made available for patients ?

Sri Mohd. Ibrahimali Ansari:— (a) Yes Sir. The bed strength of Government Headquarters Hospital, which was 53 as on 1-4-56 has been increased by 22 beds during the 2nd Five Year Plan i. e. to 75

beds and further increased by 25 beds during the 3rd Five Year Plan making a total of 100 beds. It is proposed to consider increase of the bed strength of the Hospital from 100 to 200 before the end of the IVth Five Year Plan period at a cost of about Rs. 9.00 lakhs.

(b) Rs. 10.8 lakhs.

(c) 100 beds.

(d) The new building will be ready for occupation by 2nd week of December, 1968.

శ్రీ పి. గున్నయ్య :—అధ్యక్షా, శ్రీకాకుళం పట్టణంలో ఉన్న ఆస్పత్రి ఆ పట్టణానికి కనీసం 2 మైళ్లు దూరమైన ఉంటుంది. నాలాంటి ముసలివారు అంత దూరం వెళ్లాలంటే చాలా కష్టంగా ఉంటుంది. ఆ ఆస్పత్రి ప్రభుత్వము లక్షలు ఖర్చు పెట్టి ఏర్పాటు చేశారు. అటువంటప్పుడు కనీసం ఒక 50 వేలు పెట్టి ఒక సెకండ్ హ్యాండ్ బస్సు అయినా కొని అక్కడ పట్టణం నుంచి ఆస్పత్రికి రోగులను తీసుకుపోవడానికి ఏర్పాటు చేస్తారా ?

శ్రీ మహమ్మద్ ఇబ్రహీం అలీ అన్సారీ: — దానికి గున్నయ్యగారినే ఏర్పాటు చేయాలి.

శ్రీ టి. పాపారావు :—ఈ కొత్తగా కట్టినటువంటి ఆస్పత్రిలో స్పెషల్ రూమ్సు ఏర్పాటుచేసినారా ?

Sri Mohd. Ibrahimali Ansari :—As it is, there is no provision.

WAKF PROPERTY IN JAMADULAPALEM

138—

* 75 (6512) Q.—Sri K. Govinda Rao :—Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state :

(a) whether the Wakf Board has any property under its control in the village of Jamadulapalem, hamlet of Bayyavaram, Anakapalli taluq, Visakhapatnam district;

(b) if so, what is the extent ;

(c) whether the Wakf Board is getting any rent ; and

(d) if so, how much per year ?

Sri Mohd. Ibrahimali Ansari :—(a) Yes, Sir.

(b) 25 acres and 15 cents attached to the Dargah of Shahidullah Hussain Shah Hussaini.

(c) No, Sir. As the lands in question have been taken possession of by the Wakf Board only recently (i. e. on 17-8-68), no income is derved so far by the Wakf Board out of these lands.

(d) Does not arise in view of the answer to clause (c).

VOCATIONAL TRAINING CENTRES

139—

* 602 (2749) Q.—Sarvasri Badrivishal Pitti, Ahmed Hussain (Sitharambagh) and B. V· Ramanayya (Allavaram):—Will the hon. Minister for Social Welfare be pleased to state.

The number of persons imparted training during 1966-67 in the Vocational Training Centres provided for girls in the State ?

Sri A. Ramaswamy.

Name of the centre.	No. of persons imparted Training in 1966-67.
1) Vocational Training Centres: Srikakulam..	28
2) —do— Eluru.	30
3) —do— Cuddapah.	34
4) —do— Anantapur.	29
5) —do— Kurnool.	21
6) —do— Hyderabad.	18
7) —do— Warangal.	15
Total ..	175

శ్రీ బి. వి. రమణయ్య :—అధ్యక్షా. ఈ వృత్తి శిక్షణ కేంద్రాలలో ఏ ఏ ట్రేడ్స్‌లో వారికి ట్రయినింగ్ ఇచ్చారు ? ఈ సంవత్సరం వారికి ఉద్యోగ అవకాశాలు ఏ రకంగా ప్రభుత్వం చూపించారు ?

శ్రీ ఎ. రామస్వామి :—అక్కడ వ్యక్తులకు టైప్‌రైటింగ్ షార్టుహ్యాండ్. ఎకౌంటెన్సీ, బుక్‌కీపింగ్‌లలో వృత్తి శిక్షణకు ఏర్పాటు చేయబడింది.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—ఏలూరులో ట్యూషన్ ఇస్తున్న ఇన్‌స్ట్రక్షన్స్ ఇస్తున్న ఇన్‌స్ట్రక్టర్స్‌ను తొలగించి అంతకన్నా తక్కువ క్వాలిఫికేషన్స్ ఉన్నవారిని ఎప్పటికప్పుడు తీసుకువచ్చి వేస్తే ఆ ఎడ్యుకేషన్ ఏమవుతుంది ? అవి ఎట్లా కంటిన్యూ అవుతాయి ?

శ్రీ ఎ. రామస్వామి :—అటువంటి రిపోర్టు ఏమి రాలేదు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—అటువంటిది ఇది వరకు మీ దృష్టికి తీసుకురావటం జరిగిందండి.

శ్రీ ఎ. రామస్వామి :—అది నోట్ చేసుకొని యాక్షన్ తీసుకొంటాము.

REGIONAL FISH FARM AT MOPIDEVI

140—

* 878 (7388) Q.—Sri K. Someswara Rao (Nidumolu):—Will the hon. Minister for Excise and Prohibition be please to to state :

(a) whether the Government have conducted any investigation to establish a Regional Fish Farm at Mopidevi Walf in Krishna district; and

(b) when the same will be implemented ?

Sri V. Satyanarayana Rao :—(a) Yes, Sir.

(b) The proposal is at a preliminary stage and it will be taken up if the scheme is found feasible.

SHORT NOTICE QUESTION AND ANSWER

HARDSHIP OF DOCTORS WORKING IN S. R. A. DISPENSARIES

S.No. 1 0-A

S. N. Q. No. 1526-E. Q.—Sri P. Venkata Reddy :—Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state :

Whether the Govt. is aware of the hardships and perturbation among the doctors and other staff working in S. R. A. dispensaries of nine villages in Veligandla Samithi, Kanigiri taluk, Nellore district on account of the non-payment of salaries for the last seven months i. e. from April till to-day due to the failure of the Indian Medicine Department so far to sanction funds, which has subjected the entire staff to severe inconvenience ?

Sri Mohd. Ibrahimali Ansari:—Out of the 9 subsidised rural dispensaries referred to, subsidy has been released by the Special Officer, Indian Medicine Department on 28-11-1968 for 8 dispensaries. The subsidy for the 9th dispensary will be released after the receipt of certain particulars called for from the B. D. O. of the Panchayat Samithi, Veligandla. The delay was due to the fact that the B.D.O. did not send up the proposal for claiming subsidy till he was reminded by the Special Officer, Indian Medicine Deparment.

Sri P. Venkat Reddy :— Mr. Speaker, Sir. It is not a fact that the B. D. O. has not sent his report. Four times the B. D. O. has submitted his proposal and the correspondence papers are with me. Twice they were despatched by Registered post also. Because of the delay, for the last seven months the staff has been suffering a lot. They are not even able to feed their families. Now, I came to know from the hon. Minister that the funds are released. I am glad for that. I think; hereafter the Minister will take necessary steps not to delay the matters.

Sri Mohd. Ibrahim Ali Ansari :— Certainly we will be more cautions.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో ఉన్నటువంటి రూరల్ డిస్పెన్సరీస్‌లో ఉన్నవారికి జీతాలు, ఆరు నెలలు, ఎనిమిది నెలలు ఒక సంవత్సరం నుండి కూడ రాలేదు. వస్తే—ఒకసారే వస్తుంది. ఐదారు సంవత్సరాల నుండి ఇట్లా జరుగుతున్నది. ఆ మెషినరీ ఎందువల్ల ఇంత నిర్లక్ష్యంగా ఉన్నది ? Whether the Government consider to make immediate payment. There are arrears six months, 8 months and 1½ years also in many institutions This Indian Medicine Department happens to be the most out of-date administration.

Sri Mohd Ibrahim Ali Ansari :—The delay is on the part of the B.D.O. who did not submit the details aske for, After reminders for months to gether they did not submit. Certainly we are trying to see that no delay in future is caused.

श्रीमती जे. ईश्वरी बाई :—हुकूमत को यह समझना चाहिये कि अगर किसी मुलाजिम को एक महिनें तनखाह न मिले तो जिन्दगी बसर करना मुशकिल होजाता हैं। यहां सात सात महिने से तनखा नहीं दी जाती हैं। हुकूमत और कितनें महीनें लेगी।

श्री मोहम्मद इबराहिम अली अनसारी : मोजूद हालत मे तो तनखाह दे दी गई हैं आइंदा इस तरह की ताखीर न होगी।

Sri A Madhva Rao :— Has any departmental action been taken against those persons who have not submitted reports inspite of the reminders? What is the course of action followed?

Sri Mohd. Ibrahim Ali Ansari :— It is for the Panchayatiraj department to take action against the B. D. O.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :- జీతాలు ఇవ్వలేని చోట్ల కనీసం మందులైనా తిని డాక్టర్లను బ్రతకమంటే సరిపోతుంది.

Sri Vavilala Gopalakrishnayya :— Is the Minister aware that the Panchayat Samithis have sent their reports but they are pending for years to-gether? I do not know what the Indian Medicine Administration is doing at all. They are actually starving. no food, no medicine, no salaries.

Sri Mohd. Ibrahim Ali Ansari :— I will look into it. Sir.

POINT OF INFORMATION

re : HOLDING MEETINGS OF THE ZILLA PARISHADS WHEN THE ASSEMBLY IS MEETING

Sri G. Sivayya :— In Chittoor district, the Zilla Parishad General Body meeting was called on to meet on 4–12–1968. Most of the Members are in this Assembly and it will be difficult for us to attend the Zilla Parishad meeting on 4–12–1968. The Government should take nece sary steps to postpone the Zilla Parishad meeting

Mr. Speaker :— I do not know whether the Government can direct the Zilla Parishad.

Sri G. Sivayya :— Previously the Government has sent directions and inspite of that they have called for it. They have served notice only on 25th, while we are here. Of course, we have not received the notices but we have received information that the meeting was called on to meet on 4–12–1968

Mr. Speaker :— We shall see what can be done in the matter.

Sri T. C. Rajan :— I am very sorry to say that last night our Zilla Parishad Chairman has expired and I hope the meeting will also be postponed.

Mr. Speaker ;— It is unfortunate. I have heard the news this morning.

శ్రీ జె. ఈశ్వరీబాయి :—అధ్యక్షా, నిజామాబాద్ జిల్లా పరిషత్ మీటింగ్ కూడ ఆరవ తేదీన పెట్టారు. ఇక్కడ అసెంబ్లీ సెషన్ నడుస్తున్నప్పుడు ఆ మీటింగ్‌లు పెట్టకూడదని ఇదివరకు ఇక్కడ డెసిషన్ తీసుకొన్నాము. అది అసలులో పెట్టలేము. ఆ మీటింగ్ పోస్టుపోన్ అయ్యేటట్లు చూడాలి.

re : Prices of sugar cane.

శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు :—అధ్యక్షా, గౌ. రెవిన్యూశాఖామాత్యులు ఢిల్లీలో చెరకు ధరల విషయం చర్చించినట్లు తెలుస్తున్నది. ఆ చర్చల పర్యవసానం ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ విధానానికి అనుగుణ్యంగా ఉన్నదా ? ఆ వివరాలు ప్రకటిస్తారా ?

శ్రీ వి. బి. రాజు :—అధ్యక్షా, ఇక్కడి శాసన సభ్యులు 92 మంది ఒక మెమోరాండం కూడ ప్రభుత్వానికి ఇచ్చారు. ఆ మెమోరాండం కూడ నేను తీసుకొనివెళ్ళాను. అక్కడ ఫుడ్ అండ్ ఎగ్రికల్చర్ మినిస్టర్—జగజీవనరాంగారిని ఫుడ్ అండ్ ఎగ్రికల్చర్ శాఖ సెక్రటరీగారిని కలిసి విపులంగా యీ విషయాలు చర్చ జరిపాము. వారికి యీ విషయం సంపూర్ణంగా తెలుసు. రైతుల విషయంలో వారు చాలా సానుభూతితో ఉన్నారు. తొందరగా ఒక నిర్ణయం తీసుకొని మనకు తెలియజేయగలుగుతారు. ఆ నిర్ణయం తీసుకొనుటకు ఫ్యాక్టరీ యజమానులతో సంప్రతించవలసి ఉంటుంది. బహుశా యీ రోజు ఫ్యాక్టరీ యజమానులు భారత ప్రభుత్వ అధికారులను కలుస్తున్నారని తెలిసింది. ఇవాళ ముఖ్యమంత్రిగారు కూడ వెడుతున్నారు. ఆది రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పక్షాన ఎంత ప్రయత్నం చేయాలో అంత ప్రయత్నం చేయడం జరిగింది. కేంద్ర ప్రభుత్వం కూడ దీనిని సానుభూతితో పరిశీలిస్తున్నది. తొందరగా నిర్ణయం—లేక ఒక ఏకాభిప్రాయం రావటానికి వీలుంటుందని నేను ఆశిస్తున్నాను. ఉత్తర రాష్ట్రాలలో చాలా వరకు అనధికార మార్గములద్వారా ఇది నిర్ణయించినట్లు తెలియవచ్చింది. ముఖ్యమంత్రిగారు వెళ్ళిన తర్వాత మనం శుభ వార్తలు వినటానికి అవకాశము ఉన్నది.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :— ఈ చెరకు మిల్లుల విషయంలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి కొంత అధికారం ఇవ్వాలని సెంట్రల్ గవర్నమెంట్‌కు మీరు ఏమైనా చెప్పారా ? దాని విషయంలో ఏమి చేయదలచుకొన్నారు ?

శ్రీ వి. బి. రాజు :—ఆ అధికారం కూడ, రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి ఏదైన control ఉండడానికి చూడవలసిందిగా కూడ మేము మనవి చేసి ఉన్నాము. వారు అటువంటి అవసరం పడదేమో అనేటటువంటి భావనలో ఉన్నారు. ఒక వేళ అటువంటి అవసరం పడేటట్లయితే మళ్ళీ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఒత్తిడి చేస్తుంది.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—నిలిచిపోయిన కొద్దీ చెరకు dry up అయిపోతుంది. దానియొక్క ఉపయోగం లేకుండా పోతుంది. నష్టం వస్తుంది.

Time factor is most important thing అట్లాంటివి యింకా ఆలోచిస్తున్నారు అంటే రైతాంగం అంతా ఎంత నష్టపడుతుందో ప్రభుత్వానికి తెలుసు. ఎందువల్ల ప్రభుత్వం ఒత్తిడి చేసి immediate గా తీసుకోవడం లేదు.

శ్రీ వి. బి రాజు :—నిజమే వడ్లు మోస్తరుగా, వేరుసెనగకాయ మోస్తరుగా యిది దాచిపెట్టుకోగలిగేది కాదు. దీనికి urgency ఉన్నది. ప్రతి గంట కూడ అర్జంటే. production తగ్గుతుంది. labour కు employment ఉండదు. ధర పెరుగుతుంది. ఈ ప్రమాదాలన్ని ఉన్నాయని కూడ భారత ప్రభుత్వానికి తెలియ జేయడం జరిగింది. There is a sense of urgency that is prevailing, Sir.

ADJOURNMENT MOTION

re : SEARCH OF THE HOUSE OF SRI N. RAGHAVA REDDY, M.L.A.

Mr. Speaker : Now Sri N. Raghava Reddy and 1' others have given notice of an adjournment motion. I do not think I will be able to give opportunity for all of them to say what they have got to say. About two or three of them can say with regard to the admissibility.

Sri C. V. K. Rao :—It is a very important issue affecting us. If we are not given an opportunity . .

Mr. Speaker :—It may be a very important issue. Because it is important I am giving an opportunity to the Members But I can not give an opportunity to all the members to speak on this. (Interruptions)

Not all. At that rate if it is a question of giving an opportunity to all the Members who have signed the notice, every notice will contain the signatures of a number of people It is for you to . .

Sri C. V. K. Rao :—Atleast the members who have signed should be given an opportunity.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—12 మంది notice యిచ్చారంటే మీలో మీరు ఆలోచించుకొని ముగ్గురు నలుగురు మాట్లాడవచ్చు. అందరికీ అవకాశం యివ్వాలంటే it is not possible. It is for you to select.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—నన్ను మాట్లాడనిస్తారా ? మీ అధికారం తీసుకొని మాట్లాడాలిగదా ? మళ్ళీ యిక్కడ అధికారాలు తీసుకోమంటే కొంచెం ....

మిస్టర్ స్పీకర్ :—నా అధికారం కాదు. 12 మంది, 20 మంది, 50 మంది notice యిచ్చినప్పుడు అందరికీ అవకాశం యిచ్చేదానికి వీలు కాదు. మీలో మీరే ఎవరు మాట్లాడవలెనో ఆలోచించుకోండి.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—దయచేసి మీరు, యిందులో సవ్యంగా effective గా మాట్లాడేవారికి time యిచ్చినట్లయితే.... .. ...

మిస్టర్ స్పీకర్ :—అది ఏమవుతుందంటే నేను ఎవ్వని పిలిస్తే వారంతా సవ్యంగా మాట్లాడేవారు, పిలవని వారంతా సవ్యంగా మాట్లాడ లేరని అర్థం అవుతుంది.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—నేను అది అనలేదు.

Mr. Speaker :—I will do one thing. I will call one from each party.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—నా పార్టీ సంగతి ఏమిటి ?

శ్రీ కె. గోవిందరావు :—మేము మాట్లాడే ముందు చీఫ్ మినిష్టర్‌గారు దాని పైన వారిదగ్గర ఉండే material ఏమిటో, Statement చేసిన తరువాత యిద్దరు ముగ్గురు మాట్లాడిన పిదప తమకు తోచిన decision యిస్తే చాల బాగా ఉంటుందని నా ఉద్దేశ్యము.

Mr. Speaker :—We are now concerned only with the admissibility of the motion. So at this stage I know that you won't strictly confine yourself with regard to the admissibility. You might be submitting so many things which of-course in connection with this matter. You are at liberty to do so. However. I will given an opportunity only to four persons. Then we shall see what the Chief Minister has got to say afterwards. After hearing what the Chief Minister says I might admit or may not admit.

శ్రీ సి. హెచ్. రాజేశ్వరరావు (సిరిసిల్ల) :— ఈ adjournment motion యొక్క ఉద్దేశ్యం, దానిపైన చర్చ జరగడం, దాని పర్యవసానం గురించి మనం ఆలోచించవలసి యున్నది. తమరు ఒకవేళ adjournment motion గా కాక ఇంకే motion లో ఒప్పుకున్నా ఒప్పుకోకపోయినా తప్పనిసరిగా ఏదో ఒక పద్ధతిలో చీఫ్‌మినిష్టర్‌గారు ఈ విషయంపైన Statement చేస్తారు. తప్పకుండా వారివద్ద ఉన్న information....

Mr. Speaker :—I am prepared to give an opportunity to some members who want to say something about the matter. There is no doubt about it. But the question is whether I should admit it as an adjournment motion.

Sri Ch. Rajeswara Rao :—The question is whether the adjournment motion is to be admitted or not. ఆ point మీద మీరు కేంద్రీకరిస్తున్నారు. నేను కేంద్రీకరించేది—adjournment గాని, యింకొక motion గాని ఏ స్వరూపంలో అయినప్పటికీ అసలు విషయం సభ దృష్టికి వచ్చి సభ్యులకు కొంత మందికి, దానికి సంబంధించిన ముఖ్యులకు అవకాశం దొరికినట్లయితే సమస్య పరిష్కారం అవుతుంది ఉపయోగం అవుతుంది. అందుకొరకు మంత్రిగారు తమ వద్ద ఉన్న information మా ముందు పెడితే దానిపైన సభ్యులు ఒకరు యిద్దరు మాట్లాడిన తరువాత ఏ స్వరూపంలో దానిని సమాప్తం చేస్తారో తమరు నిర్ణయం చేయవచ్చు.

Mr. Speaker ;—I am prepared for it. The hon. Chief Minister can say what he has got to say. After hearing his statement they might even consider withdrawing their motion. It is left to them.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—అధ్యక్షా, 24 వ తేది రాత్రి 11, 11½ గంటల మధ్యసూర్యాపేట, rural station Sub-Inspector, నరసయ్యగారి కుమారుడు సజ్జా రామిరెడ్డిగారి యిల్లు, గొట్టిమర్తి గ్రామంలో యింటికామందు యొక్క presence లో search చేసినారు. ఈ సబ్ ఇనస్పెక్టర్‌కు కాకి లక్ష్మారెడ్డి crime 38 of 68, 302 సెక్షన్ క్రింద murder case, accused ఉన్నటువంటి అతను వీళ్ళ యింట్లో దాచుకొని ఉన్నాడు అని వారికి credible information వచ్చినది. Cr. P. C. 103 సెక్షన్ క్రింద యిద్దరు మధ్యవర్తులు, శీలా సత్తయ్య, బి. లచ్చయ్య అనే witnesses సమక్షంలో, owner సమక్షంలో search చేయబడ్డది. సజ్జా రామిరెడ్డిగారు అనేవారు రాఘవరెడ్డిగారి తండ్రి ఇవి అసలు facts.

శ్రీ సి. హెచ్. రాజేశ్వరరావు :—Accused దొరికాడా.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—దొరకలేదు

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—దొరకనిది ఎందుకు వెళ్ళారు ?

Sri B. Ratnasabhapathi :—Before we go deeper into the whole case the Chief Minister mentioned Cr.P.C. or I.P.C. I am not a lawyer therefore, you will excuse me. 103 సెక్షన్ క్రింద వారంట్ తీసుకొని పోయి ఆ యిల్లు search చేశారా ? లేకపోతే అవసరం లేదా ? నాకు తెలియదు.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—103, Cr. P. C. క్రింద అది అవసరం లేదు.

Mr. Speaker :—Now under Sec. 98 house searches for stolen property or something. They require the search warrant from a Magistrate. Under Sec. 103 no such warrant is necessary. I will read it for your information.

"Before making a search under this Chapter, the Officer or other person about to make it shall call upon two or more respectable inhabitants of the locality in which the place to be searched is situate to attend and witness the search (and may issue an order in writing to them or any of them so to do).

The provisions of Sections 43, 75, 77, 79, 82, 83 and 84 shall so far as may be, apply to all search-warrants issued under Section 96, Section 98 etc., or Section 100.

Whenever any place liable to search or inspection is closed, any person residing in, or being incharge of such place shall, on demand of the Officer or other person executing the warrant and on production of the warrant, allow him free ingress thereto, and afford all reasonable facilities for a search therein.

If ingress into such place cannot be so obtained, the Officer or other person executing the warrant may proceed in the manner provided by Section 48.

Where any person in or about such place is reasonably suspected of concealing about his person any article for which search should be made, such person may be searched. In this chapter ...

Sri K. Brahmananda Reddy :—Sir, the more relevant section is ..

Sri P. Subbiah :—Sir, in Section 103....

Mr. Speaker :—I am trying to know whether the search has been made according to Law.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—అసలు పాయింట్ ఏమిటంటే — సెక్షన్ 103 క్రింద ఏకార్యక్రమమైతే వుండవలయునో అది వున్నది. దానిలో క్వొశ్చన్ లేదు. వారెంట్ లేకుండా సెర్చిచేయడానికి అవకాశం వున్నదా? లేదా అనేది పాయింట్. సెక్షన్ 165 వున్నది. తమరు చూసినట్లయితే........

Sri P. Subbiah :—Mid-Night ...

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—ఎప్పుడైనాసరే, మిడ్‌నైట్ అని కాదు, ఎర్లీ మార్నింగ్ అని కాదు...

శ్రీ యం. వీరరాఘవరావు :—సెర్చి వారెంటువున్నా, లేకపోయినా సూర్యాస్తమయం అయిపోయినతరువాత సెర్చి చేయడానికి వీలులేదని ప్రొవిజన్ వుంది.

Mr. Speaker :—That is what we are trying to find out whether the search has been made according to Law or not. If the search has not been made according to Law, then of-course we can proceed against the Officer.

"Section 165. Whenever an Officer in charge of a police-station, or a police-Officer making an investigation has reasonable grounds for believing that anything necessary for the purposes of an investigation into any offence which he is authorised to investigate may be found in any place within the limits of the police station of which he is in charge, or to which he is attached, and that such thing cannot in his opinion be otherwise obtained without undue delay, such Officer may, after recording in writing the grounds of his belief and specifying in such writing, so far as possible, the thing for which search is to be made, search, or cause search to be made, for such thing in any place within the limits of such station.

2. A Police-Officer proceeding under sub-section (1) shall, if practicable conduct the search in person.

3. If he is unable to conduct the search in person, and there is no other person competent to make the search present at the time, he may (after recording in writing his reasons for so doing) require any Officer subordinate to him to make the search, and he shall deliver to such subordinate Officer an order in writing etc., etc.,

4 The provisions of this Code as to search-warrants (and the general provisions as to searches contained in Section 102 and Section 103) shall, so far as may be, apply to a search made under this section.' So, the general provisions regarding search applies also to this. Then the copies of any record made shall be furnished on application by the Magistrate provided that he shall pay for the same unless the Magistrate for special reason thinks fit to furnish it free of cost.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—ఇంకొక దురదృష్టకరమైన విషయమేమిటంటే— ఆ సబ్-ఇనస్పెక్టర్‌గారు—పాపం, రెండు రోజులు అయిన తరువాత ఆసుపత్రిలో చేరి చనిపోయినారండి.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :—అధ్యక్షా, చాలామంది సభ్యులు లేచి ప్రసంగించుటకు ప్రయత్నించారు. తమరు నాకు అవకాశం యివ్వాలి.

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి :—అధ్యక్షా, ఫాక్ట్సు ఆఫ్ ది కేస్ చీఫ్ మినిస్టర్‌గారు చదివారు. రాత్రి 11 గంటలకు ఒక సభ్యుని యింట్లో సెర్చి చేశారు. దానిని గురించి ఫాక్ట్సు యిచ్చారు.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—సభ్యుని తండ్రిగారి యిల్లు.

Mr. Speaker :—It is a joint family.

Sri B. Ratnasabhapathi :—That is all right, Sir. Let us not quarrel on small technical things. I am anxious that the Chief Minister should establish here whether the case is an isolated case arising out of some village factions or..దీని వెనకాల పొలిటికల్‌గా ఏదయినా గ్రాండ్ డిజైన్ వుంది. దానిలో నుంచి యిది వచ్చిందా ? రాఘవరెడ్డిగారు మార్క్సిస్టు పార్టీకి సంబంధించిన వ్యక్తి. అందువల్ల యిది మార్క్సిస్టు పార్టీవారు చేసిన కార్యక్రమానికి సంబంధించినదా ? దానిపై పోలీసు గాని, గవర్నమెంటుగా ఒక నిర్దుష్టమైన యాటిట్యూడ్ తీసుకుని వారి యిళ్లు సెర్చి చేస్తున్నారా ? అనేది ఒక పొలిటికల్ యాస్పెక్టు అవుతుంది. కనుక, దానిపై అటువంటి పొలిటికల్ యాస్పెక్టు వుంటే దానిపై మనం తీవ్రంగా చర్చించవలసి వుంటుంది. రెండు వైపులా దీనిని ఆలోచించాలి. Whether the Government and the Police department have found anything useful for us that the party had been doing anything subversive. అనేదొకటి.—if it is part of that and if the Police have found anything to establish such a fact రెండవది, ఇది ఐసొలేటెడ్‌గా విలేజ్ ఫ్రాక్షన్స్‌కు సంబంధించినది అయితే— మీరు క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్‌నుంచి చదివారు...నాకు తెలియదుగాని, ఫండమెంటల్ రైట్సుకు ఎఫెక్టు అవుతుంది. He may not be the accused. His father is the accused, but not Mr. Raghava Reddy.

Sri K. Brahmananda Reddy :—No, No.

Mr. Speaker :—He has not understood the facts. Neither Mr. Raghava Reddy nor his father is an accused in the case. They do not have anything to do with the case But the Police Officer who was conducting the search of Sri Rami Reddy's house had information that the accused in a particular murder case was hiding in his house. So, according to the statement read out by the Chief Minister some accused in the murder case was suspected to be hiding in this house.

Sri K. Ramanatham :—Sir, the officer in charge of the investigation of the case had reasonable information that the accused in a case of murder has been in the house of so and so. Whether he is in that house or whether he is harboured, is a different matter. But, he had reliable information that a man concerned in a murder case is in that house.

శ్రీ బి. నరసింహారెడ్డి (తుంగతుర్తి) :—ఇక్కడ పాయింటు ఏమిటంటే— జరిగిన దాడి అక్రమం, అన్యాయం అని నేను ఆరోపిస్తుంటే... ఇది శాసనసభా హక్కులకు భంగకరం; శాసనసభా సభ్యుల హక్కులకు భంగకరం అని మేము ఆరోపిస్తుంటే, దానికి ఇంకొక అభాండం కల్పించి—ఎక్కడో, ఎవరో ఎక్యూజ్‌డ్ మర్డరర్ వున్నాడని రిపోర్టు కల్పించి ....

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—శాసన సభ్యుల హక్కులకు భంగకరం అనే దానికి గ్రౌండే లేదు.

శ్రీ బి. నరసింహారెడ్డి :—అధ్యక్షా, మొదట యీ రిపోర్టు నిజాయితీనే కొశ్చెన్ చేస్తున్నాం. అక్కడ ఒక ఎక్యూజ్డు వున్నాడనే రిపోర్టు—దాని నిజాయితీనే మేము కొశ్చెన్ చేస్తున్నాం. అది కేవలం కల్పింపబడినది. ఆ అక్రమ దాడిని సమర్థించుకొనడానికి సృష్టింపబడిన కల్పిత కథ; పచ్చి అబద్ధం తప్ప మరొకటి కాదు. రేపు ప్రొద్దున్న ఏ శాసనసభా హక్కులపైన, ఏ ప్రజాస్వామ్య హక్కులపై అయినా దాడి జరిపి, 'మాకు ఒక రీజనబుల్ ఇన్‌ఫర్మేషన్ వచ్చింది; ఫలానా దొంగతనం చేసినవాడెవడో వీరి యింట్లో వున్నాడు' అని అంటే శాసనసభ దానిని నమ్మవలసిన అవసరం ఏమి వుంది? అని నేను అడుగుతున్నాను. ఇవాళ చీఫ్ మినిస్టర్‌గారికి వచ్చిన రిపోర్టు నమ్మవలసిన అవసరం ఏమి వుంది? అని నేను అడుగుతున్నాను.

(Many members rose)

మిస్టర్ స్పీకర్ :—సభ్యులు ఎవరంతట వారు లేచి, వారి యిష్టం వచ్చినట్లుగా మాట్లాడడం మొదలుపెడితే దీనికి అంతం అంటూ వుండదు. దయచేసి సభ్యులు ఒకరి తరువాత ఒకరు....నాకు కొంతమంది, ఎవరైనా కొంతమంది, ఏదో విధంగా ఎన్‌లైటెన్ చేయగలరు అనుకున్నవారికి అవకాశం యివ్వదలచుకున్నాను. అంతే కాదు—దీనిలో ఏదయినా అక్రమం, అన్యాయం జరిగి వుంటే దానిని గురించి ఆలోచించి ఏదయినా చేయాలనే అభిప్రాయంతో నేను వున్నాను. నరసింహారెడ్డిగారు ఒక విషయం చెబుతున్నారు—ఇది సర్వాబద్ధం అని వారు చెబుతున్నారు; వీరేమో

యీ విధంగా జరిగింది అని చెబుతున్నారు. దీనిలో లోతుగా పోయి, విచారణ చేసి, దీని నిజం ఏమిటి ? యథార్థం ఏమిటి ? అనేది తేల్చవలసిన వారెవరు ?

శ్రీ బి. నరసింహారెడ్డి :—అధ్యక్షా........

మిస్టర్ స్పీకర్ :—మీరు ఏమిటి చెబుతున్నారంటే—ఇది సర్వాబద్ధం, కేవలం యిది కల్పితం, ఏదో ఒక సాకు పెట్టుకుని, ఒక కారణం పెట్టుకుని దౌర్జన్యం చేసి, దాడి చేసి యింట్లో సెర్చి చేశారు అని మీరు అంటున్నారు ;.......

(Interruption by Sri Narasimha Reddy)

నరసింహారెడ్డిగారూ, మీరు చెప్పేది నిజమే కావచ్చు ; ఇట్ మెబి ట్రూ, దానిలోకి పోయి, విచారించి, మీరు చెప్పేది సత్యమా ; వారు చెప్పేది సత్యమా ? అనేది తెలుపవలసినది ఎవరు ?

శ్రీ యన్. రాఘవరెడ్డి :—అధ్యక్షా. ముఖ్యమంత్రిగారిని అక్కడకు దయచేయమనండి, అందులో ఏమాత్రం నిజమున్నదనేది వారికి అర్థమవుతుంది. కాకి లక్ష్మారెడ్డిగారి పేరుతో ఆంధ్రదేశంలో ఎక్కడైనా ఎవరిమీదనైనా దాడి చేయటానికి అవకాశం వుంటే అది వేరుమాటగాని ఇప్పుడు యీ కాకి లక్ష్మారెడ్డి సూర్యాపేట, అక్కడనుంచి అక్కడకు 80 మైళ్ళకుపైగా దూరం వుంది. ఆయన మా పార్టీవారుకూడా కాదు. కాని, ముఖ్యమంత్రిగారు రాఘవ రెడ్డిగారి తండ్రి యిల్లు సెర్చి చేశాము, అధికారం వుంది. కాకి లక్ష్మారెడ్డి అక్కడ వున్నాడని సెర్చి చేశాము అంటున్నారు. ఇంతవరకు ఈ తాలూకాలో ఏవిధమైన గొడవా లేదు. ఈ గ్రామంలో గత 20 ఏండ్లుగా ఏవిధమైన కేసుకూడా జరగలేదు. ప్రశాంతంగా వున్న గ్రామంలో కాకి లక్ష్మారెడ్డిగారు వున్నారని సెర్చి చేయడం అంటే — ఆయన మా పార్టీవారుకూడా కాదు.— ఇది జనంమీద సాగుతున్న నిర్బంధంలో ఒక భాగంమాత్రమే జరిగింది. జనాన్ని బెదిరించాలనే తత్వం తప్ప ఇందులో మరొక ఉద్దేశం కనిపించడంలేదు. వీరు వెళ్ళి ఇల్లు అంతా చూచారు. సెర్చిచేసి యీకాగితం ఆకాగితం తిరగవేసి చూచిరావడంతప్ప ఎవరికి అక్కడ యేమి దొరికింది? ఆ గ్రామ మునసబు మొత్తుకున్నాడు, ఇక్కడకు అటువంటి వారెవ్వరూ రారు. మాగ్రామం గురించి మీరు యిట్లా భావిస్తే ఎట్లా అని, యిట్లా ఆయన మొత్తుకుంటేకూడా వినకుండా సెర్చి చేయడం జరిగింది. ఇద్దరి వ్యక్తులను ఎవరినో తీసుకుపోయారనేది సుద్ధ అబద్ధం. సీలా, సత్యశేయ, ఎల్. బి. లచ్చయ్య అని వారు చెప్పిన వ్యక్తులను — యీ యిల్లు చూచిపోయేటప్పుడు ఊరిబయట యింట్లో వున్నవారిని లేపి తలుపు తట్టి సంతకాలు చేయించుకుపోయారు. ఇప్పుడు వెళ్ళి కావాలంటే విచారించవచ్చును. నేను నిన్నపోయి సబ్ యిన్‌స్పెక్టరును అడిగినాను. నీ ప్రక్కన మైలున్నర దూరంలో ఇది జరిగింది. ఎన్నడూ ఏ కేసు లేనిచోట యిదేమి పరిస్థితి. ఏమిటి అంటే అతను నాకు ఏమీ తెలియదు, అకస్మాత్తుగా వారు సూర్యాపేటనుంచి వచ్చారు. పోదాము పద అంటే పోయాము. చూచాము వచ్చాము అన్నాడు. వారంటు ఉందా అంటే వారంటు సంగతి నాకు తెలియదు అన్నాడు. వారంటు చూపించరు, కనీసం యిట్లా ఈ సంగతి అని చెప్పరు. మా నాయనగారు జబ్బుతోవుంటే కూడ లెక్క చేయకుండా దుప్పటి గుంజి పైకి లేపి,

భయపెట్టడం— యీ విధంగా నాలుగయిదు యిళ్ళ తలుపులుకొట్టి యీ పరిస్థితి తేవడం అంటే యిది కేవలం జనాన్ని భయపెట్టి, జనంమీద దాడిచేయడానికి చేసే కార్యక్రమంలో ఒక భాగంగా జరిగిందితప్ప మరేమీకాదు. కాకి లక్ష్మారెడ్డిగారి పేరు చెప్పి ఆంధ్ర దేశంలోవున్న ప్రతి యిల్లు సోదా చేస్తాము. ప్రతి యింటిమీద దాడిచేస్తాము అంటే యిక చెప్పేదిలేదు. ఇక్కడ లా పాయింటు కంటె ముఖ్యమైన పాయింటు ఏమంటే- ఇక్కడ శాసనసభ్యుని యింట్లో కాదుకదా, ఎవ్వరికీకూడ యీదేశంలో రక్షణలేదు. ఎవరి యింట్లో అయినా, మాకు పోలీసు చెప్పిందే వేదం. మేము ఇంక ఏమీ నమ్మము. మా పోలీసువారు పంపించిన రిపోర్టు మాత్రమే నమ్ముతాము అనేది చాలా ఘోరమైన పరిస్థితి. ఇది విరమించకపోతే ఏ మాత్రం ప్రయోజనం లేదని అధ్యక్షుల వారికి మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ సి. హెచ్. రాజేశ్వరరావు:—ఈ సమస్యను వాయిదా తీర్మానంగా చర్చించాలని మేము మిమ్ములను కోరాము. వాస్తవమే వాయిదా తీర్మానంగా అయినప్పటికీ, ఏమైనప్పటికీ యీ ఘటనలో యిమిడివున్న కొన్ని సమస్యలు వున్నాయి. ఈ సమస్యలోవున్న మంచిచెడ్డల గురించి సభవారి దృష్టికి తేవాలనేది మా ప్రధాన ఉద్దేశం. ముఖ్యమంత్రిగారు సెలవిచ్చినట్లు క్రిమినల్ ప్రొసీజరు కోడ్‌తో మాకు యిబ్బంది లేదు, తగవు పెట్టుకోదలచుకోలేదు. అనేక సందర్భాలలో గౌరవసభ్యుల యొక్క హక్కుల భంగం కాని, గౌరవసభ్యుల పట్ల ప్రవర్తించవలసిన పద్ధతిలో అధికారులు ప్రవర్తించనప్పుడు కాని, ముఖ్యంగా పోలీసు అధికారులు గౌరవసభ్యులతో సంబంధాలు పెట్టుకునేటప్పుడు, ప్రవర్తించేటప్పుడు పొరపాటు చేసే సందర్భాలలో గాని మేము ఎప్పుడు సభవారి దృష్టికి తెచ్చినా ప్రభుత్వంవారు సి. ఆర్. పి. సి. గాని ఇతర పీనల్ ప్రొవిజన్సుగాని చూపించి, చట్టబద్ధంగా, న్యాయబద్ధంగా చేశామని చెప్పడం పరిపాటి అయిపోయింది. సెక్షను 163 క్రిందగాని 103 క్రిందగాని, 98 క్రిందగాని తు.చ. తప్పకుండా జరగలేదు కదాయని కంప్లయింటు చేయడానికో, యీ సభను అడ్జరన్ చేయడానికో మేము ఇక్కడకు రాలేదు. ఒక గౌరవసభ్యుడు యొక్క తండ్రి ఇల్లు అంటున్నారు. తండ్రి యింట్లో కొడుకు వుంటాడు, కొడుకు ఇంట్లో తండ్రి వుంటాడు. ఆ ఇంట్లో తండ్రో, కొడుకో శాసనసభ్యుడు అయినప్పుడు ఆ ఇంటికి ప్రత్యేకత, గౌరవం వస్తుంది. స్ట్రిక్ట్‌లీ స్పీకింగ్, మనం మేస్ పార్లమెంటరీ ప్రాక్టీసు ప్రకారంగాని, మన పార్లమెంటరీ ప్రాక్టీసు ప్రకారంగాని యాబ్సల్యూట్‌గా బ్రీచ్ ఆఫ్ ప్రివిలేజ్ అని కూడ నేను ఇక్కడ ఇప్పుడు వాదించ దలచుకోలేదు. కాని, మంత్రిగారి దృష్టికి ఒక విషయం తెస్తున్నాను ఒక ప్రాంతములో చాలా అత్యవసర పరిస్థితులు వచ్చి రాత్రింబగళ్లు అల్లరులు జరిగి, రాజకీయ పోరాటాలో, దొమ్మీ పోరాటాలో జరుగుతునప్పుడు-అటువంటి ప్రత్యేకమైన వాతావరణంలో ఆ ప్రత్యేకమైన ఇంటి చుట్టూ వున్న వాతావరణాన్నిబట్టి ప్రయర్ పర్మిషను కాదుకదా. కనీసం ఆలోచించడానికి కూడ అవకాశాలు లేని పరిస్థితులు వున్నాయి. ఇది అలాంటప్పుడు జరిగింది అంటే, అప్పుడు రాఘవరెడ్డిగారి ఇల్లుగాని, బ్రహ్మానందరెడ్డిగారి ఇల్లుగాని, నా యిల్లుగాని సమస్యే లేదంటే మనం ఆలోచన

చేయడానికి అవకాశం వుంటుంది. కాని, రాఘవరెడ్డిగారు మనవి చేసినట్లు అక్కడ ప్రత్యేకమైన పరిస్థితి వుంది. గత 20 సం.ల నుంచి ఆ గ్రామంలో బ్రీచ్ ఆఫ్ పీస్ ఏ మాత్రమూ లేని వాతావరణం వుంది. ఆ ప్రత్యేకమైన వ్యక్తి ఎవరు : 165 సెక్షను క్రింద ఎక్స్ట్రా ఆర్డినరీ ప్రొసీజరు ప్రకారం వున్న తతంగాన్ని జరపడానికి ఏలాంటి ఆస్కారం లేదు. రాజకీయంగా గాని, ఇతరత్రాగాని అటువంటి వాతావరణం లేని పరిస్థితి అక్కడ వున్నట్లు రాఘవరెడ్డిగారి రిపోర్టువల్ల తెలుస్తోంది. అటువంటి పరిస్థితులలో పోలీసు అధికారులు రాజకీయంగా, సాంఘికంగా శాసనసభ్యులకు వున్న ప్రత్యేకతలు, గౌరవం, మర్యాద గుర్తించి తప్పనిసరిగా సభ్యుని కన్సల్ట్ చేయవలసి వుంది. కనీసం టెలిఫోనిక్ కన్సల్టేషన్ అయినా చేసి. మీ యింటి గురించి, లేదా మీ తండ్రిగారువున్న స్థలం గురించి మాకు కొంత ఇబ్బంది వుంది, మేము సెర్చి చేయబోతున్నాము అని సంబంధం పెట్టుకోవడం గాని, లేదా స్పీకరుగారి అనుమతి కోసం కాకపోయినా, స్పీకరుగారి దృష్టికి తెచ్చి చేసినట్లయితే కొంతవరకు సరిపోయేది. ఆ విధంగా శాసనసభ్యుని గౌరవం కాపాడే ప్రెసిడెన్సు, కన్వెన్షను మనం ఏర్పాటు చేసుకోవలసిన అవసరం వున్నది. ఇలాంటి ప్రెసిడెన్సు, కన్వెన్షను తయారు చేసుకోవలసిన ప్రజాస్వామ్యములో, శాసన సభ్యులయొక్క ప్రత్యేకమైన బాధ్యతలను, గౌరవ ప్రతిపత్తులను పోషించవలసిన సమయంలో యీనాడు ప్రభుత్వం వారు, పోలీసు సబ్ ఇన్స్పెక్టరు తమకు సి. ఆర్. పి. సి. ప్రొవిజన్సు వున్నాయి కాబట్టి చేయవలసిన కర్మకాండ చేసిన తరువాత, అందులో అన్యాయం జరిగిన తరువాత, శాసనసభ్యుని గౌరవానికి భంగం అయిన తరువాత, ఆ గ్రామంలో ఆయనకు వుండవలసిన మర్యాద, హుందాతనం చెడగొట్టి, ఇతను పెద్ద మనిషి కాదు, ఇతని ఇంటిమీద దాడి చేస్తున్నారు, ఇతని ఇంట్లో ఎవరో వున్నారు అనే దురభిప్రాయం ఆ గ్రామ ప్రజలలో కలిగించిన తరువాత ఇప్పుడు సెక్షను 163, 103, 98 అనేవాటి వెనుక వెల్లరు తీసుకోవడం ప్రజాస్వామ్యాన్ని రక్షించే బాధ్యులు చేయవలసిన పని కాదని మనవిచేస్తున్నాను. అక్కడి వాతావరణంలో తప్పనిసరిగా వారికి అవకాశం వుండి, కనీసం శాసనసభ్యుని దృష్టికి తేవడానికి అనుకూల పరిస్థితులు వున్నాయి. ఏదో విధంగా స్పీకరుగారి దృష్టికి, సభ్యుల దృష్టికి తెచ్చి వారి అనుమతి తీసుకొని, గౌరవ ప్రదంగా అటు వారి కార్యక్రమం జరిగేటట్లు ఇటు సభ్యుని గౌరవం కూడ రక్షింపబడేటట్లు చేయడానికి అవకాశం వున్నప్పుడు ప్రభుత్వం ఆ విధంగా చేయక పోవడం ప్రజాస్వామ్యానికి భిన్నంగా వ్యవహరించినట్లుగానే అవుతుందని నేను మనవి చేస్తున్నాను.

Mr. Speaker :—This is a case where it looks as though, appearently, as I have gone through the law, it is an illegal search, a search, which was made agains law. It looks to be that. I have not gone through the entire thing; after going through the whole thing I will find out. As it is, it appears to be an illegal search. So, that itself might be a very good reason for the Chief Minister to take necessary action in the matter. I am convinced that this is an illegal search, unless they are able to convince me to the contrary.

Sri K. Brahmananda Reddy :– Let us know why it is so,

Mr. Speaker :—Please read out section 65.

Sri C. V. K. Rao :—Thank you for your observation.

Mr. Speaker :—That is what it appears to me.

Sri K. Brahmananda Reddy :—It is coming from you. That is why we want to know.

Mr. Speaker :—Section 165 (4) reads thus : "The provisions of this Code as to search-warrants and the general provisions as to searches contained in section 102 and section 103 shall, so far as may be, apply to a search made under this section.

Sri K. Brahmananda Reddy :—So far as may be......

Mr. Speaker :—The provisions of this Code as to search warrants and the general provisions as to searches contained in section 102 and section 103 shall, so far as may be, apply to a search made under this section." You can certainly convince me that without a warrant from a Magistrate a Police Officer can search a House. First I would like to be enlightened on that point. It is an important point. There is no hurry about it. We can have it tomorrow, and we can take the legal opinion also. Let us first find out whether the Police under the law can search a house without a warrant from the Magistrate.

Sri K. Brahmananda Reddy :—It is a known thing. A Police Officer can search without a warrant. I think it is doubly clear.

Mr. Speaker :—That is my opinion. But the section says....

Sri K. Brahmananda Reddy :—Otherwise it is impossible.

Mr. Speaker :—Let us have it clarified tomorrw.

Sri K. Brahmananda Reddy :—I will not be here tomorrow. Because this is only an academic question, let us postpone it till the end of the session.

Mr. Speaker :—Tomorrow he may not be available.

Sri P. Subbayya :—Otherwise, the importance of the question is lost.

Sri C. V. K. Rao :—It is a question of privilege of a Member and privilege of the entire House.

Sri K. Brahmananda Reddy :—There is absolutely no question of privilege.

Mr. Speaker :—We are now trying to know the correct position. The Chief Minister says that he won't be available tomorrow. On the 4th and the 5th I would not be available.. Let us have this on a day when he and I will be available.

Sri K. Brahmananda Reddy :—On the sixth, it will be all right.

Mr. Speaker :—On the 6th morning, we shall take it up. In the meanwhile Mr. Sivayya, Mr. Madhava Rao and others too can go through the legal opinion and enlighten whether the police can search a house without a warrant. It is a very important point.

Sri P. Subbayya :—One is search. Another point is, 'time' also is important. We must examine both.

Mr. Speaker :—We will have it on the 6th morning.

Sri K. Brahmananda Reddy :—Your observation 'that it obviously looks to be' need not be published, because it gives an incorrect impression.

Mr. Speaker :—My observation is subject to correction. I said 'it appears to be'.

Sri K. Brahmananda Reddy :—Even that is subject to correction.

Mr. Speaker :—What I said is, 'it appears to be....'

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి :—మీ అబ్జర్వేషన్స్ పబ్లిష్ చేయకూడదనడం సరి ఐనది కాదు. మీరంతా చూచుకున్న తరువాత అవసరమైతే మీరు కరెక్టు చేసు కుంటారు. అది వేరు.

Mr. Speaker :—I will give whatever time you want

Sri B. Ratnasabhapathi :—You can yourself correct your observations after going through the whole case. There is nothing wrong. It is not correct to say that it should not be published.

Mr. Speaker :—I may commit a mistake ; you may commit a mistake.

Sri B. Ratnasabhapathi :— Observations cannot be prevented from going into publication.

Mr. Speaker ;—Therefor I was very cautions.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— Appears to be అంటే సరిపోతుంది. సబ్జెక్టు టు కరెక్షన్ అక్కరలేదు. పత్రికలలో కూడా ఆ మాటే వస్తుంది.

Sri K. Brahmananda Reddy :— The search is apparently correct.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య : — లీడర్ ఆఫ్ ది హౌస్ అట్లా చెప్పడానికి లేదు.

Mr, Speaker : —No more discussion.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— అప్పారెంట్లీ అంటే ఏమిటో తెలుసు. సెర్చి కరెక్టు అంటున్నారు—కాదు. సెర్చి చేయడం తప్పు అనే పాయింటు apparently house of అన్నారు.

Mr. Speaker :—I said, 'apparently the house search in this case appears to be illegal'. That means, I am not very sure. It is open to conviction. I want everybody also to enlighten me. No more discussion.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు :— ఐహుజా వారివద్ద జి. డి. తెప్పిస్తే తెలిసిపోతుంది.

BUSINESS OF THE HOUSE

Sri G. Sivayya :—The Chief Minister and other Ministers are likely to attend a Student's Congress conferences at Guntur on this day. There is a general understanding that Ministers should not encourage the students to enter politics. Can Ministers directly do this, Sir ?

Sri K. Brahmananda Reddy :—To prevent young minds from going into wrong hands.......

Mr. Speaker :—Sri Badri Vishal Pitti has given notice under Rule 70 of the Assembly Rules for a short discussion regarding communal situation in the city. The notice reads like this :

6-7-68 తేదీ, పైన పేర్కొనిన విషయమై గత శాసనసభ సమావేశంలో చర్చకు తీసుకోనబడలేదు. తమరు ప్రస్తుత సమావేశంలో చర్చకు తీసుకోనబడగలదని నాకు హామి ఇవ్వబడిన విషయం తమకు తెలుసు. కనుక సదరు విషయాన్ని చర్చకు తేవడీయడానికి 3-12-68న దయచేసి నాకు అనుమతి ఇవ్వవలసిందిగా విజ్ఞప్తి చేస్తునాను.

About this matter, I think Mr. Owasi has referred to this in detail in the course of his speech. That is one thing. Secondly, on the very first day when the Governor was about to read the Address, said something and then as a protest he staged a walk-out on the ground that there is absolutely no communal harmony in the city. If I remember correct, the Chief Minister also in the course of his reply has referred to these matters. Do you think that the interests of the public will be served by another discussion ? I do not know whether you honestly feel like that.

श्री बदरी विशाल पित्ती :—अध्यक्ष महोदय। असल में बुनयादी तौर पर हम लोगों को इस बारे में विचार करना है। और सिटी के बारे में विशेष रूप से सोचना है। मै ने जो नोटिस दिया है उसमें यह है कि.

ఈ సమస్యను రాజకీయ పరిపాలన మరియు సామాజిక స్థాయిలో చిత్తశుద్ధితో కూడిన అత్యవసర దృష్టితో పరిష్కరించవలసి ఉన్నది. ఆంధ్ర ప్రదేశ ప్రజల ప్రాతినిధ్యరూపమైన శాసనసభ అవమానకరమైన మతతత్వ సమస్యవల్ల జాగరూకతతో పునాదినుంచి మరియు దానిని అన్ని స్థాయిలలోను పరిష్కరించడానికి కృతనిశ్చయంతో అది ఉన్నది.

यह साम्प्रदायिक समस्या केवल शहर हैदराबाद ही में नही बल्कि पूरे हिन्दुस्तान में बार बार सर उठा रही है। इस का किसी एक विशेष घटना से संबन्ध नहीं है। इस पर बुनयादी तौर पर बहेस की जाय तो हो सकता है कि सरकार का भी मार्गदर्शन हो। सरकार की तरफ से भी कोई बात सामने आसकती है। यह किसी पारटी की समस्या नहीं बल्कि शासन सभा के सब सदस्य मिलकर कोई विचार निकाल सकते है। कोई अैसी बात मालूम कर सकते हैं जो केवल शहर तक ही सीमित न हो।

Some hon. Members rose—

Mr. Speaker :—I am not allowing any discussion. In the explanatory note which Mr. Pitti has given, it is stated.. "a feeling of insecurity permeates among the citizens of Hyderabad because of the religious fanaticism still prevailing and the problem should be tackled with sincerity at political, administrative and social level." "It is the bounden duty of this Assembly to discuss etc. etc. The ugly form of this problem is frequently rearing upon in the shape of

disturbances, arson, looting and at times even death of innocent people and a feeling of insecurity permeates among citizens of Hyderabad" etc. What has the Chief Minister got to say about this?

Sri K. Brahmananda Reddy:—Mr. Badri Vishalji suggests that we might discuss generally on the communal situation or communal harmony in the country. If he so desires I wish to state that I have no objection to call some friends, sit in a room and speak about it. I have no objection to call 20 or 30 of our friends and then speak generally about the methods to be adopted or the steps to be taken for improving the communal harmony, not only in the State but in the entire country, but it need not take the form of an acrimonious debate in a House, Sir; that is my submission. Obviously, his intention seems to be not to highlight something which has happened in the past—and it need not be dug up now - but to discuss various aspects relating to communal harmony in the country, I will have no objection to it. It need not be on the floor of the Legislature. I have no objection to call 20, 25 or 30 of our friends, sit in a room and discuss.

श्री बदरी विशाल पित्ती :—यह सार्वजनिक प्रश्न है। जब कमरे में बैठकर इसपर बहेस करने से उन की आपत्ति नहीं है तो फिर मै समझता हूं कि इस को शासन सभा में बहेस करने पर भी कोओी आपत्ति नही होनी चाहिए। मुख्य मंत्री न सही तौर पर कहा कि हम को किसी विशेष घटना पर बहेस करना नही है। यह समस्या दिन प्रति दिन बढती जा रही है। आपस में एक दूसरे के बारे में शक बढते जा रहे हैं। इस के कारण देश की आजादी को भी खतरा होसकता है। हम इस समस्या को किसी विशेष घटना पर आधारित न करते हुए खुले दिल से व्यापक दृप्टि से विचार करके हल निकाल सकते हैं। इसपर शासन सभा की चर्चा उपयोगी होगी और साम्प्रदायिक एकता स्थापित करने में सहायक होगी। यह भावना भी पैदा होगी कि शासन सभा इस मामले में जागृत है।

Sri K. Brahmananda Reddy: —My only fear is that unnecessarily it will lead to some acrimony—some friends citing some instances and saying something and some other friends some other instances and saying something else. Then, it will be difficult and does not serve any purpose.

Mr. Speaker:—I will take a decision in consultation with the Leaders of Opposition of all the parties and then decide about it.

Sri Badri Vishal Pitti rose:—

Mr. Speaker:—As well as yourself.

Sri K. Brahmananda Reddy:—Oh yes.

Mr. Speaker:—I will also consult Mr. Pitti.

श्री बदरी विशाल पित्ती :—मैं यह निवेदन करना चाहता हूं कि पिछले अधिवेशन में अध्यक्ष महोदय न यह आश्वासन दिया था कि अगले अधिवेशन में इस पर चर्चा होगी।

Sri K. Brahmananda Reddy :—It is true. At that point of time, our minds were little disturbed ; it is true. But that need not necessarily hold good subsequently also.

श्री बदरी विशाल पित्ती :—लेकिन मै अध्यक्ष महोदय से यह कह रहा हूं कि उन्हों ने जो आश्वासन दिया था कि अगले अधिवेशन में इस पर चर्चा होगी उस का क्या होगा।

శ్రీ సి. హెచ్. రాజేశ్వరరావు :—వారు చెప్పినది ఏమిటంటే గత సమావేశం లో దీని ప్రసక్తి వచ్చినప్పుడు యీ సమావేశంలో మతసామరస్యం మీద చర్చిద్దాం అన్నారు.

Mr. Speaker :—That is exactly the reason why I am calling ; otherwise I would not have called in the House. Since I had given some kind of assurance that an opportunity would be given to him in this session, I called it· Otherwise, straightaway I would have disallowed it in the chamber. In consultation with the Leaders, I would like to take a decision, whether it will serve the interests of the general public by having an open general discussion in the House or whether we may leave the matter to the Chief Minister to convene a meeting of all the Leaders of all Parties just as he did it in Jubille Hall previously, if I remember correct, and try to bring about a consensus—not confining the invitation only to political leaders but also leaders of all communities. If the Leaders of Parties feel that it will be in the interests of the general public to have a discussion in the House I shall comply ; otherwise have the meeting elsewhere. Any way, I will consult all and take a decision in two or three days.

GOVERNMENT BILLS

THE ANDHRA PRADESH MUNICIPALITIES AMENDMENT BILL 1968

Sri N. Chenchurama Naidu :—Sir, I beg to move :

"That the Andhra Pradesh Municipalities Amendment Bill, 1968, as reported by the Regional Committee, be read a second time."

Mr. Speaker :—Motion moved.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :—ఇప్పుడు దానికి ఒక క్లారిఫికేషను కావాలి. మనం ఈ సవరణ బిల్లు తీసుకువచ్చినప్పుడు దాని ఉద్దేశ్యములు ఏమిటో స్పష్టంగా చెబితే దానిని అర్థం చేసుకొనడానికి వీలుంటుంది. ఈ మధ్య మరికొన్ని ఆక్టులు పాసుచేశారు. మునిసిపలు మార్కెట్లు ఉన్నాయి. మార్కెట్టు ఆక్టుక్రింద నిబంధనలు రూపొం దించారు. దానికి దీనికి కాంట్రడిక్షను ఉన్నదా ? దానిని ఓవరు రైడు చేస్తూ తీసుకు వస్తున్నారా స్పష్టంగా చెబితే బాగుంటుంది.

శ్రీ ఎన్. చెంచురామనాయుడు :—అధ్యక్షా ప్రస్తుతం కొత్తగూడెం ఏరియాలో సింగరేణి కాలరీ ఉన్నది. అక్కడ ఇండస్ట్రియల్ లేబరు. ఇండస్ట్రియలు ఏరియా ఎక్కువగా ఉన్నది. అక్కడ సామాన్య ప్రజానీకానికి కావలసిన వసతులు చేయడం లేదు ప్రస్తుతం కొన్ని విధులుమాత్రం చేస్తున్నారు. కాని వసతులుమాత్రం చేయడం లేదు. అందువల్ల పురపాలక సంఘానికి బదులు వేరుగా ఒక కమిటీని నోటిఫైడ్ ఏరియా కమిటీని ఏర్పాటుచేసి వారికి కావలసిన సౌకర్యములు చేయాలనే సంకల్పంతో యిది చేయడం జరుగుచున్నది. అక్కడ మునిసిపాలిటీగాని పంచాయత్ బోర్డుగాని ఏదీకూడా లేదు. సింగరేణి ఏరియా 6 వేల ఎకరాల విస్తీర్ణంతో కలిసిఉన్న ఏరియా.

ప్రజానీకానికి సౌకర్యములు లేవు. కొంత మంది మునిసిపాలిటీని చేయాలని చాలా విజ్ఞప్తులు ప్రభుత్వానికి పంపించి ఉన్నారు. కాని మునిసిపాలిటీ అక్కడ ఏర్పాటు చేయడానికి యెక్కువగా అక్కడ ఉండేది అంతా యిండస్ట్రియలు లేబరు, మేనేజిమెంటు ఉన్నారు. అక్కడ మునిసిపలు ఎన్నికలు ఏర్పాటుచేస్తే అక్కడ ఉండే ఐక్యత. అక్కడ సామరస్యముకూడా పోయి రాజకీయ ప్రమేయం ఎక్కువయి లేనిపోని తగాదాలు ఎక్కువవుతాయి. అలాంటివి లేకుండా గవర్నమెంటు కమిటీ ఏర్పాటుచేసి అక్కడ బాగా సౌలభ్యముగా ఎలాంటి తగాదాలు లేకుండా సక్రమంగా జరగాలనే సంకల్పంతో యీ కార్యక్రమం సంకల్పించబడింది. ముఖ్యంగా 70 వేల జనాభాకి యీ కమిటీ ఏర్పాటుచేసిన తదుపరి కమిటీక 7 మంది మినిమం, 15 మంది మాక్సిమం మెంబర్సుతో ఏర్పాటు చేయాలని సంకల్పించబడినది. కమిటీ మేనేజిమెంటునుంచి 2 నుంచి 4 వరకు, లేబరు 2 నుంచి 4 వరకు, అధికారులను 2 నుంచి 4 వరకు యితరులను 1 మొదలు 3 వరకు వేయాలని సంకల్పం ఉన్నది. ఈ కమిటీ మునిసిపాలిటీ చేసే కార్యక్రమాలు పన్నులు వసూలు చేయడం సదుపాయాలు చేయడంకూడా జరుగుతుంది. మార్కెట్టుకు దీనికి ఏలాంటి సంబంధం లేదు. మునిసిపాలిటీ ఉండదు. నోటిఫైడ్ ఏరియా కమిటీవారు మునిసిపాలిటీ చేసే పరిపాలన అంతా వీరే చేస్తారని మనవి చేస్తున్నాను.

(Mr. Deputy Speaker in the Chair)

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—Obj cts and reasons ఏవి ?

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :—రీజనల్ కమిటీనుండి వచ్చింది కదా ? మొదట ఆబ్జెక్ట్స్ అండ్ రీజన్స్ ఇచ్చిన తరువాత అక్కడకు వెళ్ళివచ్చింది.

Sri C. V. K. Rao :—It is true. Objects and reasons form part and parcel of the Bill. Even of it goes to the Regional Committee or even if it goes to any Select Committee these do not evaporate.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :—ఒరిజినల్ బిల్లులో వుంది.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—రాత్రంతా వెతికాను. ఎక్కడా కన్పించలేదు.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :—అందులో విషయాలు మంత్రిగారు యిప్పుడు చెప్పారుకదా. అంతకంటె ఏముంది ?

శ్రీ కె. కృష్ణమూర్తి (హరిశ్చంద్రపురం) :—అధ్యక్షా, మునిసిపల్ శాఖామాత్యులు ప్రవేశ పెటిన ఈ ఎమెండ్‌మెంటును వ్యతిరేకిస్తున్నాను. దానికి కొన్ని కారణాలు చెప్పదలచు కొన్నాను. మనరాష్ట్రంలోని కొత్తగూడెం ప్రాంతంలో మెనేజిమెంటు, లేబరు వుందని ప్రత్యేకంగా ఆ ఏరియాకు సంబంధించి ఈ ఎమెండ్‌మెంటు తెస్తున్నట్లు మంత్రిగారు చెప్పారు. ఒక ఏరియాకు సంబంధించి ఎమెండ్‌మెంట్ తేవటం భావ్యం కాదని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ ప్రాంతంలో elections పెడితే తగాదాలు వస్తాయని, అటు మేనేజిమెంటుకు, ఇటు లేబరుకు. కొంత మంది ఆఫీసర్స్‌కు ప్రాతినిధ్యం ఇస్తూ ఒక కమిటి వేయాలనే వున్నట్లుగా

తెలిపారు. తగాదాలు వస్తాయని సమితుల, పంచాయితీల ఎన్నికలు మానేస్తున్నారా అని అడుగుతున్నాను. ఈ ఎమెండ్‌మెంట్ ప్రకారం ప్రభుత్వానికి నామినేట్ చేసే అధికారం వుంది. కొంతమంది వ్యక్తులకు స్థానం కల్పించే అవకాశం వుంది. కనీసం చైర్‌మన్, వైస్ చైర్‌మన్‌లకు సంబంధించి అక్కడ ఇండ్లు కొన్నవారు ఎన్నుకొనే పద్ధతి పెడితే బాగుంటుంది. హౌస్‌టాక్స్ ఎసెస్‌మెంట్ ఫిక్స్ చేసే అధికారం కమిటీకి వుంది. కమిటీలో not less then 9 and not more than 15 అని చెప్పారు. 15 వరకు ప్రభుత్వం అధికారం వుంచుకోవటం వల్ల ఏమీ ప్రయోజనం వుండదు. కనుక కమిటీ లేకుండా మిగిలిన చోట్ల మాదిరే ఇక్కడ కూడా అక్కడ ఇండ్లు కట్టుకొని నివసించే వారు ఎన్నుకొనే పద్ధతి పెడితే బాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. పెద్ద పెద్ద ఫ్యాక్టరీలున్న విశాఖపట్టణం మొదలైన ప్రాంతాలు ఎన్నో వున్నాయి. కేవలం కొత్తగూడెంకు ఈ విధంగా చేయటం ఎందుకో అర్థం కావటం లేదు. ప్రత్యేక కమిటీలుగా, బోర్డులుగా వుండే ఎలక్ట్రిసిటీ, హౌసింగ్ బోర్డులలో ఎన్ని అన్యాయాలు జరుగుతున్నాయో మనకు తెలుసు. కనుక ఇక్కడ కమిటీ అనేది లేకుండా మునిసిపాలిటీగా ఎలక్షన్స్ జరిపి అన్ని చోట్ల జరిగే ప్రకారం జరపాలని కోరుతూ సెలవు తీసికొంటున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :—అధ్యక్షా, కేవలం కొత్తగూడెంను దృష్టిలో పెట్టుకొని చేయటంకన్న యింకా యిటువంటి ప్రాంతాలు మన రాష్ట్రంలో చాలా వున్నాయి. నాగార్జునసాగర్ ఏరియా మొదలైనవి వున్నాయి. ఇటువంటి వాటినన్నిటిని దృష్టిలో పెట్టుకొని జనరల్‌గా ఈ ఎమెండ్‌మెంటును వర్తింప చేస్తే బాగుంటుంది కనుక ఇప్పటికైనా అట్లా చేయటం బాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. ఇప్పుడు చేస్తున్న వ్యవహారం చూస్తుంటే వెనుక బ్రిటిష్ ఈస్ట్ ఇండియా కంపెనీకి అధికారం అప్పగించినట్లుగా ఇప్పుడు ఈ కొత్తగూడెంలోని కాలరీస్ కంపెనీకి ఆక్కడి స్థానిక పరిపాలనాధికారం అప్పగిస్తున్నట్లుగా వుంది. అది గవర్నమెంటు భూమి అయినప్పటికీ బొగ్గు తోసుకోటానికి లీజ్‌కు ఇచ్చారు. దాని తరువాత అక్కడ ఏర్పడిన గ్రామంలోని ప్రజల మీద అధికారం వారికి సంక్రమించిందన్నారు. భూమి లీజ్‌కు ఇచ్చాము కనుక అక్కడ కట్టిన ఇండ్ల మీద కూడా వారికి అధికారం వుందనే భ్రమలో ప్రభుత్వం పడి అక్కడి ప్రజలను అమ్మకోవేసి పరిస్థితిలో ప్రభుత్వం వుండటం శోచనీయం. కనుక వారికి లీజ్‌కు ఇచ్చిన భూమిని బొగ్గు వేసుకొనటానికి వరకే పరిమితం చేసి. అక్కడ మునిసిపాలిటీ ఏర్పాటు చేసి మిగిలిన అధికారాలన్నీ ఆ మునిసిపాలిటీకి ఇవ్వాలని మనవి చేస్తున్నాను. అక్కడున్న ప్రజలను పాలించే అధికారం ఆ కంపెనీకి దక్కకుండా అక్కడ మునిసిపాలిటీకే వుండేట్లుగా చేయాలి లేదా ఈ ఎమెండ్‌మెంట్ ఒక్క కొత్తగూడెంకే గాక ఇటువంటి అన్ని ప్రాంతాలకు వర్తింప చేసేట్లుగా సవరించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—అధ్యక్షా, ఈ బిల్లు ఈ విధంగా తీసుకొని రాకుండా వుంటే చాలా బాగుండేది. దీని అభిప్రాయం తోటి మేము ఏకీభవిస్తున్నాము. కాని దాని contents మాత్రం అనుకొన్నదానికి వ్యతిరేకంగా వున్నాయి. ఇదివరలో గ్రామ పంచాయితీల బిల్లును రూపొందించేటప్పుడు, దానిలో ఏదైనా గ్రామ పంచాయితీ

ఏర్పడి, అక్కడ ఏమైనా industrial centres, అవ్వీ వుండేటట్లయితే ప్రత్యేకంగా వాటికి town ship అనేది ఏర్పరచాలని సెక్షన్ 5 లో కాబోలు ఏర్పాటు చేసి గ్రామ పంచాయితీల యాక్టులో దానిని ఏర్పరచాము కాని యిది ఎక్కడా కూడా అమలు జరుపబడలేదు. ఆ తరువాత ఏమన్నారంటే 21 వేల జనాభా మించేటప్పటికల్లా అది మునిసిపాలిటీ అవుతుంది కనుక మునిసిపల్ ఏరియాస్‌కు సంబంధించినటువంటిది కావలసి వస్తుంది. ఆ ఏరియాస్‌లో వున్నవాటిని మునిసిపాలిటీస్ చేయడం కోసమని మళ్లీ తీసుకొస్తామన్నారు. ఇది నిజంగా అక్కడ వుండే ప్రజలు — కొత్తగూడెం కానివ్వండి, ఇల్లెందు కానివ్వండి — అట్లాగ యింకా అనేకమైనటువంటి ఏరియాస్‌లో వున్నాయో ఆ ఏరియాస్‌లో వున్నవాళ్లందరూ కోరిన తరువాత యిటువంటిది తీసుకు రావాలని అనుకోవడం జరిగింది. అంతేకాని ఇది కొత్తగూడెం కోసమనే ఉద్దేశించినది కాదు బహుశః intention కొత్తగూడానికి కాని, ఏ చోటనైనా సరే ఉపయోగపరచ డానికి general clauses తప్పితే అది ఒక కొత్తగూడెం కోసమని మాత్రం లేదు. ఆ విషయంలో నాకేమీ అనుమానం లేదు. అది బాగానే వుంది. కాని అసలు యిది డెమోక్రసీ కావాలని కోరుతున్న ఈ రోజులలో తీసుకుపోయి అంతా కూడా nomination క్రింద పారేసెయ్యడం. యిది ఈ విధంగా దేనికి ఉద్దేశించారో నాకు అర్థం కాలేదు. అంటే బహుశః రేపు పంచాయితీ Act ను లేకపోతే Municipalities Act ను nominations వుండేదానిగా చేయడానికేమైనా ఆదేశిస్తున్నారా : అది మాకేమీ తెలియలేదు. ఇప్పుడు మన Government Policy ఏ మార్కెటింగ్ కమిటీ పెట్టినా, లేక libraries ను ఏర్పాటు చేసినా, ఏది పెట్టినా, ఇదివరకు election bodies ఏవైతే వున్నాయో అవన్నీ కూడా nominations పద్ధతిలో జరిగి యిది ఈ Government అనేటటువంటిది క్రొత్తగా ఈ democracy nominated democracy గా వస్తుంది. మనం అయూబ్ ఖాన్ రాజ్యంలోకి వెడతున్నాము, ఆయనను అనుసరించాము. ఇండొనీషియాలో guided democracy ఇక్కడేమన్నా basic democracy. అంటే నూటికి 50 మందిని elect అయేటట్లు, తక్కిన 50 మందినీ nominated వాళ్లగా చూసేటట్లుగా తీసుకువచ్చినదేమైనా యిదీ basic democracy — Basic democracy in Pakistan. ఇప్పుడు మనం nominated democracy అనేది యింకొకటి తీసుకురాబోతున్నట్లుగా అవుపడుతున్నది. కనుక ఎక్కడికి పోయినా నామినేషనా ? ఇప్పుడు దీంట్లో మీరు అడిగిన దాంట్లో నామినేషన్స్ తీసుకొచ్చారు. అది నేను మీ దృష్టికి తీసుకువస్తాను. Where any local area is declared as notified area, the Government mav pass such orders as they may deem fit, as to exclude the local area from the jurisdiction of the local authority concerned ; as to the disposal of any part of the property vested in such local authority and as to the discharge of the liabilities of such local authority relating to the said property or arising from such local area- అది బాగానే వుంది. అసలు మొట్టమొదట local authority ఏర్పరచాలని చెప్పేసి the government may, by notification in the Andhra Pradesh Gazette declare any local area to be notified area మునిసిపాలిటీగా ఏర్పరచాలని for the purpose of application of all or any of the provisons of this Act in the said notified area అని ఒకటుంది. అచ్చం notified area గా ఏమైనా ఉంచుదామనుకుంటే,

లేదని, ముఖ్యమైన democratic institutions municipalities కే ఆ Act ప్రకారంగా ఏ ఏ అధికారాలు యిచ్చామో ఆ అధికారాలన్నీ కూడాను ఈ local committee కి కూడా అస్వాదం అవుతున్నాయంటే ఏమున్నమాట? దాదాపుగా municipal status లోనే వుంది. ఈ municipal status లో వుంది ఎందువల్లనంటే industrial centres కావడంవల్ల అసలు న్యాయంగా దానిని municipality క్రిందనే declare చేయవచ్చు. మరి ఆ యిబ్బంది వారికెందుకు వచ్చిందో? మనం ఇక్కడికివచ్చి దాదాపు 13 సంవత్సరాలైంది. మనం ఈ 13 సంవత్సరాలనుంచి ప్రతి తడవా అది వస్తున్నది, ఆలోచిస్తున్నామన్నారు. అప్పుడు ఇల్లెందు సమస్య వచ్చింది. ఆలోచిస్తున్నామన్నారు; కమిటీ వేస్తామన్నారు. వదలి పెట్టేశారు. ఇప్పుడేమన్నా కొత్తగూడెం పైన బాగా concentration వచ్చేసింది. దాని మీద ఈ ఆలోచనవచ్చింది. జనాభా ఎక్కువైనారు, facilities తక్కువైనాయి. ఈ రోజు చేసే దిక్కులేకుండా పోతున్నది. ఆ తరువాత అది management వున్నటువంటి కాలరీస్ వాళ్లే మన్నా పూర్వోని మిగతా సంగతులను ఆలోచించకుండా వాళ్లకు సంబంధించినవే ఆలోచిస్తున్నారు. అటువంటి కూలీలేకాకుండా local జనంవచ్చి పడ్డారు, దానంతటదే ఒక township గా వృద్ధవుతున్నది. అది grow అవుతున్నందుకు సంతోషమే దానికెవరూ బాధపడడం లేదు. కాని grow అయ్యేటటువంటి township కు కావలసినటువంటి amenities ను Democratic institution ద్వారా తీసుకురాకుండా ఉంచడం తప్పు అని అనుకున్నాం కనుక యిప్పుడు అందుకోసమని Municipalities Act Democratic Act కనుక దానికి ఈ Act ను తీసుకువస్తున్నాము అని అంటున్నాము. అట్లాంటిది, ఈవేళ ఎందుకు ఈ ఉద్దేశ్యం తోటి nominations అని యిందులో వేశారో నాకర్థం కాలేదు ఈ nomination లేకుండా నేను కోరేది, ఆ నంబరు ఏమైనా యిక్కడ చెప్పారనుకోండి, జనాభానుబట్టి, వాటిని బట్టి, minimum, maximum notification యిస్తామని చెప్పినారు, ఏమైనా — it shall not be less than 7 but more than 15; ఆ విధంగా ఒక Committee ఏర్పడ్తామన్నారు అంతవరకు బాగానేవుంది. To be naminated అనే మాట వుంచేనే — nominated అంటే ఏమిటి? ఈ గవర్నమెంటు పైన కూర్చుని ఇక్కడ వున్నటువంటి municipal administration గదిలో ఎవర్ని పెడదాము ఎవర్ని తీసివేద్దాము? అనేటటువంటివిధంగా....పోతనగారు చెప్పినట్లుగా "అమూల సౌధంబు దాపల" అన్నట్లుగా, యిక్కడ కూర్చుని ఇక్కడనుంచే మనుషుల జాబితాలు వ్రాసి పంపడమేనా లేకపోయినట్లయితే అక్కడ వున్నటువంటి ప్రజలున్నారు. వాళ్ళకు కావలసినటువంటి amenities ను బట్టేసే వాళ్లు ఎవరిని ఎన్నుకుంటారో అనేది స్వేచ్ఛ వారికివ్వడమా అనేది వున్నది. అందువల్ల basic point ఏమిటంటే యిక్కడ Government nominated అని పెట్టి వాటినేర్పరచడమనేది తప్పు. ప్రభుత్వానికి ఎక్కువ విశ్వాసం పోయి nominations పద్ధతిమీద యివన్నీ తీసుకువస్తున్నామంటున్నారు. అది ఒకటి definiteగా చెప్పండి. అది చెప్తే తక్కిన విషయాలలో పెద్ద అభిప్రాయ భేదాలు వుండవలసిన అవసరం లేదు. ఇంకొక point ఏమిటంటే ఈ వున్న అధికారాలన్నీ యిచ్చామన్నప్పుడు కాలరీస్‌గురించి చెప్పారు, కొత్తగూడెం గురించి చెప్పారు. కొత్తగూడెం గురించి చెప్పినప్పుడు కొత్తగూడెంలో వున్నటువంటి

property ఎవరిది? అది సింగరేణి కాలరీస్‌వారిది. అది సింగరేణి కాలరీస్‌వాళ్ళది అయినప్పుడు ఈ property తో వీళ్ళకు ఏమి వుంది సంబంధం? ఈ property ఏమున్నా మునిసిపాలిటీకి వస్తుందా అంటే roads, taps వగైరాలుమాత్రం మునిసిపాలిటీకి వున్నాయి. సరే యింకో బిల్లు రాబోతున్నదనుకోండి. వాళ్లు ఏర్పరచుకున్న టువంటి electricity generation ను nationalise చేస్తామన్నాము, గవర్నమెంటు తీసుకుంటామన్నారు. ఆ విధంగా అక్కడ వున్నటువంటి township area అని declare చేసేదైతే వుంటుందో ఈ township లోనూ రెండు రకాల townships గా అప్పుడు తున్నాయి. ఇది extended టౌన్‌షిప్పా, లేకపోతే ఒకచోట blockగా వుండేటటువంటి టౌన్‌షిప్పా? Block గా అంటే ఉదాహరణకు మనవిచేస్తాను, కొత్తగూడెం వున్నది. ఆ వూళ్లో వున్న ఏరియాలో అన్ని యిళ్లూకూడా దగ్గరగానే వున్నాయి అది బాగానే వుంది. కాని కొద్దిదూరం పోయేటప్పటికల్లా ఒక మైలు అరమైలు దూరంలో వేరే యిళ్ళు కట్టుకుని వున్నారు. ఆ area కూడా దీంట్లోకి వస్తుందా? లేకపోతే definedగా ఒక area మాత్రమే, యిదిగో ఈ radius లో వున్నటువంటి area అని చెప్పి...

శ్రీ ఎన్. చెంచురామనాయుడు :— ఈ area కూడా దీంట్లోకే వస్తుంది.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— ఆ area కూడా వచ్చేటట్లయితే వాళ్ళకు కావలసినటువంటి సౌకర్యాలు కావాలని అంటే రోడ్లు వేయమన్నా, నీళ్ళు అవీ యివ్వమన్నా ఆ మధ్యలో స్థలం అంతా కూడా మనదికాదు, అది మళ్ళీ కాలరీస్ వాళ్ళది. అందువల్ల ఆ కాలరీస్ వారి (స్థలం) మీద ఈ కమిటీ రోడ్డు వేస్తుందా? కమిటీవాళ్ళు రోడ్డు వేస్తే property వాళ్ళది, రోడ్డు వీళ్ళది అవుతుంది. వాళ్ళు ఏమాత్రమైనా అభ్యంతరం చెప్పినప్పుడు కనుక దానికి కావలసినటువంటి amenities కి కావలసినటువంటి area అయినా మేము గవర్నమెంటు తరఫున తీసుకుంటున్నామని notification యిస్తారా? ఆ వివరాలు చెప్పకపోతే మనలను యాబు చేయడమే అవుతుంది. అందువల్ల యిందులో two points వున్నాయి. ఆ area లో వాళ్ళ movable property వదిలేసెయ్యండి, movable property అయినా వస్తుందా? ఆ విధంగా మీరు declaration యిస్తున్నారా? ఆ తరువాత రోడ్లు అవీ వేసినప్పుడు ఆ డబ్బు ఎక్కడనుంచి వస్తుంది? వాళ్ళు ఎంత యిస్తారో చెప్పాలి మీరు. ఇవన్నీ కూడా ఏర్పరిస్తే బాగుండేది. అన్నిటికన్నా basic point మళ్లీ మొదటికి వస్తున్నాను. Repeat చేస్తున్నాను: ఇక్కడ election లేకుండా చేసినదిమాత్రం అంగీకరించడానికి వీల్లేదు. ఇదైతే బాగానేవుంది, కాని contents మాత్రం చాలా అధ్వాన్నంగా వున్నవి. అది మార్చివేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య :— అధ్యక్షా ! ఇప్పుడు మనకు 2, 3 చట్టాలున్నాయి. ఈ స్థానిక స్వపరిపాలనను అభివృద్ధి పరచేదానికి ఈ రెండు మూడు చట్టాలలో మొత్తం వ్యవస్థకు మనం సమీకరించవలసినటువంటి బాధ్యత వున్నది. అయితే కొన్ని ప్రత్యేక పరిస్థితులు వున్నాయి. కాబట్టి ఈ వేళ మునిసిపాలిటీస్ యాక్టును సవరించి మరి ప్రజలకు అప్పచెప్పవలసినటువంటి అధికారాన్ని ప్రభుత్వమే నరాసరి చేత పెట్టుకోడానికి ప్రయత్నం చేస్తావున్నారు. ఎందుకంటే జనాభా ప్రాతిపదిక ప్రకారం పంచాయితీల నిర్మాణం చేయాలి. లేదా; ఆదాయం పెరిగి, జనసంఖ్య

పెరిగితే అవి మునిసిపాలిటీస్ అవుతున్నాయి అంతే కాకుండా విస్తృతంగా ఆదాయం వచ్చే జనసంఖ్య విశేషంగా వుంటే, చాలా హెచ్చుగా వుంటే వాటిని కార్పొరేషన్సు చేస్తున్నాము. మరి ఈ మూడింటిలోనూ దీనిని చూపించడానికి వీల్లేని పరిస్థితులు ఎందుకు రాబోతున్నాయో తెలియదు. ఎందుకంటే ఒక వేళ పంచాయితీలో కొంత భాగం వుండి సరిహద్దులో కొంత భాగం మునిసిపాలిటీస్‌తో వుండి ప్రత్యేకంగా యిలాంటి projects ఏర్పడినచోట, వున్నచోట ఒక township కనుక ఏర్పడినట్లుగా వుంటే, అలాంటి town ship జనసంఖ్యను ఆధారం చేసుకొని, పంచాయితీని నిర్మించ డానికి వీలవుతుందా? లేకపోతే మునిసిపల్ మునిసిపాలిటీ చేయడానికి వీలవుతుందా అనేది ఆలోచించాలి కాని ప్రభుత్వమే ఎక్కువ అధికారాన్ని తీసుకొనే విధంగా చట్టాన్ని సవరించవలసినదని శాసనసభ ముందుకు రావడం మాత్రం కొంచెం విచిత్రంగానే కన్పిస్తూంది. ఎందుకంటే యిప్పటికే ప్రభుత్వం తన అధికారాలన్ని సకాలంలో సక్రమంగా నిర్వహించలేనటువంటి పరిస్థితులున్నాయి. ఇప్పటికి. ప్రభుత్వము తన అధికారాలను సక్రమంగా, సకాలంలో నిర్వహించలేనటు వంటి పరిస్థితులు ఉన్నాయి. దీనికి ఒక చిన్న ఉదాహరణము చెప్పగలను. ఇప్పుడు క్రొత్తగా మనము ఏర్పాటు చేసుకొన్నటువంటి మునిసిపల్ చట్టము ప్రకారము శాసన సభ్యులందరు కూడా మునిసిపల్ కౌన్సిల్సులో ఎక్స్ అఫిషియో సభ్యులుగా ఉంటారు. ఆ విధముగా నేను చీరాల నియోజకవర్గము శాసనసభ్యుడను కాబట్టి చీరాల మునిసిపల్ కౌన్సిలులో ఎక్స్‌అఫిషియో సభ్యుడుగా ఉన్నాను. కాని దురదృష్టవశాత్తు మొదటి 90 రోజుల కాలంలో నేను ఓత్ తీసుకోవడానికి సావకాశం దొరకలేదు. నేను గ్రామాంతరాలలో ఉన్న సమయాలలో వారు మీటింగ్సు వేసుకోవడం వలన మొదటి 90 రోజులలో కూడా నేను ఓత్ తీసుకోలేదు. కాని మునిసిపల్ చట్టములో స్పష్టంగా చెప్పబడింది — 90 రోజులలో గనుక ఒక సభ్యుడు ఓత్ తీసుకోకపోతే, మళ్ళీ ఆ సభ్యుడు గనుక కోరితే, మళ్ళీ మూడు మాసాలు వ్యవధి ఇచ్చి ఓత్ తీసుకోవల సింది తప్ప నిరాకరించడానికి చట్టములో ఎక్కడకూడా చెప్పబడలేదు; అటువంటి అధికారము లేదు. కాని చీరాల మునిసిపల్ కౌన్సిల్ చాలా అనుచితంగా వ్యవధి గ్రాంటు చేయడంలేదు. "We are refusing to give time to take the oath" అని ఒక రిజల్యూషన్ పాస్ చేసింది. ఆ రెజల్యూషన్ ఫిబ్రవరి 67లో పాస్‌చేశారు. ఆ రెజల్యూషన్ నాకు కమ్యూనికేటు చేయబడింది; సెక్రటరీ నాకు పంపించారు. ఆ తీర్మానాన్ని నేను డైరెక్టర్ ఆఫ్ మునిసిపల్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ గారికి మార్చి మొదటి వారంలో పంపించాను. ఈ విధంగా చీరాల మునిసిపల్ కౌన్సిల్‌వారు అక్రమంగా తీర్మానం చేశారు కాబట్టి ఆ తీర్మానాన్ని రద్దుచేయించి నేను అక్కడ ఓత్ తీసుకొని శాసనసభ్యుడుగా ఎక్స్‌అఫిషియో సభ్యుడుగా ఉండడానికి అర్హత కలుగజేయవలసిందని నేను వారికి వ్రాసుకొన్నాను. నేను మార్చిలో పంపిస్తే నిన్న, మొన్నటివరకుకూడా ప్రభుత్వము వారు దానిమీద ఒక నిర్ణయం తీసుకోలేనటువంటి దుస్థితిలో ఉన్నది. Why they were sleeping over the resolution for 7 or 8 months, I could not understand. ఈ విధంగా పాక్షిక దృష్టితోటి తమకు కావలసిన వ్యవహారాలు చేసుకొంటున్నప్పుడు, ఈ విధంగా ఒక శాసనసభ్యునికి ఒక అక్రమం, అన్యాయం జరిగినప్పుడు, దానిని సవరించవలసిందని అడుగుతూ ఉంటే మంత్రిగారు

ఫైల్స్ అన్నీ తమ బీరువాలో నెలల తరబడి పెట్టుకొని ఆర్డర్సు వేయకుండా, సభ్యులు న్యాయరీత్యా పొందవలసిన, అధికారరీత్యా ఉన్నటువంటి, సాధారణమైనటువంటి మర్యాదను కూడా పొందకుండా చేసేటటువంటి దుస్థితికి ప్రభుత్వము దిగజారి పోతున్న పరిస్థితులలో ఈ చట్టాన్ని తీసుకువస్తే ఎందుకు ఈ చట్టము? మళ్లీ దీనికి ఒక కమిటీ వేసుకోవడం. అందులో మనకు అనుకూలమైనటువంటి వారిని వేసుకోవడం, అన్ని మునిసిపాలిటీస్‌కు సంబంధించిన అధికారాలు ఆ కమిటీకి ఉంటాయి, దానిలో ఎవరైనా రావచ్చు. ప్రభుత్వము యొక్క అభిమానము, ఆదరణ సంపాదించిన ఏ వ్యక్తి అయినాసరే ఎంతటి అధికారాన్ని అయినా పొంద డానికి వీలుగా చట్టాలు సవరించుకొని తనకు సంబంధించిన మనుష్యులను పెట్టుకొని గుత్తాధికారాన్ని తీసుకొని మామూలుగా వ్యవహారము సాగించాలి అనేటటువంటి ఆలోచన తప్ప ఇంకేమీ కనుపించడంలేదు. వాస్తవానికి, నా పట్ల మునిసిపల్ అడ్మి నిస్ట్రేషన్ మంత్రిగారు చేసినటువంటి మాసాల చరిత్ర గనుక ఆలోచిస్తే, న్యాయంగా ప్రివిలేజ్ కూడా తీసుకురావచ్చు. అయితే నేను కాంగ్రెసు సభ్యుడిని గనుక అంత వరకు వెళ్ళలేదు. అంతకు తప్పితే ఎందుకు ఈ చట్టము? ఎన్నికలు ఎందుకు పెట్టకూడదు? ఒక కార్పొరేషన్ అని పేరుపెట్టిన తరువాత, మునిసిపాలిటీ అని పేరు పెట్టిన తరువాత, పంచాయితీలలో మైనర్ పంచాయితీ, మేజరు పంచాయితీ అని పేరుపెట్టిన తరువాత మరొక పేరుపెట్టి ఒక సంస్థ నిర్మాణము చేయి, అంతే తప్ప ఇదేదో కొత్తగూడెముకు మాత్రం వర్తిస్తుంది అనేదిమాత్రం కల్ల. ఎందుకంటే ఈ బిల్లు విశాలంగా ఉంది. ఈ రోజున కొత్తగూడెం అవుతుంది. రేపు ప్రొద్దున గూడూరు వద్ద మరొక పోర్షన్ అవుతుంది. ఎల్లుండి ప్రొద్దున సికింద్రాబాద్ కార్పొ రేషన్ సరిహద్దులలో ఇవతల 4 ఫ్యాక్టరీలు ఏర్పడితే లేక 4 మైన్స్ ఏర్పడితే మళ్ళీ అక్కడకూడా ఇది వర్తింపజేస్తారు. రాష్ట్రం మొత్తంమీద తమకు ఎక్కడెక్కడ కావాలో అక్కడంతా తమ అధికారాన్ని విస్తరింపజేసుకోడానికి ఈ చట్టము తప్ప ఇది కొత్తగూడెముకు మాత్రం పరిమితమవుతుందని అనుకోవడానికి వీలులేదు. ఎందుకంటే ఏ లోకల్ అథారిటీ నుంచి అయినాసరే ఏ ఏరియానైనా మినహాయించ డానికి ప్రభుత్వము అధికారము తీసుకొంటుంది. అందువల్ల ఇదేదో కొత్తగూడెముకు మాత్రం పరిమితమై ఉంటుంది, ఇక్కడమాత్రం నామినేటెడ్ కమిటీ ఉంటుంది, ఇక్కడ మాత్రం మునిసిపాలిటీల చట్టానికి లోబడిన యావత్తు అధికారాలు యీ నామినేటెడ్ కమిటీకిఉంటాయి అనేటటువంటిది ఏమీలేదు. అవసరమైనటువంటి ప్రతిచోటకూడ ప్రభుత్వము ఈ చట్టాన్ని తీసుకొని రేపు గూడూరులోకూడా పెట్టవచ్చు. అక్కడ అవుట్‌స్కర్ట్స్‌లో, రేపుప్రొద్దున మంగళగిరి అవుట్‌స్కర్ట్స్‌లో పెట్టవచ్చు. ఈ విధంగా ఎక్కడైతే పరిశ్రమలు వ్యాప్తిచెందుతున్నాయో, ఎక్కడైతే మైనింగు ఆపరేషన్సు ఉన్నాయో, మరి ఇతర కారణాలవల్లగాని, ఎక్కడైతే కొంతమంది జనము చేరుతారో అలాంటి ప్రతి ప్రదేశంలోకూడా తమ అధికారాన్ని స్థాపించుకోడానికిచేస్తున్నారు తప్ప యిది మరొక చట్టముకాదు. అందువల్ల దయచేసి ప్రజాస్వామిక సూత్రాలను ఆధారము చేసుకొని మన చట్టాలను సవరించడానికి మనము ప్రయత్నము చేయాలిగాని

గుత్తాధికారాన్ని నియంత్రించే అధికారాన్ని తీసుకొనే ఘోషలో మనసు పెట్టడం న్యాయంకాదు అని మనవిచేస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

(Mr. Speaker in the Chair

శ్రీ పి. పిచ్చయ్య (పాల్వంచ) :—అధ్యక్షా, కొత్తగూడెం నా నియోజక వర్గములో చేరిన ప్రాంతము. లక్ష జనాభా కలిగినటువంటి గ్రామం. దానికి ఈరోజు మోక్షము కలిగింది అంటే ప్రభుత్వాన్ని నేను ఎంతో అభినందిస్తున్నాను. ఎన్నో సంవత్సరాలు అయింది. చుట్టుప్రక్కల ఎన్నో పంచాయితీలు అయినాయి కాని అక్కడ ఎప్పటినుంచో ఆ కాలియరీ ఆఫీసర్ల యాజమాన్యంలోనే ఆ బీద ప్రజానీకం అనేకమైన బాధలు పడుతున్నారు. మంచినీళ్ళ వసతి సరిగా లేదు, ఎలక్ట్రిసిటీ ఇవ్వరు, మరి రోడ్లు ఆ కూలీలకు సరిగా ఏర్పాటుచేసే పద్ధతి లేదు; ఆ మేనేజిమెంటుతో. అటువంటిచోట యీ రోజు మోక్షం కలిగింది. అందుకు ప్రభుత్వాన్ని నేను అభినందిస్తున్నాను. పోయిన అసెంబ్లీలో ముఖ్యమంత్రిగారు, మునిసిపాలిటీస్ మంత్రిగారు వీరికి మనవిచేస్తే ఇప్పుడు తీసుకువచ్చారు. అయితే మరీ ఆ కాలియరీ ఆఫీసర్లనే సభ్యులుగా పెట్టి వాళ్ళకే యజమాన్యం ఇచ్చే పద్ధతి మాత్రం లేకుండా చూడవలసిందని మంత్రిగారిని సవినయంగా కోరుతున్నాను. ఎందుకంటే వాళ్ళు అక్కడ అనేకమైన ఇళ్లు కట్టుకున్నారు. ఆ కంపెనీలో పనిచేసేటటువంటి ఆఫీసర్లు, వాళ్ళ బంధువులు. చుట్టాలు పేర్లతో అనేకమైన ఇళ్లు కట్టుకోవడం దానిలో బిజినెస్ ఏర్పాటుచేసుకోవడం ఇట్లాంటి వ్యవహారాలు చేయడం కూడా ఈ మేనేజిమెంటు చేస్తున్నది. వాటిని కిరాయికి ఇవ్వడం, అక్కడ బొగ్గు త్రవ్వుకోవడం జరుగుతూ ఉంది. లా అండ్ ఆర్డర్ మెయింటెయిన్ చేసేటటువంటి ప్రభుత్వము ఈ రోజువరకు అంటించుకోకుండా వూరుకున్నది అంటె చాలా ఆశ్చర్యకరమైన విషయం. పూజ్యులు, పెద్దలు గోపాల కృష్ణయ్యగారు చెప్పినట్లుగా పంచాయతీ లేనటువంటి ఏరియాలకు కాలియరీకి చుట్టుపట్ల ఉన్నటువంటి పంచాయతీలలో మరి యీ కొత్తగూడెముకు ఏదో ఒక బోర్డు ఏర్పాటు చేస్తామని అంటున్నారు. ఏ మాత్రము ఏరియా దిగబడకుండా ఆ ఇళ్లు, ఆ స్థలాలు పోకుండా చూడాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. ఇంకొక చిన్న విషయము; యీ కాలియరీ ఆఫీసర్సు గురించి; వారు చేసిన అన్యాయాలను గురించి—మరి ఇదివరకు వారు కట్టినటువంటి ఇళ్లు ఉన్నాయి. చిన్న చిన్న రోడ్లు వారు కొన్ని వాళ్లు వేసినవి ఉన్నాయి. ఇవన్నీకూడా దృష్టిలో పెట్టుకొని బోర్డు ఏదో పెడుతున్నారు అనుకోండి. మునిసిపాలిటీ ఆక్టు ప్రకారముగా దానికే యీ అధికారాలన్నీ సంక్రమించి ఉండాలనే పద్ధతిలో ఏర్పాటుచేయాలని మంత్రిగారిని కోరుతూ వారు తొందరగా ఇది తీసుకు వచ్చినందుకు వారిని అభినందిస్తున్నాను, సెలవుతీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :— అధ్యక్షా. ఆంధ్రప్రదేశ్ మునిసిపాలిటీస్ యాక్టును సవరించేటటువంటి బిల్లు ఇది. దీనికి ఆమోదముద్ర రీజినల్ కమిటీవారు వేసినారు. ఇక మన మునిసిపల్ ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ శాఖవారు దీనిని చంకలు కొట్టుకొంటూ అమలులో పెడుతుంది అన్నమాట. మన రాష్ట్రి పరిపాలనలో యీ మునిసిపల్ పరిపాలన సాగుతున్నంత గుడ్డి దర్బారు విధానము మరి దేంట్లోను లేదు. చట్టం మంచిదే, దాని ఉద్దేశాలు మంచివే. దానికి చేసే సవరణలు మంచివే. కాని దాంట్లో ఉన్న ఉద్దేశ్యాన్ని సమగ్రంగా, సక్రమంగా అమలులో పెట్టటానికి యీ మునిసిపల్ ఎడ్మినిస్ట్రేషన్

పూనుకొంటున్నదా అంటే ససేమిరా పూనుకోవటంలేదు. మైనింగ్ ఏరియాస్, ఇండస్ట్రియల్ ఏరియాస్ ప్రయివేట్ మేనేజ్‌మెంట్ చేతిలో ఉన్నవి కాబట్టి వాటిని దీంట్లో కలుపుతున్నాము అని చెబుతున్నారు. అయితే అక్కడ ప్రజలచేత ఎన్నుకోబడిన వారు దానిని చూడాలి అని చెప్పటానికి వీలులేదా, అని అడుగుతున్నాను. పురచేయి తీయి, ఎడమచేయి పెడతానన్నట్లు దానికి వేరే కమిటీ ఎందుకు ? వీటి ప్రక్కన మునిసిపల్ కౌన్సిల్ ఉంటుందికదా. వాటిలో ప్రజంచేత ఎన్నుకోబడినవారు ఉన్నారు కదా. వీటిని వాటిలో కలిపేటప్పుడు వారు దానిని చూడాలి అని చెప్పేబదులు, వాటికి వేరే కమిటీ ఎందుకు ? ఎందుకు ఈ తిక్క వ్యవహారము నడుస్తున్నదని అడుగుతున్నాను. పూర్వం బ్రిటిష్‌వారి కాలంలో-రిప్పన్ టైమ్‌లో మనకు స్వపరిపాలన నేర్పటానికి స్థానిక స్వపరిపాలనా విధానాన్ని ప్రవేశపెట్టారు. కాని ఇపుడు స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన 20 సంవత్సరాలలో మునిసిపల్ ఎడ్మినిస్ట్రేటివ్ సిస్టమ్ అంతా ఒక గుడ్డి దర్బారు క్రింద ఉండి, చేసిన చట్టంలోని ఒకటీ కూడా అమలులో లేకుండా దొంక తిరుగుడు విధానంక్రింద పనిచేస్తున్నది. అసలు ఇపుడు ఇది ఎందుకు తీసుకువచ్చారు ? మళ్లీ ముగ్గురు ఎన్నుకోవాలా ? పార్టీలా ? పోటీలా ? అక్కడ మునిసిపల్ కౌన్సిల్ ఉన్నది కదా, వాటినే కౌన్సిల్ ఎడ్మినిస్ట్రేట్ చేయటానికి లోపం ఏమి ఉన్నది ? మునిసిపాలిటీలలో చాలా కమిటీలు ఉన్నవి. ఎగ్జిక్యూటివ్ కమిటీ ఉంది ; మునిసిపల్ టౌన్ ప్లానింగ్ కమిటీ ఉంది. అనేక రకాల కమిటీలు, స్టాట్యుటరీ, నాన్ స్టాట్యుటరీ, అడ్‌హాక్ కమిటీలు ఉన్నవికదా. అవి మేనేజ్ చేస్తాయి కదా. ఇవాళ సదుద్దేశంతో డెమోక్రటిక్ ప్రిన్సిపుల్‌తో మునిసిపల్ పరిపాలన సాగుతున్నదా అంటే-నా అనుభవంలో-లేనేలేదు. డైరక్టరేట్‌కు కాగితం పంపిస్తే బుట్టదాఖలు చేస్తున్నారు. దీనిని సరిగా అదుపుపెట్టాలి అనే అంశంలో మంత్రిగారుగాని, ప్రభుత్వం గాని ఏమి చేస్తున్నారని నేను అడుగుతున్నాను. ఈ బిల్లు విషయంలో వేరే కొత్త కమిటీలు అవసరంలేదు. ఈ కొత్త కమిటీలు సవ్యంగా పనిచేస్తున్నవో లేదో చూడటానికి వేరే ఏర్పాట్లు అవసరంలేదు. మునిసిపల్ ఏరియాకు అనుకొని ఉన్న మైనింగ్ ఏరియాలు, ఇండస్ట్రియల్ ఏరియాలు ప్రస్తుతం ప్రత్యేక మేనేజిమెంట్‌లో ఉన్నవాటిని తీసుకువచ్చి ఆ మునిసిపాలిటీలో భాగం క్రింద కలిపినపుడు-అవి కూడ మునిసిపల్ కౌన్సిల్‌కు అప్పగించాలి. టాక్స్ కలెక్షన్‌గాని, బిల్డింగ్ కన్‌స్ట్రక్షన్స్ కాని సరిగా జరుగుతున్నాయో లేదో చూసే పరిస్థితి ఆ కౌన్సిల్‌కే అప్పగించాలిగాని-యీనాడు ఇటువంటి పేచ్‌వర్క్‌వల్ల మునిసిపల్ స్వపరిపాలన విధానం బాగుపడదని భావిస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. వెంచురామనాయుడు :— ప్రస్తుతం అక్కడ మునిసిపాలిటీగాని, పంచాయితీ కాని ఏమీ లేదు.

శ్రీ పి. వి. కె రావు :— అయితే ఇపుడు అది గాలిలో ఉన్నదన్నమాట. ఇప్పుడు వాటిని మంత్రిగారి పోర్టుఫోలియో క్రిందకు తీసుకొంటామంటాడు. వారి ఉద్దేశ్యం మంచిదే. అయితే అది మునిసిపల్ యాక్టు క్రింద మునిసిపల్ ఏరియాలోకి వచ్చింది కాబట్టి అది కౌన్సిల్ ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ క్రింద పెట్టండి. అలా పెట్టకు ఎందుకు తట్టలేదని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ టి. వి. రాఘవులు :— మైనింగ్ యొక్క క్రింద ఆ ఏరియా ఆ కంపెనీ వారికి హేండోవర్ చేయబడింది వారు రోడ్స్ వేశారు. వాటర్‌వర్క్స్ వేశారు. అవన్నీ ఇపుడు వచ్చేటటువంటి యీ కమిటీకి వశులు పడుతుంది.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—మైనింగ్ యొక్క క్రింద అది అట్లా ఉండవచ్చును. మరీ, ఇందులో ఇండస్ట్రియల్ ఏరియాస్ అని కూడ అన్నారు కదా. ఇండస్ట్రియల్ ఎస్టేట్స్ ఉన్నవి. ఇండస్ట్రియల్ ఏరియాస్, మైనింగ్ ఏరియాస్ — యీ రెండు మునిసిపాలిటీలలో కలుపుతున్నాం అన్నారు. ఇప్పుడు కలపటాన్ని నేను క్వశ్చన్ చేయటం లేదు. మున్సిపల్ స్వపరిపాలనా విధానంలో కంటిగ్యుయస్ ఏరియాస్, మైనింగ్‌యొక్క క్రింద మైనింగ్ మేనేజ్‌మెంట్ క్రింద ఉన్నటువంటి ఏరియాస్, ఇండస్ట్రియల్ మేనేజ్‌మెంట్ క్రింద ఉన్న ఇండస్ట్రియల్ ఏరియాస్ ఆ మునిసిపాలిటీలో, కలుపుకోవాలన్నప్పుడు — ఆ ప్రాంతాల్లో ఉన్న స్కూల్సుపైన, హాస్పటల్స్‌పైన పెత్తనం, ఆ రోడ్స్ వగైరా వాటిపైన పెత్తనం ఆ మునిసిపల్ కౌన్సిల్‌కే అప్పగించటానికి మీరు ఎందుకు దూరదృష్టితో ఆలోచించలేదని అడుగుతున్నాను. అయితే దానికి వేరే కమిటీ పెట్టి సమగ్రమైన దృక్పథంతో మునిసిపల్ కౌన్సిల్ పనిచేయటానికి సహాయపడేటట్లు మీరు చేయాలి. ఇవాళ స్థానిక స్వపరిపాలనా విధానంలో చకింగ్ అథారిటీస్ ఉన్నవి; గవర్నింగ్ అథారిటీస్ ఉన్నవి. డైరక్టర్ దగ్గరనుండి కలెక్టర్ వరకు స్థానిక స్వపరిపాలనా విధానాన్ని సరిగా పనిచేయించటానికి పూనుకోకుండా ఉన్నారని గొడవ ఉన్నది. ఇపుడు కొత్తవి పెడుతున్నారు. రేపు అవి సరిగా పనిచేయకపోతే "ముందు ఉన్న మైనింగ్ ఏరియాస్, ఇండస్ట్రియల్ ఏరియాస్ మేనేజ్‌మెంట్స్‌యే బాగా పనిచేశారు; యీ కొత్త కమిటీలు పనిచేయలేదు" అని అక్కడి ప్రజలు భావించి, ప్రభుత్వానికి అపవాదు వస్తుంది కాబట్టి నేను యీ విషయం నొక్కి చెబుతున్నాను.

శ్రీ టి. ఎన్. మూర్తి (వరంగల్) :—అధ్యక్షా, నేను యీ మధ్యనే కొత్తగూడెం వెళ్లి చూడడం తటస్థించింది. ప్రస్తుతం కొత్తగూడెం కోసం ఏర్పాటు చేశామని చెబుతున్నారు. కొత్తగూడెం చాలా పెద్ద జనాభా కలిగిన పట్టణము. లక్షమంది ప్రజలు అక్కడ నివసిస్తున్నారు. ఇంతవరకు అక్కడ మునిసిపాలిటీగాని, లోకల్ గవర్నమెంటు సంస్థగాని ఏర్పాటు చేయబడలేదు. ఈ రోజువరకు అది పూర్తిగా మైనింగ్ అథారిటీస్ చేతుల్లో ఉండి. అక్కడి వారికి అనేక అసౌకర్యాలు ఏర్పడ్డాయి. అక్కడ వాళ్లు ఇళ్లు కట్టుకొన్నారంటే—అది వాళ్ల స్వంతంకాదు వారు భూమి లీజుకు తీసుకొని ఇళ్లు కట్టుకొన్నారు. రేపు పొద్దున మైనింగ్‌వారు వెళ్లిపొమ్మంటే, వారు కొంపలు పీక్కొని పోవాలి తప్ప వారు అక్కడ ఉండే అస్కారముకూడ లేదు. వారి ఇండ్లకు ఎలక్ట్రిసిటీ సప్లయి లేదు. మైనింగ్‌వారి దయాదాక్షిణ్యంపైన అక్కడ రోడ్స్ వేయడమన్నది ఆధారపడి ఉంటుంది ఈ నోటిఫైడ్ ఏరియాస్ యొక్క ఇక్కడ తీసుకురావటం చాలా సంతోషించతగ్గ విషయము. అయితే అక్కడ ఎలక్టెడ్ మునిసిపాలిటీ బదులు, దానికి నామినేటెడ్ బాడీ పెట్టటం చాలా అన్యాయంగా ఉన్నది. అక్కడ 30, 40 వేలమంది కార్మికులు పనిచేస్తున్నారు. ఇండస్ట్రియల్ ఏరియాస్- మునిసిపల్ ఏరియా మధ్యలో ఉన్నప్పుడు- ఆ కార్మికులు తమ ఓటు హక్కును వినియో

గించుకొంటున్నారు. హైదరాబాద్ చుట్టూ ఇండస్ట్రియల్ ఏరియాస్ ఉన్నవి. వాటిని మునిసిపాలిటీలో కలుపుతున్నప్పుడు _ వారు వోటింగ్ హక్కు సంపాదించుకొంటున్నారు. ప్రత్యేకించి కొత్తగూడెంలో మీరు ఏర్పాటుచేయబోయే కమిటీని ఎన్నుకొనటానికి అవకాశం లేకుండా, వారియొక్క వోటింగ్ హక్కును ఎందుకు నిరాకరించాలని అడుగుతున్నాను. అక్కడ ఎలక్టెడ్ బాడీ పెడితే ఏమి అయింది? వచ్చే నష్టం ఏమిటి? 2, 2 ప్రకారం నామినేట్ చేసినపుడు ఆరేడుగురు గవర్నమెంట్ అధికారులైతేనేమి, మైనింగ్ అధికారులైతేనేమీ వస్తారు. ముగ్గురు మాత్రం నాన్ అఫిషియల్స్ వస్తారు. వారుకూడ నామినేటెడ్, వారు నామినేటెడ్ మెంబర్స్ అయినపుడు—మునిసిపాలిటీలో తమయొక్క అభిప్రాయం గట్టిగా చెప్పటానికి తగిన స్తోమత కలిగిన మనుష్యులు రావటం కష్టం అవుతుంది. వారియొక్క నామినేషన్ మీద, వారి మంచితనం మీద ఆధారపడి వస్తారు కనుక—తమ మెంబర్‌షిప్ ఎక్కడ పోతుందోననే భయంతో వారి వెనకాల వీరు బుర్ర ఊపటం తప్ప వారు తమకున్న అభిప్రాయాలు గట్టిగా చెప్పటం కష్టం అవుతుంది. దీనిలో ఎలక్టెడ్ ప్రిన్సిపల్ పెట్టకపోతే నామినేషన్ పద్ధతి పెడితే—అది పనిచేయటం కష్టమవుతుందని మనవి చేస్తున్నాను. అక్కడ మైనింగ్ అథారిటీస్ చెప్పినదానికి, అఫిషియల్స్ చెప్పిన దానికి వీరు ఎస్-అనేవారు తప్ప-గట్టిగా మాకు అది కావాలి అని కోరే వారుఉండరు. కనుక

తప్పకుండా అక్కడ ఎలక్షన్స్ పెట్టమనండి. అక్కడ ఉన్న 30, 40 వేలమంది కార్మికులకు లోకల్ సెల్ఫ్ గవర్నమెంట్‌లో వోటుచేసే హక్కు లేకుండా ఉండటం మంచిది కాదు. తప్పకుండా దానికి ఎలక్షన్స్ పెట్టాలని కోరుతున్నాను. ఇంకొక విషయము—అక్కడ ఉన్నటువంటి రోడ్స్ ఎవరి ప్రాపర్టీ? ఆ ఏరియా మీరు నోటిఫై చేశారు. ఇపుడు వారికి అప్పగించారు. కాని ఇపుడు ఆ ప్రాపర్టీ అంతా మైనింగ్ కంపెనీది. అది ఫలానా వారి ప్రాపర్టీ, ఆ ప్రాపర్టీ బాగు చేయటానికిగాని, ఎక్స్టెండ్ చేయటానికి గాని, రిపేర్ చేయటానికిగాని సర్వాధికారాలు యీ కమిటీకి ఉన్నవి అనే విషయాలు దీనిలో స్పష్టపర్చకపోతే _ రేపు మైనింగ్ అధికారులకు ఫలానా రోడ్ తమకు ఇన్‌కన్వీనియంట్‌గా వేశారని తోచినా—ఇక్కడ వేయటానికి వీలులేదు_అని వారు కొట్టిపారేసే అధికారం ఉంటుంది. అందువల్ల దానిమీద ఉన్న సర్వాధికారాలు పూర్తిగా యీ కమిటీకి ఇవ్వవలసిన పరిస్థితులు ఏర్పడ్డాయి. అందువల్ల దానికి ఎలక్టెడ్ కమిటీని పెట్టి, యీ అధికారాలన్నీ వారికి సంక్రమింపజేసే ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతున్నాను. The Government may any time, cancel any notification issued under this Act. ఒక వేళ ఈ notification disprove చేసి వాళ్ళను complete గా మునిసిపాలిటి క్రింద convert చేసి ఎలక్షన్లు అవి పెట్టే పద్ధతిలో దానిని cancel చేస్తే అభ్యంతరం లేదుగాని మళ్ళీ retrogressive step లో వెళ్ళడానికి, మాకు నచ్చలేదు ఈ body అని, notification withdraw చేశామని, మళ్ళీ mining authority కి అప్పజెప్పి cancel చేసే ప్రమాదం కూడ ఈ notification లో ఉన్నది. అందుచేత progressive గా ఉండేలాగా దీని మునిసిపాలిటీలో ముందుకు వెళ్ళే step క్రింద దీనిని ఉపయోగించాలిగాని, మళ్ళీ వెనకకు వెళ్ళే పరిస్థితి చేయకూడదని నేను మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ టి. వి. రాఘవులు :— దూరెక్కడా, జిల్లాయి, యింకా all over India యిదే pattern మీద ఉన్నాయి. ఇందులో ఏదో మళ్ళీ వెనకకు పోతాము అనేది కాదు. దీని ముఖ్యోద్దేశం Industrial growth చేయడం, civic population కు amenities తగ్గకుండా చూడడం, labour యొక్క welfare చూడడం. ఈ మూడు దృష్టులు కలిపి సమన్వయ పరచి చేస్తున్నారే తప్ప యిది retrogressive step కాదు. ఇది కేవలం మనమే చేస్తున్నాము అనవద్దు. All over India యిటువంటివి ఉన్నవి.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :— విశాఖపట్టణం ప్రక్కన ఉన్నటువంటి industrial area అంతా మునిసిపాలిటీలో భాగంగా ఉన్నది. అక్కడ వున్నటువంటి citizens అందరికి ఓటింగ్ హక్కులు వచ్చినాయి. మునిసిపాలిటీలో భాగంగా వున్నారుగదా దానిని seperate గా township క్రింద పెట్టాల్సిన అవసరం ఏమి వున్నది? మామూలుగా మునిసిపాలిటీకి constitute చేసినట్లే elected body ఉండనివ్వండి.

శ్రీ ఎన్. చెంచురామనాయుడు :—Rural area అంతా, exact popula ion దీనికి సంబంధం లేదు. కొత్తగూడెంలో industrial area whole area 6 వేల మైళ్ళు mining క్రింద ఉన్నది. కొత్తగూడెం కొద్ది population తప్ప మిగతా అంతా వాళ్ళ చేతిలో ఉన్నది.

(Mr. Speaker in the Chair)

డాక్టర్ టి యస్. మూర్తి :—ఈ Act కొత్తగూడెంకోసం పెట్టారు. చాల సంతోషమే. రేపు ప్రొద్దున industrial areas ఎక్కడెక్కడ వున్నవో అవన్నీ ప్రస్తుతం మునిసిపాలిటీలో notified area కాదు అని తీసివేస్తే ప్రమాదం.

శ్రీ ఎన్. చెంచురామనాయుడు : —అదేమి జరగదు. Industries అన్నీ తీసివేస్తే మునిసిపాలిటీస్ కూడ ఉండటానికి వీలులేదు. Industries ఉంటేతప్ప ఆర్థిక స్తోమత ఉండనే వుండదు. అవన్నీ ఏమాత్రంకూడ సామాన్యంగా జరగనే జరగవు.

శ్రీ కె. మునుస్వామి :— అధ్యక్షా. Industrial area కు separate Municipality తీసుకురావడం ఉద్దేశ్యం చాలా బాగా వున్నది. అయితే separate గా తీసుకురావలసిన అవసరం ఎందుకు వచ్చినదనే విషయం ఆలోచిస్తే it is merely by representation of the labour people of the locality. మేము కొత్తగూడెం ప్రాంతం వెళ్ళినప్పుడు జరుగుతున్నటువంటి అన్యాయాలు చూశాము. అక్కడ colonies ఉన్నాయి. అక్కడ cent percent labourers ఉన్నారు. Official rank లో వున్నవారి quarters కు electricity యిస్తున్నారు. Labour colonies కు streets లో lights వేశారుకాని ఆ యిండ్లకు lights యివ్వడం లేదు. ఎందువల్లనంటే అక్కడ నిర్వహించేటటువంటి body లేదని colonies వారుగాని, companies వారుగాని వాటిని గుర్తించకుండా ఉండిపోతున్నారు. మాకు ఈ amenities లేవు.

water facilities లేవు. వాటన్నిటిని కల్పించడానికి మాకు ఒక bod అవసరము వాళ్ళు represent చేయబట్టి యిలాంటివి వచ్చింది. ఇప్పటికైనా ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేయడం సంతోషం. కాని cooption అనడంతోనే చిక్కు వచ్చినది Nominate చేసినట్లయితే ఎవరైతే బాధపడుతున్నారో ఎవరైతే amenities లేవు అని represent చేస్తున్నారో వాళ్ళ categories లోనుంచి representations రావడం తక్కువ. ఇంకె వరకో ఏ officials కో ఎక్కువ ప్రాధాన్యత పోతుంది వీళ్ళకు యిష్టంవచ్చినవారిని, వాళ్ళకు అనుకూలమైన వారినే అందులో తీసుకోడానికి ఉ.డేటప్పుడు కష్ట సుఖాలను, వీళ్ళకు కావలసిన అవసరాలను నిక్కచ్చిగా ధైర్యంగా, భయపడకుండా represent చేయ గలిగిన member nomination ద్వారా రావడానికి వీలు లేదు. ఎలక్షనులో అయితే, మనకు ఈ కష్టాలు ఉన్నాయి. ఈ amenities మనకు లేవు, అని దానిని represent చేయడం కోసం నేను పెడుతున్నాను. నాకు వోట్ యివ్వండి అని అడుగు తాడు. దాని ద్వారా ఎందుకు ఈ representation అవసరమో public కు తెలుస్తుంది. కనుక యిది election ద్వారా యిచ్చినట్లయితే ఎక్కువ strong గా ఉంటుందని మనవి చేస్తూ, ఆ విధంగా సవరించాలని కోరుతున్నాను

Sri G. Sivaiah: -Mr. Speaker, Sir, it is very clear that the Government want to take certain areas and to develop. As far as the idea is concerned, we certainly welcome it. But here, there is a distinction in these matters. The Government may notify any local area as a notified area. If any local area has been notified as a local area, then two systems of taxation can be applied there. In all mining areas taxes etc. according to the Central Act should be collected. In a non-mining area, taxes according to the Municipal Act have to be imposed This is the distinction that the government wants to make very clear. We welcome the move to declare any notified area, but the way in which local area has to be governed is one thing that worries us. Government do not like to have a democratic institution in the local areas that would be notified by the Government. They only want a dictator-ship-like council that could be nominated by the Government for that area. It is not known to any parliamentary democracy. We are adopting democratic institutions everywhere. Why should we not adopt the same method even here in the local notified areas? I would like to bring some analogy, Sir. There is the Tirumala-Tirupathi Devasthanam i.e. Seven Hills Though there is the panchayat board, that is exclusively under the management of T.T D. and the Executive Officer is the Chairman. They do not collect any tax from anybody. It is the T. T. D. who invest the entire amount for the development of the area. That could be tolerated. In these parts you are going to collect taxes from people either under the Central Act or under the Municipal Act. When you have made that provision to collect taxes from people, is it not your duty to introduce a democratic election system in the local area? Therefore, I totally oppose the way in which they want to appoint a committee to run the administration of the locality. If this continues, Sir, it will be a very serious matter that is likely to be led to other areas also.

శ్రీ కె. రామనాధం (మునిపల్లి) :—అధ్యక్షా, Notified areas Bill తీసుకురావడం మంచిదేగాని దీనిలో వీరు ఉద్దేశించిన పరిపాలన పద్ధతిమాత్రం చాల లోపభూయిష్టంగా కన్పిస్తూ ఉన్నది. ఇందులో యితర మునిసిపాలిటీస్‌వలె యిక్కడ కూడ ఎన్నుకోబడిన సభ్యులద్వారా పరిపాలన జరిపించడానికి అభ్యంతరం ఎందుకు వుండాలో నాకు అర్థం గావడంలేదు. దానిలో అవసరం అయ్యేటట్లయితే Minimum company తరఫున ఒకరిద్దరి nomination కు అవకాశం వుంచుకున్నప్పటికీ మిగతా సభ్యులందరూ elect అయినవారే పరిపాలన జరపటం చేసేటట్లయితే యితర area లలో ప్రజాస్వామ్యాన్ని ప్రజలకు కలిగించినట్లుగానే ఈ area లో కూడ కలిగించే అవకాశం ఉంటుంది Nomination విషయంలో 389 (a) amend చేస్తున్న section లో not less than two but not more than four shall be officials Not less than 2 but not more than 4 shall be persons representing the mining, industrial management. And not less than 2 but not more than 4 shall be representing employees of that management. అని చెప్పినదానినిబట్టి minimum ఏమగా గవర్నమెంటు నిర్ణయించినట్లయితే Government officials Mining Industrial management representations employees representations ఆరుగురు ఉంటే, Local గా ఉన్న వాస్తవ్యులనుండి ఒకరు మాత్రమే ఎన్నికై వచ్చే అవకాశం కన్పిస్తూ ఉన్నది. అ విధంగా కాకుండా మొత్తం అంతా nominated body అయితే పూర్తిగా గవర్నమెంటువారి ఆధీనంలో ఉన్నవారే వుండి నడిపించే పద్ధతిని తొలగించి మొత్తం అంతా ఎన్నిక జరపాలి, ప్రభుత్వం తరఫున యిద్దరు nomination అవసరం లేదు. అవసరం అయ్యేటట్లయితే ఒక representative ను nominated గా ఉంచి మిగతా సభ్యులంతా ఎన్నికై పరిపాలన జరిపేటట్లుగా చేస్తే చాలా బాగా వుంటుంది. "Restrictions and conditions, subject to which the committee may perform its functions also." అని చాల wide గా ఉన్నది. దానిప్రకారం ఏ ఏ restrictions ప్రభుత్వం వారిమీద విధించబోతున్నదో. ఈ బిల్లు ద్వారా ప్రభుత్వం ఏ ఏ అధికారాలను పొందాలని కోరుతూ ఉన్నదో ఆ నిర్ణయం లేకుండా చాల wide గా పెట్టి ఈ powers అన్నీ ఈ కమిటీకి లేకుండా పూర్తిగా ప్రభుత్వమే తీసుకొనే అవకాశంకూడ ఉన్నది. కనుక ఈ లోపాలను తొలగించాలని ప్రభుత్వం వారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు :—అధ్యక్షా, కౌన్సిల్ డెఫినిషన్ మార్చకుండా వుంచారు యీ బిల్లులో. How can there be another council which will be deemed as council ? ఢిల్లీలో వున్న మెట్రోపాలిటన్ కౌన్సిల్ వున్నది. సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ సుపీరియర్ అథారిటీ ; మెట్రోపాలిటన్ కౌన్సిల్ పని చేసేటటువంటిది. అదే మాదిరిగా యిక్కడ రన్ చేయాలనే వుద్దేశంతో—యీ నామినేటెడ్ బాడీ ద్వారా యిది జరగాలని చేసినప్పుడు —It is impossible for any nomination unless there is a reservation for local body also. The third point is-you have now District Development Commissioner, a Development Board. Why don't you authorise a man to do it.

శ్రీ ఎన్. చెంచురామనాయుడు :—అధ్యక్షా, దీనిపై పదిమంది గౌరవ సభ్యులు మాట్లాడినారు. ఈ నోటిఫైడ్ ఏరియా కమిటీ ఏర్పాటులో ఎన్నికల విధానం ఎందుకు

ప్రవేశపెట్టలేదు; నామినేషన్ విధానం ఎందుకు ప్రవేశ పెట్టారని ఎక్కువ మంది ఆక్షేపణ తెలియబరచారు. ముఖ్యంగా యీ నోటిఫైడ్ ఏరియాకు సంబంధించినంత వరకు ఎన్నికలు జరపకూడదని ఎవరి వుద్దేశమూ కాదు. కాని, అక్కడ వుండే ప్రత్యేకమైన పరిస్థితులనుబట్టి — అక్కడ సింగరేణి కాలరీస్ వారు దాదాపు ఆరు వేల ఎకరాలు సుమారు నూరు సంవత్సరాల వరకు కౌలుకు తీసుకున్నారు ఆ భూమి వారి స్వాధీనంలో వున్నది. వారక్కడ కొన్ని రోడ్లు వేయడం, నీటి సరఫరా కార్యక్రమాలు చేయడం జరిగింది. ఆ విధంగా వారు కొంత డెవలప్‌మెంటల్ యాక్టివిటీస్ అమలు జరపడం జరిగింది. అందువలన, వారినుండి కొంత సహాయాన్ని కూడా తీసుకోవలసి వున్నది: వారి సహకారం కూడా తీసుకోవలసి వున్నది. అంతే గాక, అక్కడ మేనేజ్‌మెంట్, లేబర్, ప్రజల సహకారం కూడా తీసుకోవలసి వున్నది. అందువలన, ఎన్నికలు పెట్టి లేనిపోని తగాదాలను వారి మధ్య తీసుకు రావడం భావ్యం కాదు. ఆ విధంగా ఆలోచించడం జరిగింది తప్ప, ఎన్నికల విధానం అక్కడ ఏర్పాటు చేయడం అనవసరమని ప్రభుత్వం భావించలేదని అనుకో కూడదని, యిందులో యింకొక విధమైన, అనుమానించవలసిన అంశం కూడా ఏమీ లేదని నేను గౌరవ సభ్యులకు మనవిజేస్తున్నాను.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— ఎన్నికలు పెడితే తగాదాలు అంటున్నారు... ఎన్నికలంటే తగాదాలనా? నేను ఆ వర్డ్‌కు అబ్జెక్షన్ తెలుపుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. చెంచురామనాయుడు :— మేనేజ్‌మెంట్ లేబర్ మధ్య అభిప్రాయ భేదాలు లేకుండా సక్రమంగా, సమన్వయంతో ఎటువంటి అవరోధాలూ లేకుండా పనులు జరగడానికి యీ విధంగా ఆలోచించడం జరిగింది. అక్కడ ఎక్కువ బీద ప్రజానీకం వున్నారు. వారికి ఎక్కువగా అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు చేయవలసిన అవసరమున్నది. ఇక్కడ వారికి ఏ మాత్రం సౌకర్యాలు జరగలేదు. ఇవన్నీ దృష్టిలో పెట్టుకుని యీ విధంగా చేయడమే తప్ప తక్కిన మునిసిపాలిటీలలో వలె యిక్కడ ఎన్నికలు జరపకూడదని ప్రభుత్వ ఉద్దేశం కాదు. ప్రభుత్వం వేరే యింటరెస్ట్‌తో యీ విధంగా చేస్తున్నదని అనుకోకూడదని కూడా నేను మనవి జేస్తున్నాను. స్టేటులో యింకా యిండస్ట్రీస్ చాలా వున్నాయి; ఆ ఏరియాస్‌లో కూడా అట్లాగే పెడతారా? అనే అనుమానం వెలిబుచ్చారు. ఇక్కడ ప్రత్యేకమైన పరిస్థితులు వుండడం చేత యీ విధంగా చేయడం జరుగుతున్నది తప్ప అన్నిచోట్లా ఆ విధంగా చేయాలని ప్రభుత్వ ఉద్దేశం కాదు. ఆ విధంగా అయితే యింక మునిసిపాలిటీస్—యిప్పుడున్నవి వుండడానికే వీలు వుండదు. ఆ విధమైన అనుమానమేమీ పెట్టుకోవలసిన అవసరం లేదని మనవిజేస్తున్నాను.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :— అభిప్రాయ భేదాలు వస్తాయి కాబట్టి ఎన్నికలు జరపకూడదని ఉద్దేశమా? భేదాభిప్రాయాలు అంటే ఏమిటో క్లియర్‌గా చెప్పండి.

శ్రీ ఎన్. చెంచురామనాయుడు :— లేబర్‌కు మేనేజ్‌మెంటుకు వారి మధ్య మంచి వాతావరణం వుండాలని. మొదటగా నోటిఫైడ్ ఏరియా కమిటీ పెట్టబోతున్నాం

కాబట్టి వారి సౌలభ్యం కొరకు, శాంతియుతంగా కార్యక్రమాలు జరగాలనే వుద్దేశంతో యిట్లా చేయడం జరుగుతున్నది.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు :—మేనేజ్‌మెంటుకు, లేబర్‌కు యీక్వల్ నంబర్ ఆఫ్ ఎలెక్టుబాడీ పెట్టి, కాస్టింగ్ ఓట్ నామినేటు చేసిన వారికి ఎందుకు యివ్వరు ?

శ్రీ ఎన్. చెంచురామనాయుడు :—ఇప్పుడు కూడా అందరికీ ప్రాతినిధ్యం సరి సమానంగా యివ్వడం జరుగుతున్నది. అన్ని వర్గాలనూ దృష్టిలో పెట్టుకుని సమన్వయ దృష్టితో అందరికీ ప్రాతినిధ్యం యిచ్చి ఎన్నికలు జరపాలనే ఉద్దేశంతోనే చేయడం జరుగుతున్నది.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—డెమొక్రటిక్ పద్ధతి తీసివేసి డిక్టేటర్‌షిప్ అమలు జరపదలచుకున్నారన్న మాట.

శ్రీ ఎన్. చెంచురామనాయుడు :—నామినేషన్ అంటే డిక్టేటర్‌షిప్ కాదని మనవిజేస్తున్నాను.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—నామినేషన్ అంటే వారికి కావలసిన వారిని వేసుకోవడం.

శ్రీ ఎన్. చెంచురామనాయుడు :—మాకు అక్కడ బంధువు లెవరూ లేరు. అక్కడి ప్రజానీకానికి సంబంధించిన వారే వుంటారు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—నామినేటు చేసేటప్పుడు ఈశ్వరీబాయిగారికి కావలసిన వారెవరైనా వుంటే వారిని గురించి ఆలోచించండి. (నవ్వులు)

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—నా బంధువులున్నారని కాదు. డెమొక్రటిక్ పద్ధతిపై ఎందుకు నడవకూడదని అడుగుతున్నాను.

Mr· Speaker :—It is only for some time.

డాక్టర్ టి. యస్ మూర్తి :—"For sometime" అని ఋంములో ఏమీ లేదు.

Sri G· Sivayya :—Mr. Speaker, Sir, one clarification. I presume the nomination will be only for some time, not for all time.

Smt. J. Iswari Bai :—In this industrial era it is the working class who are in majority. Is the Government opposed to working class and there by introducing this anti-labour policy ?

(No reply)

Mr· Speaker :—The question is :

"That the Andhra Pradesh Municipalities (Amendment) Bill, 1968 as reported by the Regional Committee be read a second time.

The motion was adopted.

Clause 2

Sri Vavilala Gopalakrishnayya :—Sir, I beg to move :

"In sub-section (2) d (i) of new section 389-A for the words "to be nominated by the Government" substitute the words "to be elected by the registered residents of the local area" and delete items (A), (B), (C), (D). "

"For sub-section (2) (d) (ii) of new section 389-A substitute the following :—

"The Chairman and Vice-Chairman shall be elected from among themselves. "

"For sub-section (2) (d) (iii) of new section 389-A substitute the following :—

"The term of office of the members of the Committee shall be five years. "

Mr. Speaker :—Amendments moved.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—ఇందులో 'less than seven' అని లిమిటు పెట్టారు. మేనేజ్‌మెంటు, గవర్నమెంటుకు 'less than two', 'less than two' అని, 'less than three' అని యింకొకరికి....అంతే మిగిలేది ఒక్కటి. మేనేజ్‌మెంటు తరపున యిద్దరు, గవర్నమెంటు తరపున యిద్దరు, రిప్రజెంటింగ్ ఎంప్లాయీస్ ముగ్గురు వుండాలన్నారు. ఇంక ప్రజాసీకానికి సంబంధించి ఏమీ అక్కర్లేదన్నమాట. వారి ఉద్దేశం ఏమిటి , ఎందువల్ల యీ విధంగా వ్రాశారు ? తమరు కూడా ఒక క్లారిఫికేషన్ అడిగారు. వారు క్లారిఫై చేశారు. శః అక్కు వున్నవాళ్లు నామినేషనే అని చెప్పారు. ఒక ప్రక్కన డెమొక్రటిక్ యిన్‌స్టిట్యూషన్స్‌ను యీ విధంగా నామినేషన్ ద్వారా ఏర్పాటు చేయడంవలన ప్రజానీకానికి చాలా అన్యాయం చేసిన వారమవుతాము. ఎలక్షన్సు జరిపి, అక్కడ వున్న రిజిస్టర్డు రెసిడెంట్సు ద్వారా ఎన్నుకోబడేట్లు ఏర్పాటు చేయవలసినదిగా నేను కోరుతున్నాను.

రెండవది చైర్మన్, వైస్-చైర్మన్ ఎలక్షన్ ఎట్లా జరపాలనేది యింకా తేల్చుకోలేదు. తరువాత నోటిఫై చేస్తారట నామినేటు చేసినప్పుడు కూడా తమ మనుషులు కాకపోతే చైర్మన్, వైస్-చైర్మన్ తమవారిని పెట్టుకోవడానికి యిది అట్టిపెట్టుకున్నారన్న మాట. ఇది చాలా హైహేండెడ్‌గా, డిక్టెటోరియల్‌గా వున్నది. డెమొక్రటిక్‌గా, ఎలెక్టెడ్ బాడీగా దీని ఏర్పాటు చేయాలని మనవి జేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. చెంచురామనాయుడు :—ఆ ప్రొసీజర్ అంతా రూల్సులో ఏర్పాటు చేయడం జరుగుతుంది.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—ఎలక్షన్ సంగతి ఏమిటి ?

శ్రీ ఎన్. చెంచురామనాయుడు :—నామినేషనే.

Mr. Speaker :—The question is :

"In sub-section (2) (d) (i) of new section 389-A for the words "to be nominated by the Government" substitute the words "to be elected by the registered residents of the local area" and delete items (A), (B), (C), (D)."

The amendment was declared negatived.

Some Members of the opposition pressed for a division.

The House then divided thus—

(Ayes. 34; Noes. 82; Neutrals. Nil.

The amendment was negatived.

Mr. Speaker :—The question is :

"For sub-section (2) (d) (ii) of new section 389-A substitute the followiug :—

'The Chairman and Vice-Chairman shall be elected from among the mselves.'

"For sub-section (2) (d) (iii) of new section 389-A substitute the following :—

'The term of office of the members of the Committee shall be five years."

The amendments were negatived.

Mr. Speaker :—The question is :

"That Clause 2 do stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clause 2 was added to the Bill.

Clause 1, Enacting Formula and Long Title.

Mr. Speaker :— The question is :

"That Clause 1, Enacting Formula and Long Title do stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clause 1, Enacting Formula and Long Title were added to the Bill."

Sri N. Chenchurama Naidu :—Sir, I beg to move :

" That the Andhra Pradesh Municipalities (Amendment) Bill, 1968 be read a third time."

Mr. Speaker :—Motion moved.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—ఇప్పటికైనా వారు ఆలోచించి ప్రెశిడెంటును ఎన్నుకొనే పద్ధతి ఏమిటో చెబుతారా? అది వారికి కూడా తెలియదట. సబార్డినేటు లెజిస్లేషనులో ఎప్పుడో వస్తుందట.

శ్రీ ఎన్. చెంచురామనాయుడు :—ఇప్పుడు అదేమీ లేదు.

Mr. Speaker :—The question is :

"That the Andhra Pradesh Municipalities (Amendment) Bill, 1968 be read a third time."

The motion was adopted.

The Andhra Pradesh (Telangana Area) Land Revenue (Amendment) Bill, 1968 as reported by the Regional Committee.

Sri V. B. Raju :—Sir, I beg to move :

"That the Andhra Pradesh (Telangana Area) Land Revenue (Amendment) Bill, 1968 as reported by the Regional Committee be read a second time."

Mr. Speaker :—Motion moved.

శ్రీ వి. బి. రాజు :—అధ్యక్షా, రీజినలు కమిటివారు యీ బిల్లులో కొన్ని మార్పులుచేసి పంపించారు. మొట్టమొదట యీ బిల్లును ప్రవేశపెట్టినప్పుడు 1964 సంవత్సరానికి పూర్వం షిక్మీదారులు తమ హక్కును ఎవరికైనా అమ్మినట్లయితే ఆ కొన్నితన హక్కును కాపాడడానికి, రెగ్యులరైజ్‌చేసే అధికారం డెప్యూటి కలెక్టరుకు యివ్వబడింది, కాని, రీజినల్ కమిటీకి యీ బిల్లు వెళ్లినప్పుడు షిక్మీదారు యొక్క హక్కును అమ్మే విషయంలో కాకుండా, షిక్మీదారు పట్టాదారుగా కావలసిన కేసులు ఎన్నో వున్నాయి కనుక యీ బిల్లులో చూపించినట్లుగా నాలుగు సంవత్సరాలే కాకుండా—1968 ఫిబ్రవరితో 4 సంవత్సరములు అయిపోయాయి కాబట్టి—7 సంవత్సరములు పొడగించవలసిందని—అంటే ఆ నాలుగు సంవత్సరాలు కాక యింకొక మూడు సంవత్సరాలు యివ్వవలసిందిగాను, షిక్మీదారులు పట్టాదారులుగా అయ్యేందుకుగాను ఏర్పాటు చేయవలసిందని కొత్తగా ఇందులో ఒక క్లాజు పెట్టారు. అది ఆమోదయోగ్యమైనదే. ఇప్పుడుమనముందున్న బిల్లులో రెండు భాగాలున్నాయి. ఒకటి, ఇదివరకు షిక్మీదారుగావుండి పట్టాదారు సర్టిఫికేటు పొందనివారికి పట్టాదారు సర్టిఫికేటు పొందడానికి యింకా మూడు సంవత్సరాలకాలం ఎక్కువ చేయడం, రెండవది, 1964వ సంవత్సరానికి పూర్వం ఎవరైనా షిక్మీదారు తన హక్కును అమ్మినట్లయితే ఆ కొన్నతను డబ్బును చెల్లించివున్నట్లయితే దానిని రెగ్యులరైజ్ చేయడం, ఈ సందర్భంలో నేను కొంత ఇన్‌ఫరమేషను సభకు యివ్వవలసిన అవసరం వున్నది. 1964 వ సంవత్సరంలో ఒక కొత్త క్లాజు యీ బిల్లులో—రెవిన్యూ ఆక్టులో తీసుకురాబడింది. ఆసామీ షిక్మీదారు సర్టిఫికేటు సంపాదించుకొని అంటే టెనెంట్ ఎట్ విల్—12 సంవత్సరాలకాలం పాటు అతని స్వాధీనంలో భూమి వుంటూ; హక్కును సంపాదించుకున్నాడో అతనికీ షిక్మీదారీ సర్టిఫికేటు యివ్వవలసింది అనివుంది. షిక్మీదారు సర్టిఫికేటు పొందినవారు పట్టాదారులుగా కావడానికి కూడ ఒక డిక్లరేషను చేయబడింది. తెలంగాణా టెనెన్సీ అండ్ అగ్రికల్చరల్

లాండ్స్ ఆక్టులోని 38—ఈ క్రింద ప్రొటెక్టెడ్ టెనెంట్స్ అందరూ కూడా పట్టాదారులుగా అవుతారన్న షిక్మీదారులుకూడా పట్టాదారులుగా అవుతారని డిక్లరేషను చేయబడింది. దానిక్రింద కొంత ప్రొసీజరు ఏర్పాటు చేయబడింది. దానికి ఆర్. డి. ఓ. దగ్గర దరఖాస్తు పెట్టుకున్నట్లయితే ఆయన ఆ దరఖాస్తు తీసుకొని అతను చెల్లిస్తున్న కౌలు, ఆ భూమియొక్క శిస్తు—యీ రెండింటి భేదానికి 8 రేట్లకు తగకుండా, 10 రేట్లకు మించకుండా ఆ విలువకట్టి దానిని మూడు సంవత్సరాలలో చెల్లించేటట్లుగా ఏర్పాటు చేసి పట్టాదారు చేయవలసిందని, పట్టాదారు సర్టిఫికేటు యివ్వవలసిందనీ ఒక శాసనం చేయబడింది, 64లో. అయితే, ఒక సంవత్సరం కాలమే యివ్వబడింది. 65వ సంవత్సరంలో ఆ ఒక్క సంవత్సరం కాలం సరిపోలేదు కనుక యింకొక మూడు సంవత్సరాలు పెంచవలసిందిగా అప్పుడు వారు నిర్ణయం చేశారు. ఫిబ్రవరి 68 కి ఆ కాలం అయిపోయింది. ఈ కాలంలో 16.308 మందికి షిక్మీదారు సర్టిఫికేట్సు యివ్వబడ్డాయి. అందులో 10.067 మంది పట్టాదారు సర్టిఫికేటు పొందారు. ఇంకా 6,236 మంది ఇంకా పట్టాదారు సర్టిఫికేటు పొందవలసి వున్నది. ఇప్పుడు మొత్తం లెక్క వేస్తే 10 వేలు పోగా డిప్యూటీ కలెక్టరుగారు పరిశీలన చేసి నోటీసులు ఇచ్చినవి 5 వేలున్నాయి. మొత్తం 21 వేలైతే 10 వేల మందికి పట్టాదారుల సర్టిఫికెట్లు దొరికాయి, 5 వేల మందికి దొరుకుతున్నాయి. ఇంకా 6 వేల మందికి దొరకవలసి ఉంది. ఇంకా ఎవరైనా ఉంటే దరఖాస్తు పెట్టుకోడానికి ఏ షిక్మీదారులైనా సర్టిఫికెటు దొరక్కపోతే ఇంకా మూడు సంవత్సరాలలో దరఖాస్తు పెట్టుకోవచ్చునని అవకాశం ఇవ్వబడింది. పట్టాదారు సర్టిఫికేట్లు దొరికిన తరువాత భూములు అమ్ముకోడం అనేది తెలంగాణా అగ్రికల్చరు లాండ్స్ ఆక్టు సెక్షన్ 47 కు లోబడి చేయవలసి ఉంటుంది. 1964 లో ఈ అమెంటుమెంటు రాకపూర్వమే షిక్మీదారు తన హక్కును ఎవరికయినా అమ్మితే—ఆ విధంగా రెండు మూడు చేతులు దాటాయి కనుక ఈ రకంగా ఎన్నో ట్రాన్సాక్షన్స్ జరిగాయి కనుక వాటిని రిగ్యులరైజ్ చేయాలనే భావంతో వారు ఇప్పుడు దరఖాస్తు పెట్టుకుంటే అవి రిగ్యులరైజ్ చేయడం జరుగుతుంది. ఒరిజనల్ పట్టాదారుకు రావలసిన మూల్యం అందిందా, లేదా అనేది వెరిఫై చేయడం, సర్టిఫికేటు ఇవ్వడం. ఒక వేళ ఏ పట్టాదారుకైనా మూల్యం అందకపోతే ఒక్క సంవత్సరంలోపల ఆర్. డి. వోకు దరఖాస్తు పెట్టుకోవచ్చును. దానిని ప్రభుత్వం వసూలుచేసి ఇవ్వాలి. అతనివద్ద డబ్బు లేకపోతే ల్యాండ్ రివెన్యూ ఎరియర్స్ క్రింద భూమి అమ్మడమో ఏదైనాచేసి డబ్బు ఇవ్వాలి. పట్టాదారు హక్కు కాపాడడం, షిక్మీదారు హక్కును కాపాడడం. ఇంతకు ముందు జరిగిన ట్రాన్సాక్షన్లు రిగ్యులరైజ్ చేయడం ఈ బిల్లులోని విషయం. రీజినల్ కమిటీవారు సమగ్రంగా పరిశీలనచేసి సబ్ కమిటీ ఏర్పాటుచేసి ఇందులో కొన్ని మార్పులు తీసుకువచ్చారు. అవి చాలా ఉచితమైనవి. ప్రభుత్వం వాటిని ఒప్పుకుంటోంది. ఇప్పుడు ఈ బిల్లు సభవారిముందు ఉన్నది.

Sri G. Siviah :—Sir, what about the prices of the lands.

Sri V. B. Raju :—The compensation is 8 times minimum and 10 times, maximum, The difference between the rent of the land which the asami was paying and the land revenue is taken into consideration Supposing he was paying rent of Rs. 15 and the land revenue is Rs. 2. The difference is Rs. 13 So the R. D. O. is given a direction to fix up the rate at 8 times, minimum or 10 times maximum i.e., 13 × 8 is the minimum and 13 × 10 will be the maximum to be paid to the original pattedar.

Mr. Speaker :— The question is :

"That the Andhra Pradesh (Telangana Area) Land Revenue (Amendment) Bill, 1968 as reported by the Regional Committee be read a second time."

The motion was adopted.

Clause 2.

Mr. Speaker :—The question is :

"That clause 2 do stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clause 2 was added to the Bill.

Clause 3.

Sri Vavilala Gopalakrishnayya :—Sir, I beg to move that in sub-clause 5 delete the words :

"Require the transferee to deposit in the office of the Deputy Collector an amount equal to the registration fees and the stamp duty that would have been payable had the transfer been effected by a registered document in accordance with the provisions of the Indian Registration Act, 1908. On the deposit of such amount".

Mr. Speaker :—Amendment moved.

శ్రీ వి. బి. రాజు :—హక్కు ఇస్తూంటే రిజిస్ట్రేషన్ ఫీజు లేకుండా ఎట్లా ?

Sri Vavilala Gopalakrishnayya :—Require the transferee to deposit in the office of the Deputy Collector an amount equal to the registration fees and the stamp duty that would have been payable had the transfer been effected by a registered document in accordance with the provisions of the Indian Registration Act, 1908. On the deposit of such amount." అనే మాట తీసివేయాలి.

Then the clause would be :

"The Deputy Collector shall after satisfying himself that the price payable to the former pattedar referred in sub-section (2) has been paid or has been deposited within such time and in such manner as may be prescribed, the Deputy Collector shall issue a certificate in the prescribed form to the transferee declaring him as pattedar of that land and such certificate shall, notwithstanding anything in the Indian Registration Act, 1908, be conclusive evidence of such transfer."

నా పాయింట్ ఏమిటంటే రిజిస్ట్రేషన్ జరగడంలేదు. జరిగితే రిజిస్ట్రేషన్ ఫీజ్ చెల్లించడం న్యాయం. ట్రాన్సాక్షన్ డిప్యూటీ కలెక్టరు చేస్తాడు. రిజిస్ట్రేషన్ ఫీజ్ చెల్లించాలని ఎట్లా అంటారు? అది ఇల్లీగల్. రిజిస్ట్రారు ఆఫీసులో రిజిష్టర్ చేయించి ఇప్పిస్తే చెల్లించడానికి అభ్యంతరం లేదు. ప్రభుత్వానికి డబ్బు రాలేదని రిజిస్ట్రేషన్ ఆక్టును నెట్టి పారవేసి దానికి సంబంధం లేకుండా ఆ ఆక్టు క్రింద రావలసిన డబ్బును ఎందుకు ఇవ్వాలి? తక్కిన వాటికి దీనికి తేడా ఉంది. కాసరపాజీల తగాదా వచ్చినప్పుడు డబ్బు కావాలన్నారంటే అది వేరు. ఇది రిజిస్ట్రేషన్ కాదు. పట్టా ట్రాన్స్‌ఫర్ మాత్రమే. రివిన్యూగా దీనిని మారుస్తున్నారు. రిజిస్ట్రేషన్ కావాలంటే దానికి డబ్బు కట్టాలనండి. ఉదాహరణకు ఆంధ్ర ఏరియాలో జమీందారీ అబాలిషన్ ఆక్టు ఉన్నది. జమీందారు నుంచి రైతుకు పొలం వచ్చినప్పుడు సెటిల్మెంటు ఆఫీసరు ఇంత పొలం అని వ్రాసి ఇస్తే సరిపోయింది. There is no question of Stamp duty at all. రివిన్యూ అడ్జస్టుమెంటు అది. రిజిస్ట్రేషన్ ఫీజ్ క్రింద కట్టడం చాలా ఇంప్రొప్రైటీ అవుతుంది. దీనిని ఫండమెంటలుగా అపోజ్ చేయాలి.

Sri V. B. Raju :— Sir, this is as good as registration. కొనుక్కున్నాడు. డబ్బు యిచ్చాడు. అనుభవిస్తున్నాడు. దీనిని రెగ్యులరైజ్ చేయాలి. లేకపోతే టైటిల్ లేదు. టైటిల్ క్రియేట్ చేయాలి. ఈ శాసనం ద్వారా అతనికి టైటిల్ ఇస్తున్నాము. It is as good as registration. Sir, there is a parallel. There is one famous 50 (B) in Telangana Agricultural Tenancy Land Act. సెక్షన్ 50–బి లో కూడా అప్లై చేసాము. 1961 కు పూర్వం తహసిల్దారు పర్మిషన్ లేకుండా ఉన్న ట్రాన్సాక్షన్లన్నీ కన్సిడరేషను ఇచ్చినామని ప్రూఫ్ ఇచ్చిన తరువాత రిజిస్ట్రేషన్ ఫీజ్ ఇస్తే వాలిడ్ అన్నాము. దీనివల్ల మరల రిజిష్ట్రారు ఆఫీసుకు వెళ్లే బాధ తప్పుతుంది. ఏదైనా గవర్నమెంటు అకౌంటులోనికి పోయేదే. మరల బాధ పెట్టడం ఎందుకు అని ఉద్దేశం.

ఒక గౌరవసభ్యుడు :—స్టాంపు ఆక్టుకు రిజిస్ట్రేషన్ ఆక్టుకు రిపగ్నెంటు కాదా?

శ్రీ వి. బి. రాజు :—ఏమీ రాదు. లా డిపార్టుమెంటులో విచారించే చేసారు. If it is a legal point, actually it will be debated at a different place. Now, it is only to the advantage of the actual purchaser.

ఒక గౌరవసభ్యుడు :—ఇక్కడ చేయడంవల్ల మరొకచోట నష్టం వస్తుందేమో.

శ్రీ వి. బి. రాజు :—ఏమీ రాదు. అవన్నీ వాలిడ్.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—దీనికి ఉండే సాన్‌క్టిటీ చెప్పండి. ప్రాపర్టీ రిజిష్టర్ చేయకుండా ఎట్లా వసూలు చేస్తారు ?

Sri V. B. Raju :— Sir, from the angle of law, it is perfectly valid.

Sri Vavilala Gopalakrishnayya :—No, no. It is not the question of law I am asking. It is a question of propriety, I am asking.

Sri V. B. Raju :— There are only two things we are concerned with. One is Law and the other is policy.

Sri Vavilala Gopalakrishnayya :— It is neither.

Sri V.B. Raju :— The policy is that the actual purchaser who innocently purchased with all good faith, he paid the consideration, he is a poor man-whether poor or rich he has done what should be done and he shall not be deprived of the title. Therefore we are making an arrangement to confer the title on him. That is the policy. Law, it is perfectly valid.

Mr. Speaker :— The question is

"In sub-clause 5, delete the words : "require the transferee to deposit in the Office of the Deputy Collector an amount equal to the registration fees and the stamp duty that would have been payable had the transfer been effected by a registered document in accordance with the provisions of the Indian Registration Act, 1908. on the deposit of such amount".

The amendment was negatived.

Mr. Speaker :—The question is :

That clause 3 do stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clause 3 was added to the Bill.

Clause 1, Enacting Formula and Long title is.

Mr. Speaker :— The question.

"That Clause 1, Enacting Formula and Long title do stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Sri V. B. Raju :— I beg to move

that the Andhra Pradesh '(Telangana Area) Land Revenue (Amendment) Bill, 1968 be read a third time.

Mr. Speaker :— Motion moved.

శ్రీ సి హెచ్. రాజేశ్వరరావు :— అధ్యక్షా. ఈ సవరణ బిల్లును తెలంగాణా రీజియనల్ కమిటీ కూడా చర్చించి అమోదించి ఉపయోగకరంగా ఉన్నదనే విధముగా తీర్మానం చేయడం జరిగింది. ప్రభుత్వమువారు అంగీకరించినారు. ఈ బిల్లులో ముఖ్యమైన అంశము తీసుకున్నటువంటి, అధికారాలను భూములను ఎవరికైతే సంక్రమింపచేయాలనుకున్నారో అందుకు అవసరమైన కార్యక్రమాన్ని ప్రభుత్వం యొక్క సిబ్బంది సక్రమంగా నిర్వహించాలి. ఆ విధముగా నిర్వహించజాలక పోవడంవల్లనే యిలాంటి చట్టం ఉంది. దానిని ఉపయోగించి సౌకర్యం కలిగించాలని విస్మరించడంవల్లనే తెలంగాణా కమిటీ దీనిని తప్పనిసరిగా ఆచరించాలని చెప్పడం జరిగింది. మూరుమూల ప్రజలకు దీనివల్ల ప్రయోజనాలు సంక్రమింపచేయడానికి కృషి చేయకపోతే

విస్మరిస్తే ఎన్ని చట్టాలు చేసినప్పటికి తిరిగి మూడు సంవత్సరాలు పొడిగించవలసిన పరిస్థితి రావచ్చు. ఈ సందర్భంలో రివిన్యూ మినిష్టరుగారు ఖచ్చితమైన చర్యలు ఆచరణలో పెట్టి వచ్చే కాలపరిమితిలో యీ సమస్య పరిష్కారం మవుతుందని గ్యారంటీ యివ్వాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ వి. బి. రాజు : — అధ్యక్షా ! అసలు యీ చట్టంలో పెట్టినటువంటి పీరియడు ఒక సంవత్సరం కాని నాలుగు సంవత్సరాలు గాని it is only to create a sense of urgency in the administration. సువో మోటు డిప్యూటీ కలెక్టరు చర్య తీసుకొనడానికి ఆటంకం రాదు. ఇట్ యీజ్ ఎ కంటిన్యువస్ ప్రాసెస్. ఏదయినా 7 సంవత్సరాలయిన తరువాత చేయకూడదని ఎక్కడ ఉంది ? I think the hon. Member would agree with me that there is no obstacle in the way of the R.D.O. to take a case *suo moto* and give a pattedar certificate or to regularise the transaction. I assure the hon. Member and the House that proper precautions will be taken to expedite the matters and see that things are done.

Mr. Speaker :—The question is :

"That the Andhra Pradesh (Telangana Area) Land Revenue (Amendment) Bill, 1968 be read a third time.

The motion was adopted.

The Andhra Pradesh (Telangana Area) Tenancy and Agricultural Lands (Amendment) Bill, 1968.

Sri V. B. Raju :—Sir, I beg to move :

"That the Andhra Pradesh (Telangana area) Tenancy and Agricultural Lands (Amendment) Bill, 1968 as reported by the Regional Committee be read a second time."

Mr. Speaker :—Motion moved.

శ్రీ వి. బి. రాజు :—అధ్యక్షా. రీజియనలు కమిటీవారు యీ బిల్లులో యేమీ కూడా మార్పు చేయలేదు. ఏ విధముగా పంపించామో అది సక్రమంగా ఉందని మళ్లా రిపోర్టు ద్వారా పంపించారు. ఇందులో చిన్న విషయం మొట్టమొదట బిల్లు ప్రవేశపెట్టినప్పుడే మనవిచేశాను. Section 43 of the A. P. Tenancy and Agricultural Lands Act enables the protected tenant to mortgage or create a charge on his interest in the land in favour of the Government in consideration of loans advanced to him by the Government. ఇదివరకే 43 సెక్షనులో ప్రభుత్వం దగ్గర దీనిని మార్టుగేజి చేసి అప్పు తీసుకొనడానికి అవకాశం ఉంది. ఇప్పుడు చేయబోయేది లాండు మార్టుగేజి బ్యాంకుగాని కోఆపరేటివు సొసైటీగాని యితర ఏదయినా ఫైనాన్సు యినిస్టిట్యూషను వీటి దగ్గర కూడా కుదువ పెట్టి అప్పు తీసుకొనడానికి ఏర్పాటు చేస్తున్నాము. It is a progressive measure in favour of actually the poor protected tenant and there shall be no objection for this. I request that this Bill may be considered for the econd time.

శ్రీ కె. రామనాధం :—అధ్యక్షా, ఈ బిల్లును గురించి వేరే చెప్పవలసినది ఏమీ లేదు. నిజంగా ప్రభుత్వం యీ అవకాశాన్ని ప్రొటెక్టెడ్ టెనెంట్సుకి కలిగించడం చాలా అభినందించవలసిన విషయం. గవర్నమెంటు పరంగా దొరికే అప్పులే కాకుండా యితర విధముగా అప్పులు దొరకడానికి అవకాశం ప్రొటెక్టెడ్ టెనెంట్సుకి కలుగజేసినందుకు మేము బలపరుస్తున్నాను. ప్రొటెక్టెడ్ టెనెంట్సుయొక్క రిజిస్టరు లోపభూయిష్టంగా ఉంది. అటువంటివి ప్రభుత్వం దృష్టిలో తీసుకుని సవరించి అప్‌టుడేట్ చేసి అటువంటి రక్షిత కౌలుదారులకు యీ అవకాశాన్ని కలుగజేస్తే చాలా బాగుంటుందని భావిస్తున్నాను. దీనిని సపోర్టు చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :—అసలు అమెండుమెంటు మంచి ఉద్దేశ్యముతోనే తెచ్చారు. ఈ చట్టం ఎంత మంచి ఉద్దేశ్యము కలిగి ఉన్నప్పటికి అమలులో చాలా ఘోరంగా ఉన్నది. ఇదివరకు రక్షిత కౌలుదారులకు భూమిపైన ఉన్నటువంటి యాజమాన్యం దక్కకుండా బేదఖలు చేసి ఎక్కడిదక్కడ అయిన తరువాత లెజిస్లేషను పాసు చేసి మంచిగా చక్కగా పెట్టుకుని సంతోషపడడానికి ఉపయోగపడుతుందని భావిస్తున్నాను. ఎందుకంటే 38 ।ఇ। ప్రకటించారు. ఆగస్టు 15 నుంచి యింప్లిమెంటు అయినదన్నారు. కాని యిప్పటికీ బేదఖలు చేసి సరెండరు చేయించుకోవడం ఒక వైపున సాగిపోతున్నది. అట్లాగే చట్టం ఉద్దేశ్యము సంతోషించడానికి పనికి రావచ్చును. దానివల్ల ఫలితం దక్కిందా అని చూడడం లేదు. గవర్నమెంటుకి ఒక జబ్బు ఉన్నది. డబ్బు యెంత ఖర్చు పెట్టామనే చూస్తున్నారు, కాని ఎంత ఫలితం సాధించామని చూడడం లేదు. చట్టంద్వారా వచ్చే హక్కు దక్కే పరిస్థితి లేకపోతే ప్రయోజనం లేదు. ఒకవైపు బేదఖలు సాగుతున్నాయి. అటువంటివి లెక్కలు తీయించి రక్షిత కౌలుదారులకు రక్షణ కలుగజేయడం చాలా ముఖ్యం. అది లేకుండా చట్టాలు తేవడంవల్ల ఉపయోగం లేదు. ఇప్పటికైనా ప్రభుత్వం ఆ పని చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య :—అధ్యక్షా, ఇది చాలా సదుద్దేశ్యముతో తీసుకు రాబడినటువంటి బిల్లు. ముఖ్యంగా రక్షిత కౌలుదారులకు సహకార సంఘాలలోను భూమి తనఖా బ్యాంకులనుండి గాని యితర విధాల తక్కావి లోన్సు తెచ్చుకొనడానికి అవకాశం కల్పిస్తున్నారు. అయితే యిది ఒక తెలంగాణా ప్రాంతానికి మాత్రమే వర్తిస్తుంది. ఆంధ్ర ప్రాంతంలో బంజరు భూములను పేదవారికి పంచాలనే నిర్ణయాన్ని ఆధారం చేసుకుని కొన్ని లక్షల ఎకరాలు బంజరు భూములు పేదవారికి పంపకం చేశారు. ఇందులో కొన్ని బంజరు భూములను ఉచితంగా పంపకం చేశారు. కొన్ని బంజరు భూములను వెలకు ఎకరానికి 250 రూపాయలు 20 సంవత్సరాలలో చెల్లించే పద్ధతి మీద యిచ్చారు. ఐతే యిప్పుడు చిక్కు ఏమిటంటే యీ బంజరు భూములన్నీ బీదవారి చేతులనుంచి క్రమంగా జారిపోతున్నాయి. వాస్తవానికి సంపూర్ణమైన హక్కు లేదు. బి ఫారం లేనందున ప్రభుత్వం ఏలాంటి పరపతి సౌకర్యం కలిగించడం లేదు. బి ఫారంలో లేదు కనుక సహకార సంఘాలు నిరాకరిస్తున్నాయి. ఇరిగేషను డెవలప్మెంటు ఫండ్సునుండి అప్పు తీసుకుందా

మనుకున్నా. భూమి తనఖా బ్యాంకునుండి తీసుకుందామన్నా నిరాకరిస్తున్నారు. తహసీల్దారు కూడా తక్కావీ రుణాలు యివ్వడం లేదు. ఆ విధముగా ప్రభుత్వం నుంచి వచ్చే రుణ సహాయం లేదు. సరియైన పరపతి సహాయం లేకుండా బంజరు భూములను పొందినవారు సేద్యము చేసుకొనడానికి సావకాశం లేదు. సహాయం అందే సమయానికి చేతులు మారిపోయే ప్రమాదం సంభవిస్తున్నది. ఈ విషయం గురించి ప్రభుత్వానికి వ్రాయడం జరిగింది. లాండుమార్టుగేజ్ బ్యాంకులకు ఇనస్ట్రక్షన్సు యిస్తున్నాం. కోఆపరేటివు సొసైటీస్‌కి ఇనస్ట్రక్షన్సు ఇస్తున్నామని పంపించారు. కాని ఎవరు ఖాతరు చేస్తారు. ఎప్పుడైతే బి ఫారంలో సంపూర్ణమయిన హక్కు లేదో అటువంటి సంపూర్ణమయిన హక్కు కలిగించినంత వరకు వారికి అప్పులు దొరకవు. వారికి లాండు మార్టుగేజి బ్యాంకు నుంచి సావకాశం కల్పించడానికి ఏదయినా మార్గం ఆలోచించ వలసినదని రివిన్యూ మంత్రిగారిని అర్థిస్తున్నాను.

శ్రీ టి. సత్యనారాయణ :—అధ్యక్షా, ఈ బిల్లును నేను హృదయపూర్వకంగా బలపరుస్తున్నాను. అయితే రామనాథంగారు చెప్పినట్లు టెనన్సి రిజిష్టరు లోపభూయిష్టంగా వుంది. కొంత మంది టెనన్సి రిజిష్టరులో వుండి కూడా భూమి మీద స్వాధీనం కలిగిలేరు. అలాటివారి స్థితి ఏమిటనేది ప్రశ్న. సామాన్యంగా టెనన్సి యాక్టులో ఏమి వున్నదో తెలియక భూమి నుండి కదిలిస్తేనే అర్థమయ్యే ప్రజలు చాలా మంది వున్నారు. అలాంటి వారికి రక్షణ ఏమిటి అనేది ప్రశ్న. "గాఫిల్‌కు ఖానూన్ కిస్తరఫ్ మదత్ కర్తా?" అటువంటి వారికి ఏ మాత్రం సహాయం చేస్తారనేది నా ప్రశ్న.

శ్రీ వి. బి. రాజు :—అధ్యక్షా, ఈ బిల్లులో వున్న విషయాన్ని సంపూర్ణంగా ఆమోదిస్తూ యింకా ప్రభుత్వం తీసికోవలసిన చర్యల గురించి గౌరవసభ్యులు చెప్పారు. ప్రొటెక్టెడ్ టెనెంట్స్ లిస్టు విషయంలో up to date అనే ప్రశ్న లేదు. అది అయినది లిస్టు ఎంతో, ఎవరో, ఎవరి పేర వుండాలో అదంతా up to date అనే question లేదు. ఆ list అయినది ప్రొటెక్టెడ్ టెనెంట్స్ ఆంధ్ర ఏరియాలో లేదు.

శ్రీ కె. రామనాథం :—ప్రొటెక్టెడ్ టెనెంట్ అయి వుండి కూడా రిజిష్టరులో రాని కేసులు చాలా వున్నాయి. .

శ్రీ వి. బి. రాజు :—1950 లో శాసనం వస్తే ఇప్పుడు 1968 అంటే ఈ 18 సంవత్సరాల్లో తెలంగాణాలో 3 లక్షల మంది ప్రొటెక్టెడ్ టెనెంట్స్ వున్నారు. వారంతా పట్టేదార్లు అవుతారని చెప్పాము. ఎవార్డ్ ఇచ్చి వారు ఎంత డబ్బు చెల్లించాలి. ఎన్ని Instalments Certificate ఇవ్వటం ఇదంతా జరుగుతున్నది.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—అంటే లీగల్‌గా ప్రొటెక్టెడ్ టెనెంట్ కాలేదన్నమాట.

శ్రీ వి. బి. రాజు :—Legal గా they are protected tenants. పట్టేదార్స్ నేను చెప్పేది. Protected tenant కు 6 % of the land under his possession. He has a right. 40% is the right of the pattedar. 60% హక్కు భూమి అతను మార్టిగేజ్ చేయగలడు. మొత్తం 100% కాదు. 60% హక్కు ఏది వున్నదో దానిని దృష్టిలో పెట్టుకొని అతని స్వంత భూమి కలుపుకొని ఒక family holding కి మించకుండా అతనికి పట్టా చేయాలని ప్రభుత్వం declaration చేసింది. అది అయినది. అంత భూమికి పట్టేదారు అవుతాడు అతనికి రెండు స్టేటస్‌లు వస్తాయి. As a pattadar he becomes a protected tenant. For the remaining land, he continues to be the protected tenant. భూఖామందు—land lord ఎవరైతేవున్నాడో అతను ఆ భూమిని అమ్మదలచు కొన్నప్పుడు ముందు ఇతనికిఆఫర్ ఇవ్వాలి. అతను రెఫ్యూజ్‌చేస్తే ఇతరులకుఅమ్మాలి. అమ్మగా వచ్చిన మూల్యంలో 60% ఇతనికి వస్తుంది. ఈ బిల్లునోవున్న విషయం ఏమిటంటే ప్రొటెక్టెడ్ టెనెంట్‌కు ఆ భూమిలో ఏమి హక్కువున్నదో ఆ భూమిని ఇదివరకు గవర్నమెంటుకు మార్టిగేజ్‌చేసి డబ్బు తీసికోటానికి అవకాశం వుంది. ఇప్పుడు కోపరేటివ్ లాండ్ మార్టిగేజ్ బ్యాంక్సు, కోపరేటివ్ బ్యాంక్స్, ఇతర ఫైనాన్షియల్ ఇన్‌స్టిట్యూషన్స్ దగ్గర మార్టిగేజ్ చేసుకొని అప్పు తీసికోవచ్చు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—అతనికివున్న family holding కాకుండా మిగిలిన దానిలో 60% మీద మార్టిగేజ్ చేసుకోవచ్చునా ?

శ్రీ వి. బి. రాజు :—ఏ భూమికి అయితే protected tanant గా వున్నాడో ఆ హక్కులో గవర్నమెంటు దగ్గర మార్టిగేజ్‌కి పెట్టి డబ్బు తీసుకోవచ్చునని వుంది. ఇప్పుడు ఇతర money lending institutions దగ్గరకూడా పెట్టుకొనే అధికారం వుంది.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—Private lender కు వీలులేదన్న మాట. Private banks వస్తాయా ?

శ్రీ వి. బి. రాజు :—ప్రైవేటు లెండర్‌కు లేదు. Other institution అని వుంది. Institution means-of course individual may not come under the institution. That is the intention also.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—Private banks వస్తాయా ?

శ్రీ వి. బి. రాజు :—Banks will come. I think so, ఇక చర్చలలో వచ్చింది ఎవరినైనా బేదఖలు చేయటానికి వీలులేదు. ఎక్కడైనా చేస్తున్నారంటే అక్రమంగా చేస్తున్నట్లు, దౌర్జన్యంగా చేస్తున్నట్లు. అటువంటి వాటిని రెవెన్యూ డిపార్టుమెంటు దృష్టికి తీసుకురావాలి.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—50 సంవత్సరాలనుండి వున్నవారిని బేదఖలు చేస్తున్నారు.

శ్రీ వి. బి. రాజు :—వారి రక్షణకోసం శాసనం చేస్తున్నాము. దానివల్ల వారు సంపూర్ణంగా లాభం పొందాలి. లాభం పొందలేకపోతున్నారంటే వారు బలహీనులు. చదువురానివారు. M.L.A. లు జాగ్రత్తగా చూచి వారికి వివరంగా చెప్పాలి. తెలంగాణాలో పేదప్రజలకు సంపూర్ణమైన ప్రొటెక్షన్ కల్పించాము. శాసనంద్వారా చేయవలసింది ఏమీలేదు. ఎవరిపేర్లు list లో వున్నాయో వారందరూ పట్టేదార్లు అని declare చేశాము. వారి భూమి లాక్కుంటే అది ఇన్‌వాలిడ్ అవుతుంది. మనం వారికి right కల్పిస్తున్నాము.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—అటువంటి కేసు మీ దృష్టికి తీసుకువచ్చాను. మీరు ఏమి action తీసికొన్నారు ? హక్కుదార్లు అయిపుండి పట్టాలు అయినప్పటికీ లాక్కున్నారు.

శ్రీ వి. బి. రాజు :—మినిష్టరుగా వుండి స్వయంగా విచారణ చేయడం, కలెక్టర్లు, తహసీల్దార్లద్వారా చేయిస్తాడు. మినిష్టరు కరణం పనిచేయడం. ఎంత చేసినా చిన్నలోపాలు వస్తూనే వుంటాయి. సవరించుకొంటూ పోవాలి. 38 'A' క్రింద డిక్లేర్ చేయబడ్డవారు పట్టేదార్లు కావాలనే కార్యక్రమం జరుగుతుంది. Upto date చేసే list ఏమీలేదు. List వుంది. ఎక్కడైనా వేదశలు అయితే అది ప్రభుత్వదృష్టికి తీసుకువస్తే వారి పొజిషను రిస్టోర్ చేయబడుతుంది. కోటయ్యగారు చెప్పిన బంజరు భూముల విషయానికి దానికి సంబంధంలేదు. అయినా వారు చెప్పిన ఇబ్బందులు పరిశీలిస్తాము.

శ్రీ కె. శాంతయ్య (పాలేర్) :—తెలంగాణాలో బవుల్తా ఇనాం భూములు ఒక్కవిపేరనే వుంటున్నాయి. దానిక్రింద చాలామంది ఇస్తేదార్లు వున్నారు. వారిని కూడా టెనెంట్స్‌గా గుర్తించి ఇనాం పట్టాలకు పట్టేదార్లుగా చేసే అవకాశంవున్నదా ? వీరిని ఇనాందార్లుగా గుర్తించకముందే వీరు తక్కువధరకు విక్రయించుకున్నారు. దానిని ప్రభుత్వం గుర్తించి పట్టా చేసేముందు బల్వత్ ఇనాందారును పట్టేదారుగా చేసే బదులు ఇస్పేదార్లందరకు పట్టాలు చేసే అవకాశం కల్పిస్తారా ?

శ్రీ పి. పిచ్చయ్య :—అధ్యక్షా, తెలంగాణా ప్రాంతంలో tenancy భూములు చాల వున్నాయి. పెద్దపెద్ద భూస్వాములు టెనెంట్లకు యిచ్చినటువంటి భూములకు దొంగ్లు వాటికి పోటీ జరిగి, ఆ పట్టాలు అమలు జరుగకుండా వుంటున్నాయి. భూస్వాములకు డబ్బులు కట్టికూడా పట్టాలు అమలుకాకుండా వున్నటువంటివి కూడా వున్నాయి. ఆ విధంగా డబ్బు కట్టినవారికి, టెనెంట్లకు ఆ భూస్వాములతోని ఆమోదం (ఏర్పాటు చేసినట్లయితే) పొందినట్లయితే వాళ్ల పూర్తిగా నూటికి నూరు పాళ్లూ లోన్సు తీసుకొనే ఏర్పాట్లను యిందులో చేర్చడానికి వీలుంటుందా అని నేను అడుగుతున్నాను. అంటే డబ్బు కట్టినాకూడా పట్టాలు జమాబందీలో ఆవి అమలు కాకుండా వున్నటువంటి వాటికి సంబంధించిన టెనెంట్లెవరైతే వున్నారో వారు, ఆ భూస్వాములయొక్క ఆమోదం యిప్పించుకుంటే వాండ్లకు నూటికి నూరుపాళ్ల లోన్సు, యిచ్చేదానికి కూడా అవకాశం వుంటుందా అని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ వి. బి. రాజు :—అధ్యక్షా, పిచ్చయ్యగారు సెలవిచ్చినదంతా అది Inam Abolition Act క్రింద వుండేటటువంటి బలవత్తాదార్స్. inamdars కు సంబంధించినవన్నీకూడ ఈ Inam Abolition Act క్రింద rules కూడ తయారైనాయి. ఈ విషయం ప్రత్యేకంగా దీనిక్రింద పరీక్ష చేయబడుతుంది. ఇప్పుడికక్కడ భూస్వామీ ఒప్పుకున్నట్లయితే ఈ కౌలుదారులకు నూటికి నూరుపాళ్ళు అప్పు యివ్వబడుతుందని,—భూస్వామి ఒప్పుకుంటే అసలు భూమినే అమ్మినా అమ్మవచ్చుకదా. భూస్వామి ఒప్పుకున్నట్లయితే he can actually alienate the land, he can transfer the land అమ్మడానికి అవకాశం వుంది. అతను కొంటానికికూడా యితనికి eligibility వుంటే రావచ్చు.

శ్రీ పి. పిచ్చయ్య :—అవి అమలు కాలేదు. జమాబందీలో రావడంలేదండి.

శ్రీ వి. బి. రాజు :—అవి administrative matters—దీనికి సంబంధించి నంతవరకు ఎవరికీ ఏమిన్నీ అభ్యంతరం లేదు.

శ్రీ డి. సత్యనారాయణ (చేవెళ్ళ) :—Tenancy Register లో వుండి స్వాధీనంలో లేకుండా ఖాస్రాపాణీ 1954-55 లో అయినది. ఖాస్రాపాణీలు అప్పటి నుంచి యిప్పటివరకూ కూడా వేరే వారి స్వాధీనంలో వున్నాయి. ఖాస్రాపాణీ అప్పటినుండీ ఇంకొక కౌలుదారు చేస్తున్నాడు. మరి అది ఆ పూర్వం సేద్యంచేస్తున్న tenancy హక్కుదారుకు దొరుకుతుందా? లేక ఖాస్రాపాణీ రికార్డులో నున్నవానికి దొరుకుతుందా? భూమిమటుకు ఖాస్రాపాణీలో వున్నవానికే స్వాధీంలో వున్నది.

శ్రీ వి. బి. రాజు :— ఇప్పుడు భూమి స్వాధీనంనుంచి పోయిందీ అంటే అతనికి క్రొత్తగా కౌలు చేసేదానికి హక్కు ఏమి దొరికింది? అతని entry ఏమిటి అసలు. అతని పేరున ఏముంది entry? అతనేమో protected tenant అని అతని పేరు admit అయివుంది. అంతాకూడా అతని possession పోయి యింకొకడు అనుభవిస్తున్నాడు. ఇంకొకడు అనుభవిస్తున్నప్పుడు అతను ఎవరినగ్గర్నుంచి తీసుకున్నాడు? ఎట్లా అతనికి title దొరికింది? He is always liable to be rejected. బేదఖల్ కావలసిన అవసరముంటుంది. క్రొత్తగా వచ్చినవాడుంటాడు ఎట్లా?

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ (అచ్చంపేట) :—అధ్యక్షా, ఈ తెలంగాణా టెనెన్సీ యాక్టులోని సెక్షను 103 ఈనాం భూములకు వర్తించునని వుంది. ఇప్పుడు మనం ఈనాములను రద్దుచేసేదానికొరకు Inam Abolition Act ను enforce చేస్తున్నాము. కాని ఆ సెక్షను వున్నందువల్ల ఆ భూములకు చాలా కాలంనుంచీ దున్నే రైతులకు, వారిని tenants గా గుర్తించి వారికి certificate లు యివ్వబడలేదు. ఇప్పుడు వారికి సర్టిఫికేట్లు యిప్పించే అవకాశం ఏదైనా వుందేమో మంత్రిగారు దయచేసి యిప్పించాలని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ వి. బి. రాజు :—ఇది యిప్పుడే మనవి చేశాను. Inam Abolition Act క్రింద rules కూడా issue చేసినాము. దాని క్రింద పట్టాలు దొరుకుతాయికదా.

M. Speaker :—The question is :

"That the Andhra Pradesh (Telangana Area) Tenancy and Agricultural Lands (Amendment) Bill, 1968, as reported by the Regional Committee, be read a second time."

The motion was adopted.

Clauses 2, 1, Enacting Formula & Long Title.

Mr. Speaker :—The question is.

"Clauses 2, 1, Enacting Formula and Long Title do stand part of the bill.

The motion was adopted.

Clauses 2, 1, Enacting Formula and Long Title were added to the Bill.

Sri V. B. Raju :— Sir, I beg to move:

"That the Andhra Pradesh (Telengana area) Tenency and Agricultural Lands (Amendment) Bill 1968 be read a third time."

Mr. Speaker—Motion moved.

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు ; —అధ్యక్షా, ఇప్పుడు మంత్రిగారు చెప్పినట్లు చాల ఉపయోగపడేటటువంటి సవరణను మనం చేసుకున్నాం. దానిని మనం ఆచరించు కోవలసిన అవసరం వున్నది, అది రక్షిత కౌలుదారుకు Land Mortgage Bank నుంచీ, యితర సంస్థలద్వారా ఋణం సంపాదించుకొనే హక్కును ఈ బిల్లుద్వారా మనం సంక్రమింపచేస్తున్నాము. ఆ హక్కు రక్షిత కౌలుదారుకు వున్నదనే విషయం యింతవరకూ అతనికి తెలియకపోవడంవల్లనూ, అంతేకాక భూస్వాములు తాము స్వయంగా Land Mortgage Bank నుంచి ఋణాలు తీసుకునేటప్పుడు తాము పట్టాదారులేకాబట్టి రక్షిత కౌలుదారు ప్రసక్తి లేకుండానే ఋణాలు భూములపైన తీసుకొనేటటువంటి కార్యక్రమాలు జరిగిపోతున్నాయి. అంతేకాదు కొన్ని సందర్భాలలో రక్షిత కౌలుదార్లు చెప్తున్నారు. మీ రక్షిత కౌలుదారీకి భంగం లేకుండా కాబట్టి మేము ఋణం తీసుకోవలసిన అవసరం ఉంది కాబట్టి మీకు అభ్యంతరం లేదనిచెప్పి, తహశీల్దారుగారి దృష్టికి అది వచ్చినప్పుడు అది యిబ్బందిగా వచ్చినప్పుడు తహశీల్దారు గారికి ఆ రక్షిత కౌలుదార్లువచ్చి "మాకు అభ్యంతరం లేదు, మాకేమీ అవసరం లేదు అనే విధంగా చేస్తామని అన్నారు. కొన్ని సందర్భాలలో రక్షిత కౌలుదార్ల కబ్జాలో లేని భూములగురించి రక్షిత కౌలుదారు వచ్చి నేను యిక్కడినుంచి elect అయినాను. నాకేమీ సంబంధం లేదు అని అతనిచేత తహశీల్దారుగారి ముందర వ్రాయించి ఈ పద్ధతులలో రక్షిత కౌలుదారులకున్నటువంటి 60 శాతం హక్కునుకూడా కుదించడానికి తొలగించడానికి ఘోరంగా, క్రమంగా అతనికేమీ హక్కు లేకుండా చేయడానికి, అతనికి తెలీకుండానే భూములపైన ఋణాలు తీసుకోడానికి భూస్వాముల కార్యక్రమం జరిగి పోతూవున్నది. ఈ విషయం తెలీదు. అందుకొరకు తహశీల్దారుగారు దీనిని ఆచరించేటప్పుడు ఏ పరిస్థితులలోనుకూడా రక్షిత కౌలుదారు భూమినుంచి తొలగించినట్లు కాని, వెంటనే Land Mortgag Bank కు ఏలాంటి certificate ఆయన ఇవ్వకూడదు. అందుచేత ఆ కౌలుదారు స్వయంగావచ్చి నేను భూమిపైన కబ్జా లేదని, evict అయి

పోయాను అని దాదాపు 38 years గడచిన తరువాత అతను చెప్పినా దానికి సావకాశం కూడా లేదు. కాబట్టి తహశీల్దారుగారు వారు ఆ విధంగా స్వయంగా చెప్పినప్పటికీ కూడా రక్షిత కౌలుదారుకు కబ్జా లేదని వాడు అంగీకరించినాడని, భూస్వామికి మీరు ఋణాలివ్వవచ్చుననే పద్ధతులలో ఎలాంటి Certificate Land Mortgage Banks కు యివ్వకూడదని ఆ విధంగా మీరు ఆదేశించినట్లయితే, ఈ విషయాన్ని ఈ సవరణ బిల్లులోని ఉద్దేశాన్ని ఎక్కువకింంటే యింకా ఎక్కువ ప్రచారంలోపెట్టి రక్షితకౌలుదార్లు దీనివల్ల వచ్చే లాభాన్ని పంచుకొనేవిధంగా ఈ వుద్దేశ్యాన్ని గిర్దావారీలద్వారా పటేల్ పట్వారీలద్వారా యింకా యితర village workers ద్వారాకూడా ప్రచారం చేయించి నట్లయితేనే ఈ సవరణయొక్క ప్రయోజనం ఏమైనా వుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ వి. బి. రాజు :—అధ్యక్షా, యిప్పుడు రాజేశ్వరరావుగారు తెలవిచ్చినది executive machinery దీనియొక్క spirit ని కాపాడానికి వాళ్లేమి చర్యలు తీసుకోవాలని నేను తప్పకుండా ఈ సందర్భంలో తహశీల్దారులకు ఏమి instructions యివ్వాలని సభ్యులు చెప్పినదానిని దృష్టిలో పెట్టుకొని ఆ executive machinary instructions యిచ్చేదానికి ప్రయత్నం చేస్తాము. ఇకపోతే ఎవరైనా కూడా law తెలుసుకోకుండా any financial institution or any money lender వాడికి ఎంత ఆ హక్కు వుందో హక్కును తెలుసుకోకుండా అప్పు అడిగినప్పుడు ఇచ్చేటట్లయితే they are the losers ultimately కనుక అతని 60 per cent అయితే ఎవరూ తీసివేయడానికి అవకాశం లేదు. తహశీల్దారు వ్రాసినా, ఏమి జరిగినప్పటికీ కూడా కాగితం వ్రాసి యిచ్చినంత మాత్రాన Land Mortgage Bank కు permission యిచ్చినంత మాత్రాన యితని 60 per cent హక్కు పోవడంలేదు. కాని యితని 60 per cent హక్కును assert చేసుకోలేకపోతున్నాడు — బలహీనుడు. బలహీనుడు యితను యిదంతా చేసుకోలేకపోతున్నాడు. ఇది సామాజిక విషయమనుకోండి. సమాజంలో ఈ వేళ బలహీనుడు తెలివితేటలు లేకపోవడం బట్టి కానివ్వండి, సంఘ బలం లేకపోవడంవల్ల కానివ్వండి అతను చేసుకోలేకపోతున్నాడు. కాని ఈ విషయంలో ఈ administrative machinery ఎంతవరకూ అతనిని educate చేయకల్గుతుంది, అనే విషయంలో నాకు యింకా clear idea లేదు. కాని తహశీల్దారులవద్ద మటుకు యిటువంటివేమైనా జరిగినట్లయితే అట్లా జరగకుండా యిందుల్లో తహశీల్దారుయొక్క interference వుండనే ఉండకూడదు. అసలు కౌలుదారు తన హక్కును వదలి పెట్టుకుంటున్నాడా లేదా, అది ఏ రకంగా చేసుకోవాలి ? Legal గా చేసుకోవాలి. కాని ఈ executive machinery అనవసరంగా వెళ్ళి లేక land lord పక్షం తీసుకొని, అతనికి సహాయం చేసి యితనికి నష్టం కల్గించడానికి ఆ ప్రయత్నం ఏమీ జరుగకూడదు.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు :—అధ్యక్షా, ఇందులో వాళ్ళకు ఎన్నొచ్చేది, ఎంత వచ్చేది మామూలుగా మనకే తెలియడం లేదు. అందువల్ల wide publicity చేసే దానికి ఏదైనా ఒక మార్గం ఆలోచిస్తారా ?

Sri V. B. Raju:—The legislative is beyond our mental capacity on, I agree·

Sri A. Madhava Rao : –It is over powering also.

Sri V. B· Raju :—That's all right.

Sri C. V. K. Rao :—B legislation, we are trying to thwart it.

Sri Ch. Rajeswara Rao :—This legislation is not upto the mark and not upto the necessities also. చాలా బూజుపట్టిన legislation యిచ్చిన్నా.

శ్రీ వి. బి. రాజు :—మాధవరావుగారు "యింకా మీరు ఎక్కడో చాలా ముందు పోతున్నారు. తెలంగాణాలోను—కాని మా ఆంధ్రలో యింకా పుట్టుకోలేదు" అని చెప్పడంకోసం ఆ విధంగా అన్నారు.

Mr· Speaker :—The question is :

"That the Andhra Pradesh (Telengana Area) Tenancy and Agricultural Lands (Amendment) Bill, 1968, by be read a third time.

The motion was adopted·

THE ANDHRA PRADESH CO-OPERATIVE SOCIETIES (AMENDMENT) BILL. 1968.

The Minister for Co-operation (Sri K. Vijayabhaskara Reddy :– Sir, I beg to move :

"That the Andhra Pradesh Co-operative Societies (Amendment) Bill, 1968, as reported by the Regional Committee, be read a second time."

Mr Speaker :—Motion moved.

శ్రీ కె. విజయ భాస్కరరెడ్డి :— అధ్యక్షా : నేను యింతకుముందే చెప్పానండి. ఇది చాలా చిన్న amendment. మన రాష్ట్రంలో administration లో కొన్ని మార్పులు తెచ్చాము. Regional Joint Registrars, వారంతా వుండేవారు యింతకుముందు. ఇప్పుడు ఆ posts abolish అయ్యాయి. చాలా కొద్ది మంది Joint Registrars వున్నారు యిప్పుడు. కాబట్టి మీరు జరుపవలసిన ఎన్నికల నన్నిటినీ మీరు జరుపలేరు. అందువల్ల రిజిస్ట్రారుగారు కలెక్టరుకో, యితరులకో ఆ powers delegate చేసి, Deputy Registrar కంటె తక్కువ కాని. ఉద్యోగికి delegat చేసి వారు election conduct చేసే విధానంగా మన రాష్ట్రంలో వుండే సహకార సంస్థలకు వుండే elections జరపడానికి వీలు లేదు. అందువల్ల ఈ amendment తేవడం జరిగింది. దీనిని Regional Committee వారు కూడా ఆమోదించారు. కాబట్టి మరొకసారి మీరు కూడా ఆమోదించాలని కోరుతున్నాను.

Sri C.V.K. Rao :—Sir, this is a piece of amending legislation seeking to substitute the words "the Joint Registrar of Co-operative Societies, the District Collector and the special Cadre Deputy Regis-

trar working as Personal Assistant to the Collector" for the words "and the Joint Registrar of Co-operative Societies in Section 76 of the principal Act. I am not able to understand why such legislation comes in here. After all, Sir, these are minor acts of administrative adjustment and why should the Ministers waste so much time of the House for such things. Perhaps they want to prove to the House that they are doing their job well. Now, the Co-operative Act is being amended. I would like to ask, why is it we could not bring to the House such measures as would make the Co-operative institutions function better. The Government really do not want to do it ; they want to put such things in cold storage and they want to bring before the House minor things. This is not the way how a democracy can function.

Now, you know, recently the District Development Boards have been created. What is the purpose of this? It is a machinery wherein under the realm of the District Collector, the whole thing comes in. In the present context, similarly, I am not able to understand what a district Collector has got to do here and also the special Cadre Deputy Registrar working as Personal Assistant to the Collector. This is a matter which I am not able to understand as representative of the people. People have taken word from us to look to the better government. Why such *** pieces of legislation ?

An hon. Member :—That word should not be used.

Sri C.V.K. Rao :—I am withdrawing the expression ***. I can understand proper legislation seeking to amend the Co-operative Act on right lines, since we know that the entire Co-operative Societies are not functioning all right. I hope the hon. Minister who is a young and energetic man will pay more attention to that aspect of the matter. There cannot be controversy about this thing, but the only thing is this way, lot of time is being wasted by some kind of additions. Thank you, Sir.

(Mr. Deputy Speaker in the Chair)

శ్రీ వి. పాలవెల్లి (చోడవరం) :—అధ్యక్షా, ఇన్ని అమెండ్‌మెంట్స్ తీసుకొని వస్తున్నారు. 1964 లో మొట్టమొదట ఆక్టు చేశారు. మళ్లీ తరువాత 66 లో అమెండ్‌మెంటు చేశారు. మళ్లీ 67 లో మరొక అమెండ్‌మెంటు తీసుకొని వచ్చారు. దీన్నిబట్టి, మనము ఒక ఆక్టు తయారు చేసేటప్పుడు దూర దృష్టి లేకుండా చేస్తున్నామని అర్థం అవుతుంది. అయితే చేసిన అమెండ్‌మెంట్సు చూస్తే, చాలా బాధాకరంగా ఉంది. కారణం ఏమిటంటే కో-ఆపరేటివ్ సంస్థలు చిన్న సామంత రాజులు లాగా మన రాష్ట్రంలో ప్రణమిల్లుతున్నాయి. ఎవరైతే ప్రభుత్వము తాలూకు

*** Withdrawn as ordered by the Chair.

మద్దతు సంపాదించుకొని ప్రభుత్వములో పలుకుబడి సంపాదించుకొని జిల్లాలలో వ్యవహారాలు చేస్తున్నారో వారు అక్కడ ఉద్యోగస్తులను భయపెట్టి, వాళ్లను అదిరించి వాళ్లకు కావలసిన తతంగం చేస్తున్నారు అనే విషయము ఈనాడు మనకు స్పష్టంగా కనబడుతున్నది. కారణం ఏమిటంటే చిన్న చిన్న ఉద్యోగులను బెదిరించడం వాళ్ల ద్వారా పనులు చేసుకొని పోవడం జరుగుతున్నది. కో-ఆపరేటివ్ సంస్థలలో ఎవరైన న్యాయంగా, ధర్మంగా ఎన్నికలలో గెలిచిన ప్పటికి కూడా ఆ అధికారం అతనికి రాకుండా కుయుక్తులు, కుతంత్రాలు పన్ని, ఇతరమైన పన్ను అధికార బలాన్ని వారు చేదోడు వాదోడుగా చేసుకొని స్వేచ్ఛగా విహరిస్తున్నారు. ఈ దృష్ట్యా ఈ విషయంలో ఒకటి రెండు దృష్టికి తీసుకొని వస్తున్నాను. విశాఖపట్నం జిల్లా, నర్సీపట్నం తాలూకాలో గల సంవత్సరం ఒక సహకార సంస్థ ఎన్నిక జరిగింది, చాలా హోరాహోరిగా జరిగింది. రెండు పోలీసు స్టేషన్స్ నుంచి ఇద్దరు సబ్-ఇన్స్‌పెక్టర్స్, 15 మంది కాన్స్‌టేబిల్స్ వచ్చి ఎన్నిక సక్రమంగా సవ్యంగా, ఏ అల్లకల్లోలం లేకుండా జరిపిస్తే, అక్కడ ఉన్నటువంటి ఒక పంచాయితీ ఎగిక్యూటివ్ ఆఫీసరుగా వచ్చి దానిని కండకు చేశాడు. ఎలెకన్ అయిపోయిన తరువాత ఆ పాత ప్రెసిడెంటు దగ్గరనుంచి ఎలెక్షన్ మెటీరియల్ అంతా తాను హ్యాండ్ ఓవర్ చేసి ఓటదు పొందడు. ఈ రకంగా చేసిన తరువాత ఇయనకి వచ్చి అక్కడ ఉండేటటు వంటి రాజకీయ వాత్తదికి లొంగిపోయి వారి అదిరింపులకు, బెదిరింపులకు జడిసిపోయి సత్యంగా, న్యాయంగా ఎన్నికైనటువంటి వారికి ఈనాటివరకు అధికారము లేకుండా చేస్తున్నటువంటిది జరుగుతున్నది. ఇది చాలా అక్రమంగా జరుగుతున్నది. చిన్న చిన్న ఉద్యోగస్తులను బెదిరిస్తున్నారు. వీళ్ళను ట్రాన్స్‌ఫర్ చేస్తామంటున్నారు; సస్పెండ్ చేస్తామంటున్నారు. ఈ రకంగా జిల్లాలో ఉన్న సహకార సంస్థలలో ఉన్నటువంటి అధికారాన్ని గుంజుకొని వాళ్లు స్వేచ్ఛా విహారం చేస్తున్నారు. తరువాత నేను ఈ సందర్భంలోనే లీగల్ పాయింటు ఒకటిలేవదీశాను. ఆ విషయము కూడా దృష్టిలో ఉంచుకోవలసిందని మనవిచేస్తున్నాను. అదేమిటంటే వాళ్లు మెజారిటీలో ఎన్నికైతే, ఈ మెజారిటీకీ, ఈ ఎలెక్షన్‌కు కోరం ఉండాలనే ఒక ప్రశ్న లేవదీశారు. దానిమీద రిజిస్ట్రార్ క్లారిఫై చేశారు కోరం ఉండవలసిన అవసరం లేదని. రిజిస్ట్రార్‌నుంచి క్లారిఫికేషన్ వచ్చిన తరువాత కూడా నెలల తరబడి అని జిల్లా స్పెషల్ క్యాడర్ డిప్యూటీ రిజిస్ట్రార్ ఆఫీసులో పడింది. దానిని గురించి అడిగితే, అసలు మమ్మలను అడగకూడదు, దీంట్లో టిప్-ర్యాంకెడ్ పొలిటీషియన్స్ ఇంటరెస్టు అయి ఉన్నారు. మా బ్రతుకు మేము కాపాడుకోవాలి అని చెప్పినారంటే, ఈ టిప్-ర్యాంకెడ్ పొలిటీషియన్స్ బుర్రలో తీసుకొంటేనే గాని న్యాయంగా, ధర్మ సమ్మతంగా జరిగిన ఎలెక్షన్‌ను సక్రమంగా జరుగనివ్వరా ? వాళ్లకు అధికారము ఇవ్వరా అని ప్రభుత్వాన్ని ప్రశ్నిస్తున్నాను. మన కో-ఆపరేటివ్ సంస్థలలో జరుగుతున్నటువంటి న్యాయం ఇదేనా ? దానిమీద వారు అక్కడనుంచి లీగల్ డిపార్టుమెంటుకు ఎన్‌క్వయిరీకి పంపించారు. అది ఇప్పటికి పెండింగులో ఉన్నది, ఇంకా డిసిషన్ తీసుకోలేదు. తరువాత కోరు, ఈ వ్యవహారం ఈ రకంగా తతంగం అయిపోతున్నది అంటే ఈ పరిస్థితులలోనే ఆ స్థాయిని దించేసి డిప్యూటీ రిజిస్ట్రార్ లెవెల్‌కు మళ్ళీ తీసుకొని వస్తే, అక్కడ ఎలెక్షన్స్ సక్రమంగా జరుగుతాయా, దేనికి ఎలెక్షన్స్ జరిపించడం ?

నిర్ణయం చేశారు. 30 వ తేదీవరకు బోర్డుయొక్క [illegible] ఉంది. [illegible] ఎక్స్టెండ్ చేయవలసింది అని రిజిస్ట్రార్ [illegible] చేశారు. [illegible] చేయలేదు. సమాధానం లేదు. ఇక్కడ ఇంకొక [illegible] ఉంది. [illegible] పర్సన్ ఇన్‌ఛార్జిని ఎపాయింట్ చేయటానికి నిర్ణయం తీసుకొన్నారు. [illegible] ఏమి అధికారము ఉన్నదని అడుగుతున్నాను [illegible] అవకాశము లేదో, ఎప్పుడయితే బోర్డుయొక్క [illegible] చేయటానికి అవకాశం లేదో అప్పుడు మాత్రమే పర్సన్ ఇన్‌ఛార్జిని ఎపాయింటు [illegible] అధికారం ఉంది. కాని [illegible] అధికారాన్ని [illegible] కొని — పర్సన్ ఇన్‌ఛార్జిని వేయటానికి ప్రయత్నం [illegible] ఎందుకు ఆపారు? [illegible] జరిపించటానికి [illegible]

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్: — [illegible]

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య: — అధ్యక్షా, ఇది కోఆపరేటివ్ [illegible] ఇస్తున్నారు. ఆ అధికారం గురించి చెప్తున్నాను. [illegible] వలసినదల్లా కోఆపరేటివ్ డిప్యూటీ రిజిస్ట్రార్. [illegible] వారు నిర్వహించే అధికారాలన్నీ ఇవి. [illegible] మనుష్యులు రారు అని అనుకొంటారో ఆ [illegible] చేయటము, పైగా బోర్డుయొక్క లైఫ్ ఎక్స్టెండ్ చేయకుండా పోవటం. [illegible] — పర్సన్ ఇన్‌ఛార్జిని ఎపాయింటు చేయటం, శాశ్వతంగా [illegible] చేయటం, యీ విధానం సాగిపోతున్నది [illegible] అధికారాన్ని సక్రమంగా వినియోగించకుండా [illegible] సంఘాల పతనముకోసంగాను యీనాడు [illegible] సాగిపోతున్నది. అధికారం యావత్తు సమస్త బాధ్యతలు స్వీకరించవలసినటువంటి మంత్రిగారి స్వాధీనంలో, కోఆపరేటివ్ రిజిస్ట్రార్‌గారి స్వాధీనంలో ఉంటె, [illegible] చిన్నవారికి న్యాయం జరుగుతుంది అంతేగాని, చాలా తక్కువగా పొలిటికల్ [illegible] లోబడి పోయేటటువంటి యీ చిన్న చిన్న డిప్యూటీ రిజిస్ట్రార్లకు [illegible] అధికారాలు యిస్తే యీ సంఘాలయొక్క కార్యక్రమాలు కుంటుపడుతున్న [illegible] జరిగిపోతున్నాయి. ఈ విధంగా జరుగుతున్న అన్యాయాలను అరికట్టడానికి మంత్రిగారు శ్రద్ధ వహించాలి. ఇక్కడంతా పరిశుభ్రంగా ఉంది; ఎక్కడా లోపాలు జరగటంలేదు; ఎక్కడా ఇంటర్‌ఫియరెన్స్ లేదని అనుకొంటే అది కేవలం పొరపాటు. [illegible] చూపించి కావలసినటువంటి ఇంటర్‌ఫియరెన్సు పొలిటికల్‌గా సాగించి [illegible] పతనమయ్యే కార్యక్రమాలన్నీ అమలుజరుపుతున్నారు. కాబట్టి దయచేసి యీ అధికారాలు కలెక్టర్ కేడర్‌కైనా ఇవ్వాలిగాని ఆర్డినరీ డిప్యూటీ రిజిస్ట్రారుకు, పి. ఎ. టు ది కలెక్టరుకు ఇవ్వటం చాలా అనుచితము. దానివల్ల చాలా నష్టాలు జరుగుతున్నాయి; మూవ్‌మెంటుకు చాలా ప్రమాదకరమైన పరిస్థితి ఏర్పడుతున్నదని నేను మంత్రిగారికి సవినయంగా మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ టి. సత్యనారాయణ :—అధ్యక్షా, మన రాష్ట్రంలో వివిధ ప్రాంతాలలో ఉన్నటువంటి సహకార సంస్థలు ఒక రకంగా భూస్వాముల చెప్పుచేతల్లో పెత్తందార్ల యొక్క జేబుసంస్థలుగా ఉన్న విషయం మనకు తెలుసు. ఆ సంస్థలపై ముందు ఎవరు అధిపత్యం చేయదలారో, శాశ్వతంగా వారి చేతిలోనే ఉంచుకొనుటకే ఇంతకాలం యీ చట్టం ఉపయోగపడుతూ వస్తున్నది ఇప్పుడు యీ సవరణ బిల్లు తీసుకువచ్చి జాయింట్ రిజిస్ట్రార్‌నుండి డిప్యూటీ రిజిస్ట్రార్‌కు యీ అధికారం ఇవ్వటానికి ఉద్దేశించారు. స్థానికంగా ఉన్నటువంటి డిప్యూటి రిజిస్ట్రార్స్—సహజంగా గ్రామంలో ఉన్న పెత్తందార్లకు అధికార పార్టీయొక్క ప్రాబల్యానికి లోబడి ఎన్నికను తారుమారు చేసిన సంఘటనలు గతంలో మనకు అనేకము తెలుసు, దీని అనుభవం దృష్టిలో పెట్టుకొని సక్రమంగా అమలుజరపటానికి బిల్లు తీసుకురావటానికి బదులు, ఉన్న సొసైటీలను డెమాక్రటిక్‌గా చేయటానికి బదులు యీ సంస్థలను పెత్తందార్లయొక్క జేబుసంస్థలుగా శాశ్వతంగా అట్టేపెట్టటం కోసం ఇది తీసుకువచ్చిన బిల్లుతప్ప ఇంకొకటి కాదు. ఈ అధికారాన్ని జాయింటు రిజిస్ట్రారునుండి డిప్యూటి రిజిస్ట్రారుకు కాకుండా కనీసం కలెక్టరుకు కలెక్టర్ రేంక్‌తో సమానమైన గెజిటెడ్ ఆఫీసరు చేతిలో పెడితే మరికొంత డెమాక్రటిక్‌గా ఉండటానికి అవకాశం ఉంటుంది. అనేకచోట్ల డిప్యూటీ రిజిస్ట్రార్స్ స్థానిక పెత్తందార్లకు లొంగుతున్న విషయం మనకు తెలుసు. ఈ సందర్భంలో యీ బిల్లు తీసుకురావలసిన అవసరంగాని, ఉపయోగంగాని ఏమీ కనపడదు. ఈ బిల్లును తీసుకువచ్చినప్పుడు—ఇందులో, కలెక్టరు చేతిలో ఈ సహకారసంస్థలయొక్క ఎన్నికల పర్యవేక్షణ పెడితే బాగుంటుంది. ఆ రూపంలో ఈ బిల్లును తీసుకురావాలి. లేకపోతే యీ బిల్లును ఉపసంహరించుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—అధ్యక్షా, ఈ బిల్లు చాలా చిన్నదిగా అగుపడ్డా ఇందులో మన ప్రభుత్వంయొక్క మనస్తత్వం అగుపడుతున్నది. వారికి ఒక ఆలోచన అన్నదిలేదు. ఒక రోజున జాయింట్ రిజిస్ట్రార్—ఒకరోజు కలెక్టర్ క్రింద రిజిస్ట్రార్—ఒకరోజు మొత్తం అంతా కలిపి హైదరాబాదులో పెట్టటం—ఒకసారి రీజినల్, ఒకసారి మరొకటి అని పెడతారు. ఇంతవరకు ఒక సిద్ధాంతం అన్నది తేలలేదు. ఏ మినిష్టరువస్తే—ఆ పద్ధతి మారుతుంది. ఇపుడు కొత్త పద్ధతి వచ్చింది. ఇదివరకు రిజిస్ట్రారు ఇక్కడ ఉండి, ఇక్కడనుండి నడుపుతూ ఉండేవారు, డిపార్టుమెంటల్‌గా వేరే ఉండేది. అది అయిన తర్వాత అన్నిచోట్ల జాయింటు రిజిస్ట్రార్లను పెట్టమన్నారు. మళ్ళీ అది పోయింది. ఇపుడు డిస్ట్రిక్టు డెవలప్‌మెంటు బోర్డు వచ్చిందికనుక కలెక్టరును సర్వాధికారి చేస్తున్నారు. ఆయన హిరణ్యాక్షుడో, రావణాసురుడో తెలియటంలేదు. ఆయనకు ఎన్నో తలకాయలు ఉన్నవి. పంచాయితీ తలకాయ, ఎగ్రికల్చరు తలకాయ. కోపరేటివ్ తలకాయ, ఇండస్ట్రీస్ తలకాయ ఉన్నవి. ఆ తలకాయలన్నీ ఆయనకు తీసుకువచ్చి—వాటిపై అధికారం ఆయనకు ఉంచామన్నారు. అవన్నీ ఆయన చేతిక్రింద నలిగిపోవటమా, లేక పైకి రావటమా—తెలియదు. ఇవాళ ఒక్క కలెక్టరును పట్టుకొంటే మొత్తం అంతా నడుస్తుంది. కలెక్టరు ఎపుడూ రూలింగ్ క్లాస్‌కు అనుకూలంగా ఉంటారు. రూలింగ్ క్లాస్‌కు అనుకూలంగా ఉండే పద్ధతితో మళ్ళీ ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ తీసుకువచ్చారు.

ఇదే శాశ్వతమనే నమ్మకంలేదు. డెవలప్‌మెంటు బోర్డు వచ్చిన తర్వాత కలెక్టరుకు ఇచ్చిన కాన్సెంట్రేటెడ్ పవర్స్ అన్నీ పి. ఎ. క్రింద ఉన్నవారికి ఇచ్చారు. ఇప్పుడు కలెక్టరు కోపరేటరా? డిప్యూటీ రిజిస్ట్రారు కో-ఆపరేటరా? లేక కోఆపరేటివ్ డిపార్టుమెంటా? ఎవరు అవుతారో తెలియటంలేదు. ఈ విధంగా అయోమయ పరిస్థితిలో పెడితే రోజుకు ఒక పద్ధతి పెడితే అర్థం కాకుండా ఉంది. ఒక యాక్టుకు ఒక శాంక్టిటీ ఉండాలి. గవర్నమెంటు ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ డెవలప్‌మెంటు బ్రాంచెస్ డిపార్టుమెంట్సు ఈ పద్ధతిలో ఉంటాయి - అనేది క్లియర్‌కట్‌గా ఉండాలి. అది ఎప్పుడూ clear cut గా లేదు. Development గురించి ఆలోచించేటప్పుడు ఎప్పుడూకూడ ఏమార్పువస్తే ఆ మార్పును ఆలోచిస్తున్నాము అంటారా? అది మార్పుకాదు, ఇవ్వాళ Co-operative Department ఎవరికో అర్థం కావడం లేదు. మా జిల్లాలో ముగ్గురు డిప్యూటి రిజిష్ట్రార్స్ ఉన్నారు. వారిపైన యింకో special grade Registrar. ఆ special grade ఏమిటో తెలియలేదు. Special grade ఒక ఉద్యోగమా? ఎవరికైనా మనిషికి special grade వస్తుంది గాని ఉద్యోగానికి special grade వస్తుందా? ఇది ఆశ్చర్యం వేస్తున్నది. Special grade Deputy Registrar. Joint Registror అనరాదా? అంటే ఏమి చిక్కు వస్తుందోనని భయం అందువల్ల అతనికి ఏమి పేరు పెట్టరు. పేరు పెట్టకుండా దూరంగా ఉంచరు. అధికారం యివ్వరు అధికారం యిస్తామని చెప్పతారు. మళ్ళీ కలెక్టరు క్రింద subordinate కనుక independent కాదు dependent కాదు. మీరందురు చదివే ఉంటారు. గిరీశంగారు దేముడిని ప్రశ్న అడిగాడుట నీవునన్ను independent గా పుట్టించావా, dependent గా పుట్టించావా అని. Dependent గా పుట్టిస్తే వీడు యింక మాట్లాడేందుకు ఎట్లా? Independent గా పుట్టిస్తే యింక నీకు అధికారం లేదు అనే పద్ధతిలో రిజిష్ట్రార్సు వస్తున్నారు. ఈ తీర్మానాలు అసలు ఎందుకు తీసుకువస్తున్నారు. ఇప్పుడు ఉన్న యిబ్బందులను సర్దుకోడానికి తీసుకు వచ్చారు అనుకుంటే యిది యిట్లాగే ఉంటుందని మీకు నమ్మకం ఉన్నదా? మళ్ళీ వారం రోజులలో తీసుకరారని మాకు నమ్మకం ఏమిటి? మళ్ళీ ఏదో అనుమానం వస్తుంది. ఇప్పుడు మనం objective administration కాకుండా subjective administration నడుపుతున్నాము అదీ వచ్చిన పెద్ద ప్రమాదం. Objective subjective అయితే పరవాలేదు. Subjective objective మనకు వస్తున్నది. మనిషిని పెట్టుకొని వాడు ఏమి చేస్తాడు అని ఆలోచిస్తున్నాము తప్పితే ఏమి చేయాలి అనే దానిని గురించి మనం ఆలోచించడం లేదు అందువల్ల subjective objective గాని, objective subjective administration కాదు అని clear గా చెప్పాలి. ఈ పరిస్థితినుంచి మనం బైట పడే విధం ఏమైనా ఉన్నదా? ఇప్పుడు ఎందుకు తీసుకు వచ్చారో మాకు బోధపడడం లేదు. మాకు తాత్కాలికంగా అవసరం వచ్చినది తీసుకుంటాము అంటే-we can not help it. వాళ్ళకు majority ఉన్నది. ఏమి చేసినా ఒప్పుకుంటాము. 1967 సంవత్సరం ఫిబ్రవరి 26వ తారీఖున ఆంధ్రదేశపు 5 సంవత్సరాల భవిష్యత్ ఒక్కసారి తేలిపోయింది. తక్కిన రాష్ట్రాలకు తేలలేదు. జడ్జి అయింది ఇందాక కోటయ్యగారు చెప్పారు. కోటయ్యగారు చెప్పినవి చాల

యథార్థమైన విషయాలు. ఆయన ఒక్క ఊరే ఉదహరణ చెప్పారు. కాని యివ్వాళ administration-అన్ని చోట్ల election జరుపుతాము అంటారు. రిజిష్ట్రారు వస్తాడు. ఇట్లా చూస్తాడు. అక్కడ కూర్చుంటాడు. అయ్యో ఇవ్వాళ జరగను అంటాడు ఏమండి, applications తీసుకున్నారా అంటాడు. తీసుకున్నాము అంటాడు. ఏమైనాయి అంటే అయిపోయినవి అంటాడు. With draw చేసే time ఉన్నదా అంటాడు, అయిపోయింది. నా గడియారం ఆగిపోయింది అంటారు. ఈ Co-operative Administration లో నాకు France administration అవుపడు తున్నది. French దేశంలో ఒక బిల్లు రావలసి వచ్చినది. అది 12 గంటలకు అయిపోతే second day కి వస్తుంది. ఆ రోజునుంచి అమలులోకి వస్తుంది. అప్పుడు వారు గడియారం ఆపివేశారు. 8 గంటలకు గడియారం ఆపివేసి discussion చేయమన్నారు. Discussion చేసి చేసి మరు రోజు తెల్లవారు ఝామున 4 గంటలకు తీర్మానం pass అయింది. తీర్మానం pass అయిన తరువాత పాత తారీఖు ప్రకారంగా తీర్మానం pass అయిందని చెప్పిన తరువాత అప్పుడు గడియారం 12 గంటలు మొదలు పెట్టింది. అదే పద్ధతి Co-operative department లో జరుగుతున్నది. 5 గంటలకు వచ్చి 8 గంటలవరకు కూర్చుని నా గడియారంలో అయిదే అయింది అంటాడు. ఈ ప్రపంచం ఎక్కడ ఉన్నదో తెలియదు. ఇవి కో-ఆపరేటివ్ గడియారాలు కాబోలు. మాకు తెలియడం లేదు. Economic democracy కి సోషలిజానికి దారి అని చెప్పాము గాని సోషలిజానికి కాదు. Dictatorship కు, గుండాగిరికి, పెత్తనదారీకి ఈ institutions అన్నీ cobwebs క్రింద తయారు అవుతున్నాయి. దానికి తోడుగా District Development Board కూడ help చేస్తున్నది. ముగురి పేరున democracy నడుస్తున్నది. ఇది మార్చుకుంటాము లేకపోతే యిబ్బంది వస్తుంది అంటే దానికి అభ్యంతరం కాదు. Basical point ఏమిటి ? అసలు movement ఏ వైపునుంచి నడుపుతాము, ఏ వైపు నడవాలని మనం ఆలోచిస్తున్నాము ? దానికి కావలసిన measures ఏవో తీసుకురావ దానికి Co-operative Act చాల లోప భూయిష్టంగా ఉన్నది. Administrators అనుకుంటున్నారు. Democratic గా పని చేసే వాళ్ళు అనుకుంటున్నారు. Auditors అనుకుంటున్నారు. General గా చూసిన వాళ్ళు అనుకుంటున్నారు. కనుక అవన్నీ తీసుకు వచ్చినట్లయితే చాల బాగా ఉండేది. తాత్కాలికంగా అప్పటి కప్పుడు ఏదో జబ్బు వస్తే యాస్ప్రిన్ యిచ్చినట్లుగా యిట్లాంటివన్నీ తీసుకువస్తే జబ్బు నయం కాదు సరి గదా, యాస్ప్రిన్ ఎక్కువ తీసుకుంటే గుండెపోటు వచ్చి అసలు పోవడానికి వచ్చే పరిస్థితి ఎట్లాంటిదో, అట్లాంటి పరిస్థితిలో యివి ఉంటున్నాయి. ఈ బిల్లు ఒక చిన్న point కోసం తీసుకు వచ్చారు. అలా తేవద్దని మనవి చేస్తున్నాను. ఒక్కొక్క చిన్న Point కు బిల్లు తీసుకువస్తే యింకెక్కడి legislation. మేము యిందాక ఒక Act చూశాము. ఆ Act లో యివ్వాళ తీసుకువచ్చిన బిల్లుకు సంబంధించిన సెక్షన్ లేనే లేదు. అందువల్ల ఏమి జరిగిపో

తున్నదో మాకు తెలియడం లేదు. Original Act చెప్పుతున్నా ఇదివరకో వారికము. తరువాత ఎప్పుడో piecemeal గా section చెప్తాము. అది ఎలా కొంచె ఆలోచించరో తెలియదు. ఇవన్నీ కలిసి Consolidated Acts ఉన్నాయా లేదు. అందువల్ల ఏమి జరిగిందో కూడా తెలియనటువంటి అయోమయ స్థితి ఏర్పడుతున్నది. ఇలా Piecemeal గా తీసుకువచ్చి అసలు Legislation యొక్క విలువను. భగ్నం చేస్తున్నాము. దానియొక్క sanctity పోతున్నది. దానియొక్క Propriety పోతున్నది. దానియొక్క ఉపయోగం పోతున్నది. అందువల్ల యిట్లాంటివి తీసుకురాకుండా comprehensive గా, ఉన్న లోపాలన్నిటి దృష్ట్యా ఒక Act తీసుకురండి చాల సంతోషం అవుతుంది. అయితే ఇప్పుడు ప్రమాదం వస్తుంది ఏమి చేస్తాము అంటే——మీరు ప్రమాదంలో ఉన్నారు. మేము ప్రమాదంలో ఉన్నాము. దేశమే ప్రమాదంలో ఉంది. అట్లాగే కొట్టుకుపోతాయి. సరిచాలేదు. నమస్కారం.

శ్రీ కె. మునుస్వామి :——అధ్యక్షా, Co-operative Societies లో జరుగుతున్న విషయాలన్నిటినీ యిప్పుడు సభ్యులు చెప్పారు. Co-operation అనేది ఎందుకు ఏర్పడింది అంటే——సహజంగా ఒక్కొక్కరే ఏ రాజ్యక్రమాన్ని నిర్వర్తించ దానికి వీలు లేనప్పుడు Co-operative Societies ద్వారా కొంత జీవన భృతిని కల్పించుకోవడం, కొన్ని industries ఏర్పాటు చేసుకోవడం కోసం, agriculture labours association అని ఈ విధంగా కొంతవరకు జీవన భృతిని ఏర్పాటు చేసుకోవడం కోసం, పేద వర్గానికి అండదండలుగా ఉండాలనే aim తోనే ఈ పరపతి సంఘాలు ఏర్పడ్డాయి కాని పేదవారికి ఈ సంఘాలకు చేయవలసినవి కొన్ని యోజనాల దూరం అయిపోతున్నది. Co-operative Societies పేదవారికి ఏ రంగంలో ఎట్లా సహకరిస్తుందని అంటే ఒక్క ఉదహరణ చెప్పుతున్నాను. 1955 సంవత్సరంలో field labour. co-operative societies open చేయబడినవి. 60, 70 ఎకరాలకు పైబడి 100, 200 ఎకరాలు ఉన్నప్పటికి కూడ అక్కడ ఉన్నటువంటి చిన్న చిన్న officials లోబడిపోయారు. రిజిష్టర్ అయినటువంటి వాటికి భూములే లేకుండా ఉన్నవి. ఇలాంటి పరిస్థితిలో డిప్యూటి రిజిష్ట్రారుకు, యిటువంటి వారికి అందుబాటులో ఉంటే అసలు సమస్యలు ఉండవు. ఈనాడు ఏదో కాస్తో కూస్తో స్థానికంగా ఉండే సామర్థ్యం అందుబాటు లేనటువంటి, అరవరానటువంటి విచక్షణా శక్తిని ఉపయోగించడంలో గలిగినటువంటి జాయింట్ రిజిష్ట్రార్స్, ఉత్కృష్టమైన స్థాయిలో ఉన్నటువంటి officials దృష్టిలో పెట్టినట్లయితే కొంత న్యాయం జరుగుతుంది. అందువల్ల నేను ఈ బిల్లును వ్యతిరేకిస్తున్నాను.

శ్రీ. ఎ. మాధవరావు :——అధ్యక్షా, ఈ బిల్లు వచ్చినప్పుడు సహకారంలో వికారం ఏర్పడ్డది. మామూలుగా ప్రభుత్వం Co-operative Societies మీద, మిగతా public సంస్థలు, ఏవైతే elected bodies ఉంటాయో వాటిమీద ఆధారపడి ఉన్నది. ఎందువల్లనంటే——అందులో financial coherence వల్ల యితర త్ర పలుకుబడివల్ల సమాజంలో వాళ్ళ ప్రభావం కబంధహస్తం అయ్యేదానికి, అక్కడనుంచి

గ్రూపిజం తయారయ్యేదానికి, చీడ పురుగులు తయారయ్యేదానికి అక్కడ మొదలుపెడుతుంది. ఇవన్నీ అక్కడ మొదలుపెట్టినప్పుడు, ఈ ఎన్నికలు జరిపే అధికారి, గట్టిగా, తాను వ్యక్తిగా నిలబడి తన విద్యుక్త ధర్మాన్ని నిలబెట్టాలనే దృక్పథంతో, నిశ్చయంతో ఉండగలిగినప్పుడే ఈ ఎన్నికల ప్రభావం చాలవరకు ఉపయోగపడుతుంది. ఈ రోజు చూచినట్లయితే, మంత్రివర్యులు ఎవరైన చెప్పనీ, ఎన్నికలు వచ్చినప్పుడు ప్రభుత్వ యంత్రాంగం అంతా అక్కడికే పోతారు. ఎన్ని instructions చేయవలెనో అన్ని instructions జారీ అయిపోతూనే ఉంటాయి. ఇలా జరిగేటటువంటి పద్ధతిలో—ఆ ప్రభుత్వోద్యోగికి ముందు తన భార్య పిల్లకాయలు ముఖ్యం. He has to save his skin. అందువల్ల తన ఉద్యోగాన్ని నిలబెట్టుకోవాలనేదానిలో అన్నింటికీ భయపడి లొంగిపోతున్నాడు. నాతో నిన్న ఒక ఉద్యోగి మాట్లాడుతూ, "నన్నే భయపెట్టాడండి, అంత పెద్దవాడు'' అని చెప్పాడు.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—సహకార మంత్రిగారా ?

శ్రీ ఎ. మాధవరావు :—కాదు, ఇటువంటి వత్తిడి వారిపై వచ్చినప్పుడు పెద్దవారు కూడా లొంగిపోతూ వుంటారు. డెప్యూటీ రిజిస్ట్రార్ అనే వారు యిప్పుడు మన్న యంత్రాంగంలో పి. ఎ. టు కలెక్టర్‌గా వుండడంవల్ల సమాజంలో అతనికి అనేక మందితో అనుబంధాలు పెనవేసుకుని వుండడం వున్నందువల్ల, అతనిపై వ్యక్తిగతంగా వత్తిడి తీసుకురావడానికి అస్కారం వుంటుంది. జాయింట్ రిజిస్ట్రార్‌ను పెడితే కొంతవరకు ఎన్నికలు సక్రమంగా జరగడానికి అస్కారం వుంటుంది. ఆఫీసర్స్ పేరు అనేది మాత్రం ఒక నెపం కాదు. జాయింట్ రిజిస్ట్రార్ వుండాలనే దానిని మార్చడం ఒక దురుద్దేశంతోనే యీ మార్పు జరుగుతున్నదనుకోవాలి. వారిని గనుక వుంచితే, వారు ఆ సమయంలో ప్రమోషన్ వచ్చే రోజుల్లో కూడా వుండరు. జాయింట్ రిజిస్ట్రార్ రిజిస్ట్రార్ అయ్యేటప్పటికి ఆ పుణ్యకాలం కాస్తా అయిపోతుంది. అందువలన, మామూలుగా ఆ అవకాశం, ఆశ వుండవు కాబట్టి వారిని పెట్టడం మంచిది. ఆ దృష్టితోనే యీ బిల్లును అపోజ్ చేయవలసి వస్తున్నది.

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :— అధ్యక్షా, ఒక చిన్న అమెండుమెంటు తెచ్చినందువల్ల సహకార ఉద్యమాన్ని అంతటినీ దృష్టిలో పెట్టుకుని గౌరవసభ్యులు సూచనలు చేశారు. వారి సూచనలకు నా ధన్యవాదాలు.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు :—అది నిజం కాదంటారా ?

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :—నిజమని నేను ఒప్పుకోవడానికి తయారుగా లేను. ఒక విషయాన్ని నేను గౌరవసభ్యుల దృష్టికి తీసుకురాదలచుకున్నాను. ఈ కో-ఆపరేటివ్ సంస్థల ఎలక్షన్సుకు సంబంధించి చాలా సమగ్రంగా ఆలోచించి 64 లో ఒక చట్టం చేయడం జరిగింది. అంతకు ముందు యిదే మిత్రులు—ఒకసారి ఒకరు గనుక ప్రెసిడెంటు అయినట్లయితే, ఆయనే జీవితాంతం దానిని

వదలకుండా ప్రెసిడెంటుగా వుంటున్నారు—అని. ఇవాళ అదే అమెండుమెంటు ప్రభుత్వం తెచ్చింది. ఎలక్షన్ జరిగిన దానిలో ఏదయినా పొరపాటు జరిగితే దానిని యింకొక ఆఫీసరు చేతిలో పెట్టడం కాకుండా, డిస్ట్రిక్టు మునిసిఫ్ కోర్టుకు, సబ్ కోర్టుకు జూరిస్‌డిక్షన్ యివ్వడం జరిగింది. ఇంకేమి చేయాలో నాకు అర్థం కావడం లేదు ఉద్యోగేతరులద్వారా జరిగితే వారు అధికారాన్ని అడ్డుపెట్టుకొనడానికి ఏదయినా చేస్తారని, ఇంపార్షియల్‌గా జరగడానికి ఉద్యోగుల చేతిలో పెట్టుతున్నారు—తక్కిన అమెండుమెంట్సు ఎట్లా వున్నప్పటికీ, ఎలక్షన్సుకు సంబంధించినంత వరకూ బాగా, సమగ్రంగా ఆలోచించి సవరణలు తేబడ్డాయి యిప్పుడు. అందులో, ఇంతకు ముందు కోటయ్యగారు చెప్పారు—40 రోజులకు ముందు రికార్డ్సు తీసుకుని ఎలక్షన్సు జరుపుతారు; ఎక్కడయినా డిస్‌ప్యూట్సువస్తే జ్యుడిషియల్ ఆఫీసర్‌కు అప్పగించడం జరుగుతుంది, ఎలక్షన్సు న్యాయంగా జరగడానికి యింకా మంచి సూచనలు యిస్తే....

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య :—ఎలక్షన్ డిస్‌ప్యూట్సుకు సంబంధించి ట్రిబ్యునల్స్, కోర్టులకు వెళ్లడానికి అవకాశమున్నదని తెలుసు. ఎలక్షన్సు జరుపుతూ జరుపుతూ మధ్యలో ఆపిన తరువాత మళ్లీ ఎలక్షన్సు జరిపించడానికి యీ చట్టంలో ప్రొవిజన్ ఏమీలేదు. దానిని అడ్డంపెట్టుకుని ఉద్యోగులను పర్సనల్ యిన్‌స్ట్రుమెంట్సుగా వేస్తున్నారు. అది చాలా పొరబాటని మనవిజేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :—వారు తొందరపడుతున్నారు. నేను ఆ విషయాన్ని గురించే చెప్పబోతున్నాను. ఎలక్షన్ డేట్ ఎనౌన్స్ చేసిన తరువాత, నోటీసెస్ సర్వ్‌చేసిన తరువాత ప్రభుత్వంగాని, ఎవరుగాని జోక్యం కల్పించుకొనడానికి అవకాశంలేదు. ప్రభుత్వానికి ఏమీ సంబంధంలేకుండా, యింపార్షియల్‌గా ఎలక్షన్స్ జరపడానికి ఏర్పాటుచేయడం జరిగింది. డేట్ ఫిక్స్‌చేసి, నోటీసెస్ సర్వ్ చేసిన తరువాత ఎవరు జోక్యం కల్పించుకొనడానికి వీలులేదు; జ్యుడిషియల్‌గా స్టే వస్తేతప్ప యింకేమి చెయ్యడానికీ వీలులేదు. ఈ విధమైన చట్టం చేసిన తరువాత, ఉద్యోగులుకూడా వారికి లొంగి, వీరికి లొంగి అక్కడ, యిక్కడ ఎలక్షన్సు జరపకుండా పోతున్నారు అన్నారు. ప్రభుత్వదృష్టికి వచ్చిన వాటన్నింటిలో తీవ్రమైన చర్యలు తీసుకోవడం జరిగింది. ఒక డెప్యూటీ రిజిస్ట్రార్‌ను రిపర్టుచేయడం జరిగింది. కొంతమందిని సస్పెండ్‌చేయడం కూడా జరిగింది. ప్రభుత్వదృష్టికి ఎక్కడయినా యిటువంటి సంఘటనలు జరిగాయి అనివస్తే దానికి బాధ్యులైన ఉద్యోగులపై తీవ్రమైన చర్యలు తీసుకోవడం జరిగింది. ఇకమీదట కూడా జరుగుతుంది. అది అందరికీ తెలుసు. ప్రభుత్వస్థాయిలో మాత్రం ఏ విధమైన జోక్యంలేదని మనవిజేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు :—ఆ సబ్-రిజిస్ట్రార్ వారికి అనుకూలంగా చేయకపోతే....

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :—మనం చూస్తున్నాము. యిటువంటి ఆరోపణలు వస్తూనేవుంటాయి. మనం నాలుగుసార్లు జనరల్ ఎలక్షన్సు చూసాము. పది సార్లు కో-ఆపరేటివ్ ఎలక్షన్సు చూశాము. ఎలక్షన్సు జరిగిన తరువాత రానివారు నిరంతరం ఏదో ఒకవిధంగా ఆరోపించడం సహజమే. అదే ధోరణిలో దీనినికూడా

నేను తీసుకుంటున్నాను. వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు యీ సంస్థల గురించి ఏదయినా ఒక సమగ్రమైన చట్టం తీసుకురావాలని చెప్పారు. సమగ్రంగా ఒకసారి ఆలోచించి 1964లో తెచ్చాము. నా ఉద్దేశం—కొన్ని సవరణలు తేవాలని, అప్పుడొకటి యిప్పుడొకటి తీసుకురావాలనే వుద్దేశం ప్రభుత్వానికి లేదు. 64లో కొంత వరకు సమగ్రంగా ఆలోచించి, తీసుకువచ్చారు. దాని అనుభవాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకుని మరొకసారి చట్టానికి అమెండుమెంటు తీసుకురాదలచుకున్నప్పుడు దూరదృష్టితో ఏ యిబ్బందులూ లేకుండా చేయడం మంచిది. ఒక చిన్న అమెండుమెంటు హైకోర్టు వారు ఆర్డరు యిచ్చినందువలన, తెస్తేనే దానికి యింత అపాదించారు. ముఖ్యంగా, సహకార సంఘాలలోని లోపాలు సవరించి వాటిని బాగుచేయాలనే ఉద్దేశంవున్నప్పుడు సవరణలు తీసుకురాదలచుకున్నప్పుడు దూరదృష్టితో, అందరినీ కన్సల్ట్ చేసి తీసుకు రావడం మంచిది. దానికి యింకా కొంత టైము పడుతుంది. ఇప్పుడు తీసుకు వచ్చినది చాలా చిన్న విషయం.

సి.వి.కె. రావుగారు అమెండుమెంటు గురించిగాకుండా జనరల్‌గా చెప్పారు. ఇవాళ యిది రావడానికి గల పరిస్థితికూడా తమకు తెలుసు. 64లో మనం చట్టం సవరించినప్పుడు యీ డెవలప్‌మెంట్సు మనం ఆలోచించలేదు, అనుకోలేదు. ఈనాడు వుండే పరిస్థితులలో జిల్లా లెవెల్‌లో ఒక స్థాయిగల ఆఫీసర్‌పై బాధ్యతపెట్టి పనులు చేయిస్తే దానివల్ల ప్రజానీకానికి కొంత మేలు జరుగుతుందని ప్రభుత్వం ఒక ఎక్స్‌పెరిమెంటు చేస్తుంది. దానివలన ఫలితాలు కూడా బాగా వస్తున్నాయని మా ఉద్దేశం. జాయింట్ రిజిస్ట్రార్‌ను యిందులోనుండి తీసివేశారు అన్నారు. అక్కులో రిజినల్ జాయింట్ రిజిస్ట్రార్స్ జరపాలని వున్నది; దానిపై కోర్టుకుపోవడం, కొట్టివేయడం జరిగింది. అమెండుమెంటు తీసుకొచ్చారు అన్నారు. ఎలక్షన్సు జరపకుండా వుంచమంటారా? చాలా కొద్ది సంస్థలు స్పెషల్ ఆఫీసర్స్ చేతుల్లో వున్నవి. న్యాయంగా ఎన్నికలు జరిపి, ఎన్నుకోబడిన వారికి ఆ బాధ్యత అప్పగించాలని ప్రభుత్వం చూస్తున్నది. నోటీసెస్ సర్వ్‌చేసిన తరువాత ఒక్క కోర్టుకుతప్ప అందులో జోక్యం కలిగించుకోడానికి ఎవరికి వీలులేదు. ప్రభుత్వం ఏదో దృష్టిలో పెట్టుకుని ఈ విధంగా చేస్తున్నదని, ఏదో ఊహించుకొని అనుమానపడడం సరికాదని మనవిజేస్తున్నాను. నేను కోటయ్యగారికి ఒక్కటే చెప్పదలచుకున్నాను. ఎక్కడ ఏ సంఘటన జరిగినా, దానికి సంబంధించి ప్రభుత్వం ఆ ఉద్యోగులపై తప్పకుండా చర్య తీసుకుంటుంది. నిష్పక్షపాతంగా ఎన్నికలు, ఉద్యోగులద్వారా జరపాలని డెప్యూటీ రిజిస్ట్రార్‌కు అధికారం యిస్తున్నారు. జాయింట్ రిజిస్ట్రార్‌ను ఎందుకు పెట్టలేదు? అన్నారు. జాయింట్ రిజిస్ట్రార్‌ను తీసివేసింది ఎక్కడ? కనీసం డెప్యూటీ రిజిస్ట్రార్ హోదాకు తక్కువకాకుండా వుండాలని చెప్పడం జరిగింది. జాయింట్ రిజిస్ట్రార్స్ ముగ్గురు నలుగురు కంటే ఎక్కువలేరు. దాదాపు నూరు సంస్థలవరకు వున్నాయి. వీరే వీటన్నింటి ఎన్నికలు జరపాలంటే ఎంతకాలం పడుతుందో ఆలోచించండి. ఎన్నికలు జరగకపోతే స్పెషల్ ఆఫీసర్ వుండవలసివస్తుంది. అందువలన డెప్యూటీ రిజిస్ట్రార్ హోదాకు తక్కువ కాకుండా వుండాలనడం జరిగింది. ఆ రాంక్ తక్కువేమీ కాదు. డెప్యూటీ రిజిస్ట్రార్‌ను చిన్నచూపు చూడడం మంచిదికాదు.

ఈ ఎలక్షనులకు సంబంధించినంత వరకు చట్టములో క్లియరుగానే వుంది. అదే ప్రభుత్వ విధానం, ఉద్యోగస్థులకుగాని, ప్రభుత్వ స్థాయిలోగాని యిందులో జోక్యం కలిగించుకోడానికి వీలుండకూడదనే వుద్దేశంతోనే 64 లో చట్టం సవరణ చేశాము. ఇది హైకోర్టునుంచి వచ్చినదానిదృష్ట్యా తెచ్చిన అమెండుమెంటు తప్ప ఇందులో ఇంకేమీ లేదు. ఇందులో వున్న విషయాలకంటే ఎక్కువగా ఊహించవద్దని వినయ పూర్వకంగా మనవిచేస్తూ, దీనిని బలపరచవలసిందని కోరుతున్నాను.

శ్రీ వి. పాలవెల్లి :—ఎవరైనా ఉద్యోగస్థులు జోక్యం కలిగించుకుంటే మా దృష్టికి తెస్తే చర్యలు తీసుకుంటున్నాము, తీసుకున్నాము అన్నారు. విజయభాస్కర రెడ్డిగారంటే వ్యక్తిగతంగా మాకు విశ్వాసం. గౌరవం వున్నాయి. కాని జిల్లా లెవెల్‌లో తెలిసో తెలియకో తప్పుడు ఆర్డరులు వేస్తున్నారు. వాడుకూడ నేను ఉదహరించినదాని విషయంలో స్టే ఆర్డరు యిచ్చారు. మంత్రిగారు ఇంటర్‌ఫియర్ కావడానికి లేదు, అయినా సరే మంత్రిగారు స్టే ఆర్డరు యిచ్చినదానిని అక్కడ వారి క్రింది కాబేదారులు అమలు చేయకుండా వుంటున్నారు. సర్వేపల్లిణం తాలూకాలోని ఆ సొసైటీ వారి దృష్టిలోకూడ వున్నది. 67 వ సంవత్సరం జనవరిలో చట్టబద్ధంగా జరిగిన ఎలక్షనులలో డ్యూలీ ఎలక్టెడ్ వారికే అధికారం వస్తుంది ; నేను ఒక ఉదాహరణ చెప్పాను. స్పెషల్ కేడర్ డెప్యూటీ రిజిస్ట్రారును . ఆయన పి. ఎ. లు టు ది కలెక్టర్—అడిగితే ఇందులో డీప్ రూటెడ్ పొలిటీషియన్స్ ఇంటరెస్ట్సు వున్నాయని చెప్పారు. స్పెషలు కేడరువారె యిట్లా వుంటే ఇంక డెప్యూటీ రిజిస్ట్రారులు ఎక్కడ ? వారికి లొంగకుండా ఎట్లా వుండగలుగుతారు ? అందువల్ల, ఆ స్థాయి పెంచమని, యీ అన్యాయాలను సవరించమని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :—నాకు పూర్తిగా డిటెయిల్సు లేవు కాని వారు చెప్పినదానినిబట్టి చూస్తే ఇది ఎలక్షనులకు సంబంధించినది కాదు; యాక్టులో డెప్యూటీ రిజిస్ట్రారు, జాయింట్ రిజిస్ట్రారు, రిజిస్ట్రారు చేసేదానికి అపెలెట్ పవర్సుకూడా వున్నాయి. ప్రెశిడెంటు ఎలక్షనుకు కోరం వుండవలసిన అవసరం లేదని ఎవరో ఆర్డరుయిస్తే అది సరియైనది కాదని వారు అపీలుచేస్తే ప్రభుత్వం దానిని విచారించాలా లేదా ? రిజిస్ట్రారు చెప్పినది కరెక్టుకాదని లీగల్ డిపార్టుమెంటువారు అంటున్నారు. యాక్టులో అపీలుకు ప్రొవిజను వున్నప్పుడు ప్రభుత్వం తప్పకుండా ఉపయోగిస్తుంది. ఒక అన్యాయం జరిగినప్పుడు అపీల్సు, రివిజను వుండకపోతే న్యాయం వుండదని మనం అంటూనే వుంటాము. ఈ విషయంలో డిటెయిల్సు చూచి, ఆలోచిస్తాము.

Sri B. Ratnasabhapathi :—There is no provision for appeal in the Act. How can an appeal be entertained when it is not provided in the Act.

Sri K. Vijayabhaskara Reddy :—As I told, I am not aware of the details. It has nothing to do with the elections. It is not about how the election is conducted. It is a clarification. Definitely the Government says that there is justification to entertain the appeal.

Sri C. V. K. Rao :—The object of this particular amendment is, to vest power in the officials to whom we may refer an irregularity

but they are not able to remedy the situation. What they are doing is not setting the light of the day. How can you expect justice to be done if some official man is vested with power when bigger people are not able to do it.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య :—అధ్యక్షా, నేను రెయిజ్ చేసిన పాయింట్సు క్లారిఫై కాలేదు. సెక్షను 31 ను మనం అమెండు చేస్తున్నాము. అందులో ఏ కారణం చేతనయినా టైము లోపల జరపడం సాధ్యం కాకపోతే, అప్పటికి బోర్డు టరం ఎక్స్పైర్ కాకపోతే బోర్డు టరమును రిజిష్ట్రారుగారు ఎక్స్టెండు చేయవలెను అని స్పష్టంగా వున్నది. కాని ఎలక్షనులు జరుపుతూ, జరుపుతూ ఆగితే ఏమి చేయాలనేది చట్టం మొత్తంలో లేదు. చట్టాన్ని సవరించుకోవాలి తప్ప మరొక మార్గం లేదు. కాని, ఎలక్షనులు జరగలేదు, మనకు ఇంకా పది రోజుల టైము ఉన్నది, బోర్డులైఫ్ ఉన్నది. అప్పుడు బోర్డు టరం ఎక్స్టెండు చేయవలసిందేతప్ప ఆ సెక్షను దాటిపోయి 32 వ సెక్షనుకు వెళ్ళి పర్సన్ ఇన్‌చార్జిని అపాయింట్ చేయాలంటున్నారు. జనరల్ బాడీని కన్వీన్ చేసి ఎలక్షను జరపటానికి సావకాశం లేని పరిస్థితులలో పర్సన్ ఇన్‌చార్జి వస్తాడు తప్ప బోర్డు టరమును ఎక్స్టెండు చేయవలసిన పరిస్థితులలోకూడ గవర్నమెంటు ఆ సెక్షనును ప్రక్కకు పెట్టి మరొక సెక్షను క్రింద వారికి కావలసిన పర్సన్‌ను పర్సన్ ఇన్‌చార్జిగా అపాయింటు చేస్తున్నారు. స్పెషల్ ఆఫీసరు అన్నా పర్సన్ ఇన్‌చార్జి అన్నా ఒక్కటే — పేరు మార్చుకున్నారు తప్ప. వారికి కావలసిన మనిషిని తెచ్చుకోడానికి ఇట్లా చేశారు. ఎలక్షనులలో ప్రభుత్వం సరాసరి జోక్యం చేసుకోలేదు. ఎలక్షనులు ఎక్కడో ఒకచోట నిలుపుదల చేయడానికి, బోర్డు టరం ఎక్స్టెండు చేయకుండా వారికి సంబంధించిన మనిషిని పర్సన్ ఇన్‌చార్జిగా వేసినచోట ఇంటర్‌ఫియరెన్సు జరుగుతోందని మనవిచేశాను. అటువంటిది కావాలంటె రుజావు చేసుకోవచ్చు. ఆక్టులో ఉన్న ప్రొవిజన్సు సక్రమంగా అమలుజరపాలని, ఎలక్షనులు ఆగిపోయినప్పుడు ఏమి చేయాలనేదికూడా చట్టాన్ని అమెండుచేయాలని చెబుతున్నాను.

Mr. Speaker :—The question is :

"That the Andhra Pradesh Co-operative Societies (Amendment) Bill, 1968, as reported by the Regional Committee be read a second time."

The motion was adopted.

CLAUSE 2.

Mr. Speaker :—The question is :

"That Clause 2 do stand part of the Bill."

The motion was adopted

Clause 2 was added to the Bill.

CLAUSE 3.

Sri Vavilala Gopalakrishnayya : —Sir, I beg to move :

"In Clause 3, after the words "Collector" insert the words "or such other officers of the Co-operative Department not below the rank of Deputy Registrar of Co-operative Societies."

Mr. Speaker :—Amendment moved.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—నా అమెండుమెంటు యీ విధంగా వుంది.

"In clause 3, after the word "Collector" insert the words "or such other officer of the Co-operative Department not below the rank of Deputy Registrar of Co-operative Societies."

కలెక్టరు అనే పేరు తీసివేసి or such other officer of the Co-operative Department not below the rank of Deputy Registrar of Co-operative Societies—" చేర్చుమని కోరుతున్నాను. దానిపైన ఏ హోదాలో ఏ పేరుపెట్టుకున్నా-అడిషనల్ రిజిష్ట్రార్ అనవచ్చు, జాయింటు రిజిష్ట్రార్ అనవచ్చు, అసిస్టెంట్ రిజిష్ట్రార్ అనవచ్చు-ఏ పేరైనా పెట్టుకోవచ్చు. కాని డిప్యూటీ రిజిష్ట్రారు రాంకుకు తక్కువవాడు వున్నాడు అంటే-ప్రభుత్వం ఎప్పటికప్పుడు యిబ్బంది పడి పిన్‌మీల్‌గా లేకుండా వుండడానికిగాను యీ అమెండుమెంటు తెచ్చాను. వారు రోజూ యిబ్బంది పడుతూ మమ్ములనుకూడ యిబ్బంది పెడుతుంటే ఇంక చేసేదేమీ లేదు. I think the Government will accept because it will be appropriate for their vagaries.

Sri K. Vijayabhaskara Reddy :—I am sorry, Sir, the amendment of Sri Vavilala Gopalakrishnayya cannot be accepted.

(Mr. Speaker in the Chair)

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :— వారి ఉద్దేశం మా ప్రకారం కలిగించాలని ఎవరైనా డిప్యూటి రిజిష్ట్రారు అని వేయడానికి లేదు. ఆయనకు కొన్ని స్టాట్యుటరీ పవర్స్ ఉన్నాయి. He passes some orders; again over the orders that he has passed he cannot be a judge. Only a higher authority can do it.

అందువల్ల సవరణను ఒప్పుకోడానికి లేదు. మాపై ఉన్న సదుద్దేశానికి చాలా సంతోషం.

Mr. Speaker :—The question is :

" In clause 3 after the word "Collector" insert the words "or such other officer of the Co-operative Department not below the rank of Deputy Registrar of Co-operative Societies."

The amendment was negatived.

Mr. Speaker :—The question is :

" That Clause 3 do stand part of the Bill "

The motion was adopted.

Clause 3 was added to the Bill.

CLAUSE ENACTING FORMULA AND LONG TITLE.

Mr. Speaker :— The question is :

"That Clause 1, Enacting Formula and Long Title do stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clause 1, Enacting Formula and Long Title were added to the Bill.

Sri K. Vijayabhaskara Reddy :—Sir, I beg to move :

"That the Andhra Pradesh Co-operative Societies(Amendment) Bill, 1968, be read a third time."

Mr. Speaker : —Motion moved.

(Pause)

Mr. Speaker :— The question is :

"That the Andhra Pradesh Co-operative Societies (Amendment) Bill, 1968, be read a third time."

The motion was adopted.

THE ANDHRA PRADESH LAND IMPROVEMENT SCHEMES BILL, 1968.

Sri V. B. Raju :—Sir, the Minister for Agriculture is away from the station and I am moving the Bill.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :—ప్రశ్నలైతే ఓరల్‌గా ఆథరైజ్ చేయడం సాంప్రదాయంగా ఉంది. బిల్లు ఐనప్పుడు రిటెన్ ఆథరైజేషన్ లేకుండా మరొక మంత్రిగారు వచ్చి ప్రవేశపెడితే సీరియస్‌నెస్ లేకుండా పోతుంది.

Mr Speaker :—I can assure you that he will not deny the authorisation.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—డీమ్డ్ టు హేవ్ బీన్ ఆథరైజ్డ్— అంతే. మన వ్యవసాయ మంత్రిగారు తాను కౌరవులలో ఉన్న పాండవుణ్ని అంటున్నాడు. అలాంటప్పుడు కౌరవులలో ఉన్న ఏ దుశ్శాసనుడో తీసుకువస్తే ఏమి లాభం ? ఏ భీముడో తీసుకువస్తే తప్ప—

Sri V. B. Raju :—On behalf of the Minister for Agriculture, I beg to move :

"That the Andhra Pradesh Land Improvement Schemes Bill, 1968, be read a first time."

Mr. Speaker : —Motion moved.

Sri C. V. K. Rao :—On a point of order,- here is a Bill which has been signed by the Minister for Agriculture. and both the Memorandum regarding Delegated Legislation and the Statement of objects and Reasons form part and parcel of the Bill and also the Financial Memorandum to this Bill should be signed by the Minister concerned: it cannot be left to be signed by the Secretary. Now it is left to be signed by the Secretary as though it is not an important thing Without a Financial Memorandum the Bill cannot be complete. The

Financial Memorandum is not signed by the Minister himself and therefore I raise this objection as such.

Sri V. B. Raju :—The Financial Memorandum is printed and released by the Secretary Legislature. About the Statement of Objects and Reasons and Memorandum regarding Delegated Legislation, it has been signed by the Minister.

Mr. Speaker :—The original thing has been signed by the Minister. These are all copies. Your objection on a point of order is overruled. The Original Memorandum has been signed by the Minister himself

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—తమరు రూలింగ్ ఇచ్చిన తరువాత చెప్పేది లేదు కాని తమ దృష్టికి ఒకటి తీసుకురావాలి. మీరు బిల్లు తెచ్చారు మంటె మేము సంతకం చేయాలి కాదా. మా సంతకం అయితే తరువాత సెక్రటరీ చేస్తాడు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—సైనెడ్ వి. గోపాల కృష్ణయ్య అని తరువాత చేస్తారు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—సెక్రటరీగారి గురించి అనుమానం లేదు. మంత్రిగారి గురించే అనుమానం.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు :—సైనెడ్ అని కూడా లేదు.

శ్రీ వి. బి. రాజు :—కాపీ ఉంది. ప్రింట్ కాలేదు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—వి. బి. రాజుగారి సంతకం కోసం కాపీ ఉంచారేమో.

Mr. Speaker :—It is all too technical. He need not stand on that.

Sri V. B. Raju :—Sir, this is an important Bill. There were two Acts previously-The Land Improvement Schemes (Contour Bunding and Contour Trenching) Act, 1949 in Andhra area and the Land Improvement Act, 1953 in Telangana area.

శ్రీ వి. బి. రాజు ;—అధ్యక్షా లాండ్ యింప్రూవ్‌మెంటుకు సంబంధించి ఆంధ్ర ఏరియాలో ఒక చట్టం, తెలంగాణ ఏరియాలో మరొక చట్టం ఉంది. రెండు రీజియన్సుకు రెండు చట్టాలున్నవి. రెంటి ఉద్దేశం భూసారాన్ని కాపాడాలనే. రెంటిని కలిపి ఇంటిగ్రేట్ చేసి ఈ బిల్లు తీసుకురాబడింది. ఇక్కడ ఆబ్జక్ట్సులో చెప్పినట్లు రెండు శాసనాలను ఏకంచేసి రెండు ప్రాంతాలలోను యూనిఫార్మిటీ తీసుకురావాలనేది ప్రధాన ఉద్దేశం. ప్లానింగ్ కమిషన్‌వారు సలహా యిచ్చారు. స్టేటు లా కమిషన్ వారు ఒక మోడల్ బిల్లు తయారు చేసి ఇచ్చారు. దీని ఆధారంగా చేసుకొని బిల్లు తెచ్చారు. Without preservation of soil and improvement of soil and without land development there cannot be agricultural development నాలుగవ ప్రణాళికలో వ్యవసాయ ఉత్పత్తి ప్రతి సంవత్సరం 5 పర్సెంటు పెరగాలని

ధ్యేయం. దీనిని సాధించాలంటే పెద్దపెట్టున ఈ కార్యక్రమం మనం తీసుకోక తప్పదు. అధిక వ్యవసాయ ఉత్పత్తికి రెండు ముఖ్యమైనవి వున్నాయి. ఒకటి భూసారం, రెండు నీరు. ఇవి రెండు ఉంటేనే మంచి విత్తనాలు వేసినా, పెస్టిసైడ్స్ వాడినా, మెషినరీ వాడినా ప్రయోజనం వుంటుంది. మన రాష్ట్రంలో పెద్ద రివర్ సిస్టం క్రింద వ్యవసాయ అభివృద్ధి బాగా సాధించినప్పటికి ఇంకా చాలా భాగం మన వ్యవసాయం మేఘంమీదనే ఆధారపడి వుంది. మేఘంనుంచి కురిసే వర్షం సకాలంలో కురిస్తేనే ఏమైనా ప్రయోజనం ఉంటుంది. మన ప్రభుత్వం పెద్ద నిర్ణయం తీసుకున్నది. పైనుంచి వచ్చే నీరు సకాలంలో దొరుకదు కనుక భూగర్భంలోంచి నీరు తీస్తేనేకాని వ్యవసాయానికి భవిష్యత్తు లేదుకనుక పెద్దపెట్టున నాలుగవ ప్రణాళికలో దీనిని చేయాలని నిర్ణయం తీసుకున్నారు. మనం చేయబోయే శాసనఫలితంగా ఏర్పడబోయే సంస్థ భూసారాన్ని కాపాడటం, భూమిలోనుండి నీరు తీయడం ప్రధాన కార్యక్రమంగా చేయవలసి ఉంటుంది. నాలుగవ ప్రణాళికలో ప్రతి సంవత్సరం 5 పర్సంటు వ్యవసాయ ఉత్పత్తి పెరగాలంటే మెరక వ్యవసాయం బాగుపడాలి. డెల్టా సిస్టముల క్రింద ఉన్న రైతులకే అక్కడ అభివృద్ధి వదలిపెట్టవచ్చును. అక్కడ వున్న పెట్టుబడి శక్తి, నీరు, భూసారం సరియైన ఉత్పత్తినే తీసుకువస్తున్నాయి. అందులో ఎక్కువ ప్రయత్నం చేసినా ఉత్పత్తి పెరిగేది ఏమీ లేదు. ఉత్పత్తి పెరగవలసిన చోట్లు ఏవంటే రాయలసీమ, తెలంగాణా, ఆంధ్రప్రాంతంలో అప్ లాండ్స్. అక్కడ వున్న భూమిని మనం బాగుచేయాలి. ఇప్పుడే మనవిచేశాను, రెండుకోట్ల ఎకరాల భూమి సారాన్ని పెంచాలి. ఈ శాసనంయొక్క ఉద్దేశ్యము భూసారాన్ని పెంచడానికి తీసుకోవలసిన కార్యక్రమం అది ఎట్లా చేపట్టవలె అని. ఈ బిల్లులో ప్రతి జిల్లాకు ఒక కమిటీ యేర్పాటు చేయాలి. అధ్యక్షా, సెక్షను (3) క్రింద

"Whenever it appears to the Government that in any area it is desirable to provide for the conservation of sub-soil water or the prevention or mitigation of erosion of lands, the Government may, by notification in the Andhra Pradesh Gazette, declare the area to be a notified area for the purposes of this Act. కనుక మొట్టమొదట ప్రభుత్వం యేమి చేస్తున్నదంటే ఫలానా ఏరియాస్ ఙనికూడా అభివృద్ధిని సాధించవలసిన అవసరం ఉంది. నీటిని ఆపాలనండి భూసారాన్ని పెంచడానికి ఈ కార్యక్రమం అంతా చేస్తుంది. చేసిన తరువాత ప్రతి జిల్లాకుకూడా ఒక్కొక్క కమిటీ ఏర్పాటు చేస్తుంది. Upon the publication of an order under section 4.

In respect of any notified area or part thereof, the Government may by order publish in the Andhra Pradesh Gazette regulate, restrict or prohibit ఏ ప్రాంతంలో ఏ విధముగా భూమిని అక్వయిరు చేయాలంటే ఏదయినా పబ్లికు పర్పసుకోసం భూమిని తీసుకోవాలంటే గెజిటులో ఎట్లా నోటిపై చేస్తారో ఏ భూమినైనా అభివృద్ధి చేయాలంటే నోటిఫై చేయడం, నోటిపై చేసిన తరువాత అక్కడ కొన్ని విషయాలలో ఆటంకాలు యేర్పాటు చేయడం భూమిని ఫర్దరుగా డెవలప్ చేయకుండా అక్కడ క్వారీ చేయకుండా అక్కడ అభివృద్ధి కార్యక్రమానికి ఆటంకపరిచే ఏదయినా కార్యక్రమం ఉంటే అరికట్టడానికి ప్రభుత్వం ఆర్డర్సు కూడా యిస్యూ చేస్తుంది. చేసిన తరువాత ప్రభుత్వం ఒక కమిటీని ఏర్పాటు

చేస్తుంది. The Committee con ists like this. The District Collector will be the Chairman. Then Members: Chairman, Zilla Parishad, the Assi tant Soil Conservation Officer, one person representing the agriculturists in the district to be nominated by the Government, or as the case may be, by the District Collector where he is authorised by the Government in this behalf. Such of the President of the Panchayat Samithis having jurisdiction over the area notified under section 3. వారందరూ సభ్యులు అవుతారు. The Assistant Soil Conservation Officer shall be the Secretary of the Committee. ఈ రకంగా ప్రతి జిల్లాకు ఒక కమిటీ ఏర్పాటు అవుతుంది. ఏ భూమి అయితే నోటిఫై చెయబడినదో ఆ భూమిలో దీనిని ఆటంకపరిచే కార్యక్రమాన్ని నిరోధించ డానికి ఒక ఆర్డరు యిస్యూ చేసినాము. ప్రభుత్వ పక్షాన వీరందరికీ కూడా కలెక్టరుగారు నోటీసు యివ్వడం. నష్టం ఉంటే నష్టాన్ని భర్తీ చేయడానికి కాంపెన్సేషన్ యివ్వడం.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—అందులో అందరూ ఆఫీషియల్సే ఉన్నారు.

శ్రీ జి. శివయ్య :—ప్రజాప్రతినిధులు శాసనసభ్యులు ఆ కమిటీలలో లేరు.

శ్రీ వి. బి. రాజు :—ప్రజాప్రతినిధులంటే కేవలం శాసనసభ్యులు మాత్రమే కాదు కదా ?

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—వారికి కావలసిన వారిని వేస్తారు.

శ్రీ వి. బి. రాజు :—తరువాత కమిటీ ఏర్పడుతుంది. Broadly it consists of the representatives of the people mostly. అంతే కాని అఫీషియల్సు డామినేటు చేసే కమిటీ కాదు.

Mr. Speaker :—Why not one of you give an amendment ? You can give an amendment after it comes from the Regional Committee.

శ్రీ వి. బి. రాజు :—ఈ కమిటీలయొక్క పని ఏమిటంటే స్కీమ్సు తయారు చేస్తారు. నోటిఫైడ్ ఏరియాలో స్కీమ్సు చేయాలి. అవి పబ్లిష్ అవుతాయి. దీనికి అబ్జెక్షన్స్ ఉంటే సర్వే నంబరులోగాని మరొక అంశంలోగాని ఉంటే అబ్జెక్షన్స్ తెలియపరచవచ్చు, ఎక్కడయినా కూడా 50% మందికి ఎక్కువగా పట్టాదారులు అభ్యంతరం చెప్పారనుకోండి. ప్రభుత్వం దగ్గరకు వస్తే ప్రభుత్వం పరిశీలించి ముద్ర వేసి నడపవచ్చు. అంటే ఆ స్కీము అమలులో పెడతారు. ఆఫీసరు అప్పాయింటు అవుతారు. స్కీము ఖర్చు ఎట్లా రాబట్టుకోవాలో సూచించబడింది. ఇది ప్రభుత్వ పరంగా జరుగకపోతే ముఖ్యంగా రాయలసీమ, ఆంధ్ర ప్రాంతంలో ఉన్న జిల్లాలలో మెట్ట ప్రాంతాలలో అభివృద్ధి ఉండదు. సాయిల్ కన్సర్వేషను, కాంటూరు బండింగు ప్రోగ్రాం, కాంటూరు ట్రెంచింగ్ ప్రోగ్రాం ఫర్ అఫోరెస్టేషను ప్రతి సర్వే నంబరుకు కాదు. వేయి ఎకరాలు, రెండువేల ఎకరాలు ఏదయినా లెవెల్సును బట్టి, కాంటూర్సు, జియోగ్రఫీ టోపోగ్రఫీని బట్టి జరుగుతుంది. దీనికి ఎందుకు ప్రాధాన్యత ఉందంటే మహారాష్ట్రలో కాంటూరు బండింగు ఏకరేజి 75 లక్షల ఎకరాలు. మన రాష్ట్రంలో 4,35,000 ఎకరాలు, ఎంతో వెనుకబడి ఉన్నాము.

లాండ్ డెవలప్మెంటు చేయవలె. భూసారాన్ని కాపాడవలె. ఏదో బావులకు సబ్సిడీ యిచ్చి వాటరు తీయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాం. వేలకొలది బావులున్నాయి. ఎర్రగొండపాలెం పూళ్ళ సుబ్బయ్యగారితో వెళ్ళాను. మూరు గజాలకు ఒక బావి ఉన్నది. పంపు సెట్సుతో ఎనర్జైయిజు చేసి నీరు తీసివేస్తున్నాము. దానివల్ల వాటరు టేబిలు క్రిందికిపోతున్నది. రైతులు బావులు యిచ్చినారు, ఎలక్ట్రిసిటీ యిచ్చినారు నీరు లేదు అని గోలపెడుతున్నారు. కొప్పు ఉంటే కదా పూలు పెట్టుకోవడం, కొప్పు లేకపోతే పూలు పెట్టుకోవడం ఎట్లా ? అట్లాగే నీరు ఉంటేకదా పంపు సెట్సు పెట్టుకోవడం. నీరు లేకుండా పంపు సెట్సు పెడితే యిసుక తీస్తాం. ఇది చులకనగా చెప్పడం లేదు. The major problem is water table. బ్యాంకులో డబ్బు డిపాజిట్టు చేయకుండా చెక్కులు యిస్తుంటే ఏమి లాభం ? భూమిలోకి నీరు పంపించకుండా నీరు ఎంతకాలం లాగుతాం ? అమెరికాలో కూడా యీ ప్రాబ్లెం వచ్చింది. వాళ్ళ యిండస్ట్రీస్‌కి ఫ్రెష్ వాటరు దొరకడం లేదు. భూమిపైన నీరు ఎవేపరేటు అయిపోతుంది. వర్షాకాలంలో భూమిని పగలగొట్టి లోపలికి నీరు పంపిస్తున్నారు. మిగతా కాలంలో పంపులు పెట్టి లిఫ్టు చేసుకుంటున్నారు. మనం ఏమి చేస్తున్నాము. భూమి మీద నీరు ఆపాలనుకుంటున్నాము.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—అట్లా కాకుండా ఎట్లా ?

శ్రీ వి. బి. రాజు :—టెక్నికలుగా సైంటిస్టు చెప్పిన విషయం. పొలిటీషియను చెప్పిన విషయం కాదు. భూమి మీద నీరు ఆపితే ఆవిరి అయిపోయింది. It is subject to evaporation. Fresh water is a scarce commodity. భూమి మీద సాల్ట్ వాటరు. ఇకముందు వచ్చే 10–15 సంవత్సరాలు జాగ్రత్త పెట్టుకోవాలి. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ముఖ్యమైన నిర్ణయం తీసుకుంది. ఎంత నీరు తీసుకుంటామో అంత నీరు భూమిలోకి పంపించాలి. గొట్టాలు పెట్టి నీరు, రెయిను వాటరు యింకించితే మన బావులలో వాటరు టేబిలు పెరుగుతుంది. It is not only soil conservation, it is water percolation scheme also. It is very essential.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు :—అప్పుడు సిల్టింగ్ వస్తుంది.

శ్రీ వి. బి. రాజు :—అధ్యక్షా, ఎవరికీ అభ్యంతరం ఉండకూడదు. రీజియనలు కమిటీకి పోవలసి ఉంది. ఈ అసెంబ్లీ సిటింగులోనే తేవాలి కాబట్టి గౌరవసభ్యులు దీనిని ఏకగ్రీవంగా ఆమోదించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎస్. ప్రతాపరుద్రరాజు (నాగూర్) :—వారు కలవిప్పించినది చక్కగానే ఉంది, అనుకూలంగానే ఉంది కాని నా మనవి ఒకటి ఉంది. మా ప్రాంతంలో చాలవరకు బంజరులు ఫారెస్టులు ఉన్నాయి. వేల కొలది ఎకరాలు ఉన్నప్పటికి వారు ఫారెస్టు అక్విజిషను క్రింద తీసివేస్తున్నారు. పండవలసింది. ఫారెస్టులో లేనటు వంటిది, చెట్టు గడ్డి లేనటువంటి ఫారెస్టు చేసేటప్పటికి ప్రభుత్వానికి డబ్బులేదు. ప్రజలకు బ్రతుకు లేదు. అక్రమంగా ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటు లేనిపోని అక్విజన్సు చేయకుండా బీద ప్రజలకు యిప్పించితే వారివల్ల ప్రభుత్వానికి డబ్బు వస్తుంది. వారు బ్రతుకుతారు. ఫారెస్టులో ఉన్న భూములలో ప్లాంటేషను పెట్టారు. చెట్టుకు 40

రూపాయలు ఖర్చుపెట్టారు కదా యిప్పటికి 15-20 సంవత్సరాలు కావచ్చింది. ఫలితం లేదు. ప్రజలకు ఉపయోగం కాకుండా చేశారు. ప్రభుత్వానికి లాభం లేదు. అంతకు ముందు ఎస్టేట్లు ఉండేటప్పుడు ఫారెస్టు రెవిన్యూ రెండున్నర లక్షల రూపాయలు మేరంగి కురుపాం ఎస్టేట్లకు వచ్చేది. బాబు; అలాంటిది కార్పొరేషనులోకి పోయి, కార్పొరేషనువల్ల గవర్నమెంటుకు డబ్బు వస్తుందని ఆలోచించారు గాని గవర్నమెంటుకు డబ్బు లేదు. పెద్ద మేడలు కట్టేశారు. దానికి ఖర్చయిపోయింది. వచ్చిన డబ్బంతా తీసేస్తున్నారు దినుసు పాడయిపోయిందంటున్నారు. ప్రభుత్వానికి నష్టమేకాని లాభం ఎలా వస్తుంది? లాభం లేని వ్యాపారం చేయుటకంటె వేలం వేస్తే డబ్బు వస్తుంది కదా 10, 50 వేల రూపాయిలలో గడ్డ కట్టుకొంటె వేల కొలది ఎకరాలు అభివృద్ధిలోనికి రావటానికి అవకాశం వుంటుంది. మా ప్రాంతం వంటి కొండ ప్రాంతాలలో చిన్న చిన్న గడ్డలు మరమ్మతుచేస్తే బాగుంటుంది. ప్రభుత్వానికి శిస్తు రావటానికి ప్రజలు అభివృద్ధికావటానికి అవకాశం వుంటుంది. Lift irrigation కు కూడా ప్రజలను share ఇవ్వమని అంటున్నారు. మా మేరంగి కురుపాం ఎస్టేటులో మైకా గ్రాఫైట్. ఇదివరలో తీయించారు. శక్తి చాలక ఆగిపోయింది. అది పూర్తి చేస్తే ప్రజలకు చిక్కులు తీరుతాయి. కనుక ఆ మైనింగ్ వర్క్సు చేయిస్తే బాగుంటుంది. బంజరు భూములు త్వరగా ఇప్పించాలని కోరుతూ సెలవు తీసి కొంటున్నాను.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—ఈ బిల్లు తీసుకురావటం బాగానేవుంది. కాంటూర్ బండింగ్ ప్రధానంగా ఉద్దేశించాము. కాంటూర్ బండింగ్ మాచ్ ఖండ్ ఏరియాలో కొంత పనిచేశాము. అక్కడి పద్ధతి చూసిన తరువాత కాంటూర్ బండింగ్ దెబ్బతింటుందేమోనన్న భయం కలుగుతున్నది. కాంటూర్ బండింగ్‌కు తగ్గ ఫాలో ఆప్ లేకుండా ఊరికే కాంటూర్స్ నిర్మించి వాటర్ రిటైనింగ్‌కు కావలసిన ఏర్పాట్లు చేయకుండా ప్రభుత్వం చేస్తున్న పనులలో చెట్లు కొట్టేయటం తేలిక అయినది. పనికి రాని bush area ను forest area గా declare చేస్తున్నారు. మంచి forest వున్న చోట కొట్టేస్తుంటే మాట్లాడటం లేదు. కాంటూర్ బండింగ్ వెంటనే అమలు జరగాలనే దానికి అభ్యంతరం లేదు. Land improvement కు రెండు పద్ధతులున్నాయి. ఒకటి land, రెండు water. Land వుండవచ్చు, water సరఫరా వుండవచ్చు. కాని వీటి మేనేజిమెంటు చేతకాని వారిచేతుల్లోపడితే వున్న అవకాశం వృధా అయ్యే పరిస్థితి వస్తుంది. మీరు పర్మిషన్ ఇచ్చిన అదృష్టంవల్ల మేము పంజాబ్ ఏరియాకు వెళ్ళాము. వారికి అదృష్టం కలసివచ్చింది, హిమాలయా రేంజ్‌లో మెత్తటి నేల అయినందువల్ల వారికి కల్టివేషన్ చాలా తేలిక అయినది. మిషనరి డెవలప్ చేశారు. హైబ్రీడ్ విత్తనాలు నిరంతరం చాకరి చేయటం. గవర్నమెంటు ఇచ్చే ఇంపుట్స్ బాగా చదవటంవల్ల B. S స్టూడెంట్సు ఎగ్రికల్చర్‌లోకి దిగడంవల్ల అక్కడ land బాగా అభివృద్ధి అయింది.

Mr. Speaker :—Gopalakrishnayya Garu. we won't be able to do justice now. So after it comes from the Regional Committee, I will give you whatever time you want. That will be the proper time.

Sri Vavilala Gopalakrishnayya :—It will be sent to the Select Committee and after the Select Committee it will go to the Regional Committee. That is the procedure.

Mr. Speaker :—Are you agreeable for that, Raju garu ?

Sri V. B. Raju :—Not now, after it goes to the Regional Committee.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—నా amendment Select Committee కి పంపించాలని.

Sri V. B. Raju :– Sir, it may not be possible and it may not be necessary also. We want to see that it is pushed through in this Session itself.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఈ సెషన్‌లో పూర్తి కావాలనే ఉద్దేశంలో తెచ్చారు. You may consider about it after it is received from the Regional Committee.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : –Land improvement కాని ఒక్క కాంటూర్ బండింగ్ వస్తుందనుకొంటే చాలా అన్యాయం చేసినట్లు అవుతుంది. Main aim మీద ఎవరికీ అభ్యంతరం లేదు. కాని దానికి ఏర్పాటయ్యే మిషినరి చూస్తే అంత effective గా వస్తుందా అని భయంవేస్తున్నది. Select Committee కి పెడితే అన్నీ క్షుణ్ణంగా చర్చించవచ్చు. రీజినల్ కమిటీకి వెళ్ళినా కొన్ని సలహాలు ఇవ్వాల్సి వుంది. Notification అన్నారు అసలువున్న ఇబ్బంది ఏమిటంటె ఏ area అయితే మంచిగా వుంటుందో దానిని పెద్దలు దుర్వినియోగం చేస్తున్నారు. దానిపై నేరం వున్నదా ? Forest area అన్న దానిని పాడుచేస్తున్నారు. పాడి మట్టి వుందని అంటే ఎత్తుకుపోతున్నారు మనం వీటినన్నిటికి ఆపటానికి ప్రయత్నించాలి.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు :—ఈ మధ్య ఏ బిల్లు తెచ్చినా దానిని ఒప్పుకొన్నా ఒప్పుకోక పోయినా స్కీములో చేర్పటం, డబ్బు కంపల్సరిగా వసూలు చేయటం జరుగుతూవుంది. ఇష్టం వున్న వారినుండి వసూలు చేయాలి కాని ఇష్టం లేనివారి మీద రుద్దేపంధా పోవాలి. ఇటువంటి పద్ధతిలేకుండా బిల్లు తేవాలని కోరుతున్నాను.

Sri C. V. K. Rao :—Mr. Speaker, Sir. This Bill intends to consolidate two Acts that are existing in the Andhra and Telangana areas. Well, that is good to that extent The Act concerns with the Land Improvement Schemes, Contour bunding, contour trenching which came into force in 1949. What is the work that the Government has done ? Similarly for the Act that is in force in Telangana area, what is the work that the Government has done ? Over and above that the Government has not come before this House with the delegated legislation. As a matter of fact, every piece of this Bill has got to be amplified through rules and prescribed memoranda. Where are they ? They are just coming naming the Bill as Land Improvement and the formation of Committees, and functioning. And about instructions that are to be issued, about the Department of Agriculture that has got to ratify- all these are laudable Sir. Wha:

is it that you have done ? Now, it is being said that 8 crores of acres of land are to be improved, whereas it is 2 crores only

Sri V. B. Raju :- Dry area is 2 crores only.

Sri C. V. K. Rao :—All those things the House has got to be enlightened about those things. What is the purpose of legislation ?

Mr. Speaker :—If the House has got no objection we shall sit for another ten minutes.

Sri K. Govinda Rao :—Sir, there are several other Members who would like to speak.

Mr. Speaker :—If number of Members want to speak, I shall have it tomorrow.

The House then adjourned till Half-Past-Eight of the Clock on Tuesday, the 3rd December, 1968.